

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER VE ÇİÇEK EĞİTİMİ BİLİM DALI

İSTANBUL' DA DEKORATİF ÜRÜNLERDE DERİ
KULLANIMI ve ÜRÜN ÖRNEKLERİ

Yeşim CEYHAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Emine NAS

Konya–2010

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Yeşim CEYHAN

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Yeşim CEYHAN tarafından hazırlanan “İstanbul’da Dekoratif Ürünlerde Deri Kullanımı ve Ürün Örnekleri” başlıklı bu çalışma ___/___/___ tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/ oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Emine NAS

Yrd. Doç. Dr. Gülizar Çelebilik

Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ

ÖNSÖZ

Günlük yaşantıda deri giyim, ayakkabı, saraciyeye ve ev aksesuarları dekorasyon alanlarında; mobilya, aydınlatma, aksesuar ve sofralar ürünleri olarak karşımıza çıkan deri, geçmişten bu güne hayatımızın her alanında yer almıştır.

Konu üzerine ürün tasarımı yapan ve gerek yurt içi gerekse yurt dışına üretim yapan firmalar bulunmaktadır. Yurt dışında dekoratif deri ürünleri aksesuar kullanımı oldukça fazla ilgi görmesine karşın ülkemizde yaygın değildir. Çalışmada dekoratif deri ürünlerine geleneksel aynı zamanda modern bir bakış açısıyla yaklaşmıştır.

Araştırmada yardımlarını esirgemeyen, engin bilgi ve örneği görülmemiş becerilerini içtenlikle aktaran deri sanatçısı Mehmet Akif Şenoğlu'na, deri sanatçısı Veysel KEPENEK'e, İSMEK / Üsküdar şubesi deri aksesuarları öğreticisi Safiye Güzin İNCEKAŞ'a, deri ustası Osman KIRIK'a teşekkür ederim.

Araştırmadaki sayın Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ'a

Araştırmanın başlangıcında ki güler yüzü desteği ve sabrı ile yardımlarını esirgemeyen eksikleri fark etmemi sağlayan sayın Yrd. Doç. Dr. Gülizar ALTUN'a

Araştırmanın başından bu güne çalışmanın her aşamasında güler yüzü ve sabrı ile her konuda yardımlarını esirgemeyen sonsuz manevi desteği ile tecrübelerini özveriyle paylaşan, araştırmanın hayat bulmasını, son şeklini almasını sağlayan değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Emine Nas'a,

Başlangıcından bu güne manevi desteğini benden esirgemeyen, yorulduğum anlarda beni cesaretlendiren bana güç veren aileme ve çalışmamın her aşamasında tüm desteği ve yardımlarıyla yanımda olan bana güç veren eşime teşekkür ederim.

Konya,2010 Yeşim CEYHAN

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Yeşim CEYHAN	Numarası: 084239011001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi Ana Sanat Dalı/ Dekoratif Ürünler ve Çiçek Eğitimi Sanat Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Emine NAS	
Tezin Adı		İstanbul'da Dekoratif Ürünlerde Deri Kullanımı ve Ürün Örnekleri	

ÖZET

“İstanbul’da Dekoratif Ürünlerde Deri Kullanımı ve Ürün Örnekleri” konulu çalışmada İstanbul’da hammaddesi deri olan dekoratif ürünler Yüksek Lisans tez konusu kapsamında hazırlanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya veri toplamak amacı ile saha araştırması yapılarak soru cevap yöntemi ile 7 adet elde deri şekillendirme sanatçısı ile görüşme yapılmıştır. Belirlenen el sanatı inceleme planına göre araştırma kapsamında yer alan dekoratif deri ürünler; malzeme, teknik, süsleme, yapım tarihi, açısından ele alınmaya çalışılmıştır.

Giriş bölümünde konunun tanımı, önemi, amaçları, yöntemi ve derinin tarihi hakkında bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümü oluşturan katalog kısmında 60 adet eser/ürün incelenmiştir. Bu bölümde incelenen her örnek için; bulunduğu yer, yapan ve süsleyen ustalar, yapılış tarihi, yapım ve süsleme malzemeleri, teknikleri, boyutu, rengi, süslemedeki bezeme konuları ve kompozisyondan oluşan ayrıntılı bilgiler verilmiştir. Ayrıca her örnek;

biçim, teknik, süsleme açısından içerdiği sanat özellikleri ile kısaca değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Deri, deri sanatı, dekoratif ürün, deri ürün, deri teknikleri.

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Yeşim CEYHAN	Numarası: 084239011001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi Ana Sanat Dalı/ Dekoratif Ürünler ve Çiçek Eğitimi Sanat Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Emine NAS	
Tezin İngilizce Adı		The Use Of Leather In Decorative Products And Product Samples In Istanbul	

SUMMARY

"Istanbul Leather Decorative Products Utilization and Product Samples" on the study of the decorative products, leather raw material of Istanbul has been prepared under the Master's thesis topic. Answer the survey questions to collect data in field research done by the method of 7 from the skin forming artist is interviewed. According to the plan within the scope of review of research on selected handicraft decorative leather products, materials, techniques, decoration, construction date, terms had been discussed.

Input section description of the subject, importance, objectives, methodology and provides information about the history of the skin. The second part of the 101 pieces of works forming part of the catalog / product were investigated. In this section, for each studied sample, location, operating and decorating craftsmen, construction date, construction and decoration materials, techniques, size, color, decorative threads, and composition of decoration detailed information is given. In

addition, each sample, format, technical, decorative arts are included in terms of features and briefly evaluated.

Key words: Leather, Leather Craft, Decorative products, Leather products, Leather techniques

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU.....	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
SUMMARY	vi
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı ve Önemi.....	1
1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması	2
1.3. Araştırmanın Yöntemi	2
1.4. Konu İle İlgili Kaynaklar	5
1.5. Dekoratif Deri Ürünler Hakkında Genel Bilgi	7
1.5.1. Tanımı ve Tarihi Gelişimi.....	7
1.5.2. Ürün Çeşitleri.....	14
1.5.3. Kullanılan Hammadde ve Özellikleri	16
1.5.4. Kullanılan Araç Gereçler	19
1.5.5. Yapım ve Süsleme Teknikleri.....	31
2. KATALOG	38
3. İSTANBUL'DA DEKORATİF ÜRÜNLERDE DERİ KULLANIMI, ÜRÜN ÖRNEKLERİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ.....	173
3.1. Sanatçılar	173
3.2. Ürünlerin Bulunduğu Yer	184
3.3. Yapılış Tarihleri	185
3.4. Yapan Kişiler	185
3.5. Bugünkü Durumları	186
3.6. Onarım Durumları.....	187
3.7. Ürünlerin Türü	187
3.8. Ürünlerin Boyutları.....	188
3.9. Kullanılan Gereçler.....	189
3.10. Yapım Teknikleri	190
3.11. Süsleme Teknikleri	191
3.12. Kullanılan Renkler	192
3.13. Kullanılan Motifler	193
3.14. Kompozisyon	194
4. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	199
EKLER.....	211
Ek 1. Gözlem Fişi Örneği	211
Ek 2. Tablolar	211
ÖZGEÇMİŞ	214

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik No: 1 Ürünlerin bulunduğu yer.....	184
Grafik No: 2 Ürünlerin Yapılış Tarihleri.....	185
Grafik No: 3 Ürünleri Yapan Kişiler.....	186
Grafik No: 4 Ürünlerin bugünkü durumları	187
Grafik No: 5 Ürün Türleri	188
Grafik No: 6 Ürünlerin Boyutları.....	189
Grafik No: 7 Ürünlerin Yapımında Kullanılan Gereçler.....	190
Grafik No: 8 Ürünlerin Yapım Teknikleri.....	191
Grafik No: 9 Süsleme Teknikleri	192
Grafik No: 10 Kullanılan Renkler	193
Grafik No: 11 Kullanılan Motifler	193
Grafik No: 12 Kompozisyon Özellikleri	194
Grafik No: 13 Bir Motiften Oluşturulmuş Kompozisyonlar	195
Grafik No: 14 Motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar.....	196
Grafik No: 15 Bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar	197
Grafik No: 16 Düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar	198

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No: 1 Mamul Deri Üzerine Vurulacak İşaretler Ve Yerleri	9
Şekil No: 2 Derinin Katmanları	16
Şekil No: 3 Çarklı Zımba (Z.Gökçesu' dan).....	17
Şekil No: 4 Biz (Z.Gökçesu' dan)	19
Şekil No: 5 Bıçak (Z.Gökçesu' dan).....	19
Şekil No: 6 Bileği Taşı (Z.Gökçesu' dan)	19
Şekil No: 7 Çekiç (Z.Gökçesu' dan).....	19
Şekil No: 8 Çelik cetvel (Z.Gökçesu' dan).....	20
Şekil No: 9 Delgi zımba (Z.Gökçesu' dan)	20
Şekil No: 10 Deri Kesim Bıçağı (Z.Gökçesu' dan).....	20
Şekil No: 11 Deri tıraş bıçağı (Z.Gökçesu' dan)	20
Şekil No: 12 Eğe (Z.Gökçesu' dan).....	21
Şekil No: 13 Masat (Z.Gökçesu' dan)	21
Şekil No: 14 Fermuar açacağı (Z.Gökçesu' dan)	21
Şekil No: 15 Fermuar kapatacağı (Z.Gökçesu' dan)	21
Şekil No: 16 Fermejüp, Zımba(Açık-Kapalı) Basma Aleti (Z.Gökçesu' dan).....	22
Şekil No: 17 Kemik (Z.Gökçesu' dan)	22
Şekil No: 18 Kargaburnu (Z.Gökçesu' dan).....	22
Şekil No: 19 Keski (Z.Gökçesu' dan).....	23
Şekil No: 20 Maket bıçağı (Z.Gökçesu' dan)	23
Şekil No: 21 Mala (Z.Gökçesu' dan).....	23
Şekil No: 22 Makas (Z.Gökçesu' dan)	23
Şekil No: 23 Oyma Kalem (Z.Gökçesu' dan).....	24
Şekil No: 24 Pense (Z.Gökçesu' dan).....	24
Şekil No: 25 Pergel (Z.Gökçesu' dan).....	24
Şekil No: 26 Rulet (Z.Gökçesu' dan)	24
Şekil No: 27 Tel Kesme Pensi (Z.Gökçesu' dan).....	24
Şekil No: 28 Tornavida (Z.Gökçesu' dan).....	25
Şekil No: 29 Tokmak (Z.Gökçesu' dan).....	25
Şekil No: 30 Fırça (Z.Gökçesu' dan).....	25
Şekil No: 31 Deri dikiş iğnesi.....	25
Şekil No: 32 Saya iğnesi.....	26
Şekil No: 33 Saya iğnesi(Z. Gökçesu' dan).....	26

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf No:1. Pazırık kurganında bulunan keçe üzeri deri applike eğer örtüsü	9
Fotoğraf No:2.Topkapı sarayı müzesi koleksiyonlarında yer alan saray işi çizme	11
Fotoğraf No:3. Fotoğraf No: 3 Sultan III. Murat'a ait olduğu bilinen içi kürk, dışı süet kaftan	12
Fotoğraf No:4. Topkapı sarayı müzesinde bulunan 17. yy. sultan IV. Mehmet'e ait deri eldiven	12
Fotoğraf No: 5. Üzeri değerli taşlarla süslü deri kuran cildi	13
Fotoğraf No: 6. Kemer kesme makinesi	26
Fotoğraf No: 7. Lazerle kesme makinesi	27
Fotoğraf No: 8. Deri inceltme makinesi	27
Fotoğraf No:9. Deri tıraş makinesi	28
Fotoğraf No:10. Tıraşlanmış deri.....	28
Fotoğraf No:11. Fermejüp makinesi.....	29
Fotoğraf No:12. Etiket baskı makinesi	29
Fotoğraf No:13. Deri dikiş makinesi	30
Fotoğraf No:14. Gomalak	30
Fotoğraf No:15. Applike tekniği	31
Fotoğraf No:16. Akif Şenoğlu' na ait kaplama kutu	32
Fotoğraf No:17. 19. yy. Osmanlı dönemine ait deri, işlemeli hamam taşı kılıfı	33
Fotoğraf No:18. Safiye Güzin İncekaş' a ait nakış süslemeli sehpa.....	34
Fotoğraf No:19. Yakma Tekniği nazarlık-pano.....	34
Fotoğraf No:20. M. Akif Şenoğlu' ya ait Islatarak şekil verme tekniği ile yapılmış dekoratif duvar panosu.....	35
Fotoğraf No:21 Boyama tekniği pano	36
Fotoğraf No: 22. Safiye Güzin İncekaş 'a ait hazır gereçlerle süslenmiş sandık	37
Fotoğraf No:23. Exotic lamb shop'a ait Abajur	39
Fotoğraf No:24. Exotic Lamps Selection'a ait aplik	41
Fotoğraf No:24 a. Exotic Lamps Selection'a ait aplik.....	43
Fotoğraf No:24 b. Exotic Lamps Selection'a ait abajur	44
Fotoğraf No:24 c. Exotic lamp selection 'a ait lamba	45
Fotoğraf No:25. Pekcan Leather'a ait Ayakkabı-çarık.....	46

Fotoğraf No:26. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait ayna	48
Fotoğraf No:27. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait ayna	51
Fotoğraf No:28. Pekcan Leather'a ait çanta	53
Fotoğraf No:29. Osman Kırık'a ait çanta	55
Fotoğraf No:30. Pekcan Leather'a ait çanta	57
Fotoğraf No:31. Safiye Güzin İncekaş'a ait gazetelik	59
Fotoğraf No:32. Safiye Güzin İncekaş'a ait gazetelik	61
Fotoğraf No:33. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri	63
Fotoğraf No:33 a. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri.....	65
Fotoğraf No:33 b. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri	65
Fotoğraf No:34. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri	66
Fotoğraf No:35. Safiye Güzin İncekaş'a ait halı	68
Fotoğraf No:36. Safiye Güzin İncekaş'a ait halı	70
Fotoğraf No:37. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait heykel	72
Fotoğraf No:38. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait kalemlik.....	74
Fotoğraf No:39. Safiye Güzin İNCEKAŞ'a ait koltuk.....	76
Fotoğraf No:39 a. Ürüne ait detay görünümü (Koltuk)	78
Fotoğraf No:40. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait gaz lambası rafı	79
Fotoğraf No:41. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait deri heykel	81
Fotoğraf No:42. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	83
Fotoğraf No:43. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	85
Fotoğraf No:44. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	87
Fotoğraf No:45. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	89
Fotoğraf No:46. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	91
Fotoğraf No:47. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	93
Fotoğraf No:48. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	95
Fotoğraf No:49. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	97
Fotoğraf No:50. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	99
Fotoğraf No:50 a. Alphonse Mucha ait pano.....	101
Fotoğraf No:50 b. Alphonse Mucha ait pano	102
Fotoğraf No:50 c. Alphonse Mucha ait pano.....	102
Fotoğraf No:51. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	103

Fotoğraf No:52. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	105
Fotoğraf No:53. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	107
Fotoğraf No:54. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	109
Fotoğraf No:55. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	111
Fotoğraf No:56. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	113
Fotoğraf No:57. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	115
Fotoğraf No:58. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	117
Fotoğraf No:58 a. Artnouveau Sanat Akımına ait pano	119
Fotoğraf No:59. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	120
Fotoğraf No:60. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	122
Fotoğraf No:61. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	124
Fotoğraf No:62. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	126
Fotoğraf No:63. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	128
Fotoğraf No:64. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	130
Fotoğraf No:65. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	132
Fotoğraf No:66. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	134
Fotoğraf No:67. Fulya İnce'ye ait pano	136
Fotoğraf No:68. Veysel Kepenek'e ait pano	138
Fotoğraf No:69. Veysel Kepenek'e ait pano	140
Fotoğraf No:70. Veysel Kepenek'e ait pano	142
Fotoğraf No:71. Veysel Kepenek'e ait pano	144
Fotoğraf No:71 a. Veysel Kepenek'e ait pano.....	146
Fotoğraf No:72. Veysel Kepenek'e ait pano	147
Fotoğraf No:73. Veysel Kepenek'e ait pano	149
Fotoğraf No:74. Veysel Kepenek'e ait pano	151
Fotoğraf No:75. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano.....	153
Fotoğraf No:75 a. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano detay görünümü.....	155
Fotoğraf No:76. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano.....	156
Fotoğraf No:76. a. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano.....	157
Fotoğraf No:77. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait paravan	158
Fotoğraf No:78. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait paravan	160
Fotoğraf No:78. a. Alphonse Mucha ait pano.....	162

Fotoğraf No:78. b. Alphonse Mucha ait pano	163
Fotoğraf No:79. Safiye Güzin İncekaş'a ait paspas.....	164
Fotoğraf No:80. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait sandalye.....	166
Fotoğraf No:81. Safiye Güzin İncekaş'a ait sandık.....	168
Fotoğraf No:82. Safiye Güzin İncekaş'a ait sandık.....	170
Fotoğraf No:82 a. Safiye Güzin İncekaş' a ait paspas ve yastık	
Fotoğraf No:83 Mehmet Akif Şenoğlu.....	172
Fotoğraf No:84 Deriye form verme işlemi	174
Fotoğraf No:85 Akif Şenoğlu' ya ait eskiz çalışması.....	175
Fotoğraf No:86 Deriye form verme işlemi.....	176
Fotoğraf No: 87 Derinin renklendirme ve boyama işlemleri.....	177
Fotoğraf No: 88 Ürünün bitmiş hali.....	178
Fotoğraf No: 89 Veysel Kepenek.....	181
Fotoğraf No: 90 Osman KIRIK.....	182
Fotoğraf No: 91 Pekcan Leather (Levent Pekcan).....	183
Fotoğraf No: 92 Exotic Lamps Selection dükkan iç mekan görünümü.....	184

ÖRNEKLER LİSTESİ

Örnek No:1. Exotic lamb shop'a ait Abajur	39
Örnek No:2. Exotic Lamps Selection'a ait aplik	41
Örnek No:3. Pekcan Leather'a ait Ayakkabı-çarık.....	46
Örnek No:4. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait ayna	48
Örnek No:5. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait ayna	51
Örnek No:6. Pekcan Leather'a ait çanta	53
Örnek No:7. Osman Kırık'a ait çanta	55
Örnek No:8. Pekcan Leather'a ait çanta	57
Örnek No:9. Safiye Güzin İncekaş'a ait gazetelik.....	59
Örnek No:10. Safiye Güzin İncekaş'a ait gazetelik.....	61
Örnek No:11. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri	63
Örnek No:12. Osman Kırık'a ait gölge oyunları karakteri	66
Örnek No:13. Safiye Güzin İncekaş'a ait halı	68
Örnek No:14. Safiye Güzin İncekaş'a ait halı	70
Örnek No:15. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait heykel.....	72
Örnek No:16. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait kalemlik.....	74
Örnek No:17. Safiye Güzin İNCEKAŞ'a ait koltuk.....	76
Örnek No:18. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait gaz lambası rafi	79
Örnek No:19. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait deri heykel.....	81
Örnek No:20. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano	83
Örnek No:21. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	85
Örnek No:22. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	87
Örnek No:23. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	89
Örnek No:24. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	91
Örnek No:25. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	93
Örnek No:26. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	95
Örnek No:27. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	97
Örnek No:28. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	99
Örnek No:29. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	103
Örnek No:30. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	105
Örnek No:31. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	107
Örnek No:32. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	109

Örnek No:33. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	111
Örnek No:34. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	113
Örnek No:35. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	115
Örnek No:36. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	117
Örnek No:37. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	120
Örnek No:38. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	122
Örnek No:39. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	124
Örnek No:40. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	126
Örnek No:41. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	128
Örnek No:42. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	130
Örnek No:43. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	132
Örnek No:44. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano.....	134
Örnek No:45. Fulya İnce'ye ait pano.....	136
Örnek No:46. Veysel Kepenek'e ait pano.....	138
Örnek No:47. Veysel Kepenek'e ait pano.....	140
Örnek No:48. Veysel Kepenek'e ait pano.....	142
Örnek No:49. Veysel Kepenek'e ait pano.....	144
Örnek No:50. Veysel Kepenek'e ait pano.....	147
Örnek No:51. Veysel Kepenek'e ait pano.....	149
Örnek No:52. Veysel Kepenek'e ait pano.....	151
Örnek No:53. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano.....	153
Örnek No:54. Safiye Güzin İncekaş'a ait pano.....	156
Örnek No:55. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait paravan.....	158
Örnek No:56. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait paravan.....	160
Örnek No:57. Safiye Güzin İncekaş'a ait paspas.....	164
Örnek No:58. Mehmet Akif Şenoğlu'na ait sandalye.....	166
Örnek No:59. Safiye Güzin İncekaş'a ait sandık.....	168
Örnek No:60. Safiye Güzin İncekaş'a ait sandık.....	170

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No: 1 Yapılış Tarihleri.....	212
Tablo No: 2 Yapan Kişiler.....	212
Tablo No: 3 Kompozisyon Özellikleri.....	213
Tablo No: 4 Kullanılan Gereçler.....	214
Tablo No: 5 Yapım Teknikleri.....	215
Tablo No: 6 Ürün Türleri.....	216
Tablo No: 7 Ürünlerin Formları.....	217
Tablo No: 8 Kullanılan Gereçler.....	218
Tablo No: 9 Yapım Teknikleri.....	219
Tablo No: 10 Kullanılan Renkler.....	220
Tablo No: 11 Süsleme Teknikleri.....	221
Tablo No: 12 Kullanılan Motifler.....	222
Tablo No: 13 Ürünlerin Ebatları.....	222
Tablo No: 14 Kompozisyon Özellikleri.....	223
Tablo No: 15 Bir Motiften Oluşturulmuş Kompozisyonlar.....	224
Tablo No: 16 Bir Merkeze Oturtulmuş Bir Motiften Oluşturulmuş Kompozisyonlar.....	225
Tablo No: 17 Motifler Birleştirilerek Tek Bir Birim Halinde Sunulmuş Kompozisyonlar.....	226
Tablo No: 18 Birden Fazla Motifin Yinelenmesi ile Oluşturulmuş Kompozisyonlar.....	227
Tablo No: 19 Atlayarak Sıralamalarla Düzenlenmiş Kompozisyonlar.....	228
Tablo No: 20 Bağlantılı Sıralamalarla Oluşturulmuş Kompozisyonlar.....	229
Tablo No: 21 Bir Merkezden Dağılan Kompozisyonlar.....	230
Tablo No: 22 Bir Merkeze Doğru Yönlendirilmiş Kompozisyonlar.....	231
Tablo No: 23 Düzgün Sıralamalarla Düzenlenmiş Kompozisyonlar.....	232

ÜRÜN SAHİBİ (KAYNAK KİŞİ) VE ADRESLERİNİN LİSTESİ

Mehmet Akif Şenoğlu: Beyoğlu/İstanbul

Safiye Güzin İncekaş: Üsküdar/İstanbul

Veysel Kepenek: Maltepe/İstanbul

Osman Kırık: Üsküdar/ İstanbul

Pekcan Leather: Fatih/ İstanbul

Exotic Lamps Selection: Fatih/ İstanbul

Fatma Fulya İnce: Beylikdüzü/ İstanbul

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı ve Önemi

Araştırma konusu; “İstanbul’da Dekoratif Ürünlerde Deri Kullanımı ve Ürün Örnekleri” olarak belirlenmiştir. Konu kapsamında bulunan sanatçı ürün ve tekniklerinin daha önce bir çalışmaya konu olarak seçilmemiş olması araştırma konusunu orijinal kılmaktadır. Araştırma, Türkiye’de nadir olarak icra edilen ve çoğunluğunun İstanbul ilinde bulunduğu yaşayan deri sanatçıları ve dekoratif deri el sanatı ürünlerinin tanıtılması açısından önem taşımaktadır. Tarih boyunca çok zengin bir kültüre sahip olan Türkiye’de el sanatlarının ön plana çıkmış, ün kazanmış birçok dalları vardır. Bu dalların en önemlilerinden biri de deri sanatıdır. Deri; insanlar ve hayvanların vücutlarını kaplayan en üst katman olup, altında barındırdığı kas ve organları koruyan ve doku tabakalarından oluşan bir örtü sistemidir (Arseven, 1950: 245).

Deri; ayakkabı, eldiven, çanta, hazır giyim, seyahat eşyası, mobilya kaplaması, koşum takımları ve futbol topuna kadar çok çeşitli eşyaların üretiminde ana girdi olarak kullanılmaktadır. Üretilen ham derinin işlenmesi ve eşya haline dönüştürülmesi geniş bir istihdam sahası ve katma değer yaratmakta, deri mamullerinin ihracatı ile de önemli bir döviz kaynağı yaratılmaktadır (Anonim, 1975; 3).

Deri ve deri mamullerinin tarihi geçmişinin, insanlık tarihi kadar eski olduğu bilinmektedir. Tarihte derinin işlenmesine ilişkin ilk belge, Asur kralı Sargon II (İ.Ö.721) Dönemi’ne aittir (Yelmen, 2005: 50).

“Dericilik tarihinde Türklerin eski ve önemli bir yeri vardır. Türk deri ürünlerinin bilinen en eski bulguları Hun uygarlığına ait, Doğu Altay’da Pazırık kurganında bulunan eğer ve koşum takımı kalıntılarıdır” (Sakaoğlu ve Akbayar, 2002: 45).

Deri ürünleri, insanların yaşamsal düzeni oluşturmaya başladıkları dönemde ortaya çıkan, bir anlamda uygarlığın doğuşunu simgeleyen ürünler olup günümüzde yaşamımızın her alanına uzanan ve her türlü ihtiyaca cevap veren bir nitelik kazanmışlardır

Araştırmanın amaçları; ilk çağlardan günümüze, hayatımızda sanatsal, çoğunlukla da kullanım ağırlıklı yer alan derinin tanımı ve sınıflandırılması, Anadolu'daki tarihi gelişimi, Türkiye'de dericiliğin gelişim gösterdiği iller ve yapılan faaliyetler hakkında bilgi verilmesi, bu bağlamda deri sanayi bölgelerinin tanıtılması ile İstanbul'da dekoratif deri işlemeciliğinin gelişimi, bugünkü durumu, mevcut kurum ve kuruluşlar, kullanılan hammadde, araç, gereçler ve özellikleri, ürün çeşitleri ve üretim yöntemlerinin belirlenmesi, incelenmesi ve tanıtılmasıdır.

1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması

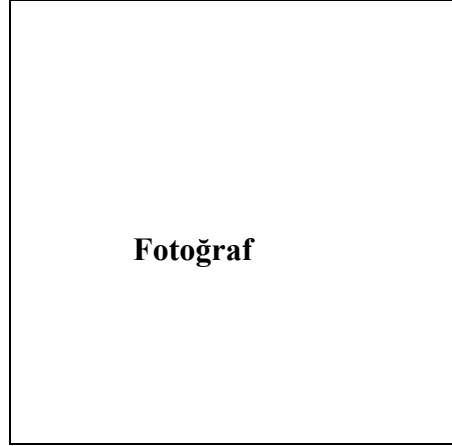
Araştırma; deri malzemeli dekoratif ürünlerin yapımı ve sanatçısının yoğun olduğu bölge olması bakımından İstanbul ili odaklıdır. Araştırma İstanbul ili merkezi ile sınırlandırılmıştır.

Çalışmada; İstanbul'daki 7 adet elde deri şekillendirme sanatçısının özgün eserleri örnekleme oluşturmaktadır. Hammadde olarak deri malzemenin kullanıldığı ürünlerin tamamı dekoratif amaçlı ev ve giyim aksesuarlarından oluşmaktadır. Çalışma sırasında, örneklem içine dahil edilen ürün sayısının çok üstünde örneklere ulaşılmıştır. Ancak katalog için seçilen her bir örnekte; özgün tasarım, kaliteli teknik uygulama ile sanatsal ve estetik değer taşıyan süsleme özelliklere sahip olmasına dair kriterler aranmıştır. Bu doğrultuda yaklaşık 150 adet deri ürün incelenmiş ve 60 adet ürün katalog kapsamına alınmıştır. Ürünlerin tamamında, elde şekillendirme ve süsleme teknikleri kullanılmıştır. Deri sanatçılarının yanında, orta ve küçük ölçekli atölye ve firmalarda da ürün incelemeleri yapılmıştır. Sektörle ilgili iki adet fuar gezilerek dericilik/saracıyede kullanılan araç-gereç-malzemeler fotoğflanarak belgelendirilmiştir.

1.3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada, gözlemlere ve karşılıklı görüşmeye dayalı tarama metodu kullanılmıştır. Gözlemler ve karşılıklı görüşmelerden elde edilen bilgiler ile, gözlem fişleri oluşturulmuştur. Gözlem fişleri, araştırmanın katalog bölümünde yer almıştır. Deri ürünlerine ait gözlenen özellikler ve kaynak kişilerden elde edilen bilgiler, aşağıda örneği sunulan gözlem formu ve röportaj formunda verilmiştir. Araştırma kapsamında yer alan sanatçı ve işletmelerden bazıları fotoğraf çekilmesine izin

vermedikleri için tarama ve internet sayfalarından aktarma yapılmıştır. Bu sebeple çalışmada yer alan fotoğrafların boyutları farklılık göstermektedir. Araştırmada ürün türlerine ve özelliklerine göre oluşturulan gözlem formlarından elde edilen bilgiler ile değerlendirme bölümü oluşturulmuştur. Bu bölümde elde edilen verilere göre tablo ve grafikler hazırlanmıştır.

Örnek No :

Fotoğraf No :

Ürün Sahibi :

Bulunduğu Yer :

Geliş Tarihi :

Geliş Biçimi :

Ürünün Yeri :

İnceleme Tarihi :

Yapılış Tarihi :

Yapan Kişi :

Bugünkü Durumu :

Onarım Durumu :

Tür :

Boyutlar

En: **Boy:** **Yükseklik:** **Çapı:**

Kullanılan Gereçler :

Yapım Teknikleri :

Süsleme Teknikleri :

Kullanılan Renkler :

Konu

- Bitkisel Bezeme** :
- Figürlü Bezeme** :
- Geometrik Bezeme** :
- Nesneli Bezeme** :
- Yazılı Bezeme** :
- Doğa Tasvirli** :

Kompozisyon :

Gözlem fişlerinin üst bölümüne, ait olduğu ürünün genel görünümünü veren bir adet fotoğraf yerleştirilmiştir. Bazı ürünlerde detay fotoğrafları da eklenmiştir.

Araştırma kapsamı içerisindeki işletmelerin sayı ve niteliklerini belirlemek için Saraciye Sanayicileri Derneği kurucu genel sekreteri Zeki Mar ile görüşülerek sektörle ilgili doküman ve kaynak temin edilmiş ve sektördeki firma sayısı adresleriyle elde edilmiştir. İstanbul Ticaret Odasından sektördeki firma sayısını belirlemek amacıyla doküman temin edilmiştir. İstanbul Sanayi Odasına kayıtlı firma sayısı İnternet taramasıyla temin edilmiştir. İlgili kişilerden dekoratif deri sanatçıları ile ilgili bilgi alınarak adresleri tespit edilmiş yerlerinde ziyaret edilerek ürünleri fotoğraflanmış, kendilerine aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. Adınız soyadınız
2. Doğum yeri ve yılınız
3. Eğitim durumunuz
4. İşyerinizin adı
5. Ana faaliyet kolunuz
6. Mesleği nasıl öğrendiniz?
7. Bu mesleği kaç yıldır yapıyorsunuz?
8. Bu mesleği yaparken zorlandığınız oldu mu?
9. Ürün yapımında genellikle hangi tür deriyi kullanıyorsunuz?
10. Kullandığınız araç-gereçler nelerdir?
11. Ürün yapım aşamaları nelerdir anlatabilir misiniz?.
12. Ürün yapımında hangi teknikleri kullanıyorsunuz?
13. Kullandığınız motifleri neye göre seçiyorsunuz?
14. Ürünleri süslemede en çok hangi malzemeleri tercih ediyorsunuz?

15. Hangi boyaları kullanıyorsunuz?
16. Ürünlerinizi sipariş üzerine mi hazırlıyorsunuz?
17. Hangi dekoratif deri ürünlerini pazarlıyorsunuz?
18. Ürünlerinizi alan insanların alım amaçları neler biliyor musunuz?
19. Maddi açıdan size ne kazandırdı?
20. Bir ürünü ne kadar zamanda yapıyorsunuz?
21. Mesleğinizi icra ederken yaratıcılığınızı katıyor musunuz?
22. Ürünlerinizi yaparken neler hissediyorsunuz?
23. Sizce bu meslek nasıl geliştirilebilir?
24. Gençler neden bu sanata ilgi duymuyor?
25. Sanatınızı yaparken destek aldınız mı? (Belediye, özel sektör...).
26. Sanatınızı öğrettiğiniz birisi oldu mu?

Sorulara alınan cevaplardan elde edilen veriler dördüncü bölümde ilgili alt başlıkların altında değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında internet kaynak taraması yapılmış ilgili yayınlar elde edilmiştir.

1.4. Konu İle İlgili Kaynaklar

Konu ile ilgili yazılı kaynak ve araştırmalar, kronolojik sıralamaya göre özetlenmiştir.

Anonim, 1998 tarihli **TC. Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Stratejisi 1998-2005**, isimli yayında 1998-2005 yılları arası deri sektörü ihracat oranları ile ilgili bilgi verilmiştir.

Anonim, 1975 tarihli **Türkiye Sanayi ve Kalkınma Bankası Deri ve Deri Mamulleri Sanayii, Ham Deri, Deri İşleme ve Konfeksiyon** isimli yayının içeriğini; Türk deri sanayi hakkında ayrıntılı veriler oluşturmaktadır.

Bahaedin Ögel, 1991 tarihli **Türk Kültür Tarihine Giriş 5.** isimli kitabında, Türklerde giyim ve kıyafet tarihi ve kullanımı üzerine detaylı bilgi verilmiştir.

Banu Bektaş, 2000 tarihli **Deri Sektörü Dış Pazar Araştırması** isimli eserinde Türk deri sektörü ve sektörün dış pazar durumu ile ilgili bilgi vermiştir.

DPT, 1996 tarihli Deri ve Deri Mamulleri Özel İhtisas Komisyonu Raporu dönemin deri mamulleri sanayinin kalkınmasına yönelik alınacak tedbirler hakkında bilgi vermiştir.

DPT, 2001 tarihli Deri ve Deri Mamulleri Sanayii Özel İhtisas Komisyonu raporu deri mamulleri sanayinin kalkınmasına yönelik alınacak tedbirler hakkında bilgi vermiştir.

Gül Uysal, 2001 tarihli Türkiye Ekonomisinde Deri ve Deri Mamulleri Sanayinin Yeri ve Öneminin Araştırılması isimli makalesinde; Türk deri sektöründe önemli bir yeri olan İstanbul ilinde faaliyette bulunan ham deri, deri işleme, deri konfeksiyon ve deri saracıye olmak üzere toplam 165 deri sanayi işletmesinin verileri oluşturmaktadır.

Hasan, Gülveren, 1998 tarihli Türk Deri Sanayisi '98, isimli yayınında 1998 yılı Türk deri sanayi iç ve dış pazar faaliyetlerinin verileri ile ilgili bilgi vermiştir.

Hasan Yelmen, Sakaoglu, N., Akbayar, N., 2002 tarihli Derinin Anadolu'da Bin Yıllık Öyküsü eserinde deri hammaddenin Anadolu toprakları üzerindeki tarihi gelişimi hakkında geniş bilgi verilmiştir.

Hasan Yelmen, 2005 tarihli Türk Dericiliği 2400 Yaşında isimli eserinde, dericiliğin tarih öncesi çağlardan bu güne gelişimi ile ilgili bilgi vermiştir.

Hülya Köklü, 2002 tarihli El İşlemeleri adlı eserinde işleme hakkında genel bilgi verilmiş; işlemede kullanılan araç gereçler, işlemede desen ve kompozisyon özellikleri, kumaş seçimi, işleme çeşit ve teknikleri Hakkında ayrıntılı bilgiler vermiştir.

Lütfü Dağtaş, 2007 tarihli Anadolu da Dericilik isimli eserinde, Türkler öncesi ve sonrası Anadolu deri işlemeciliği hakkında genel kültür ağırlıklı bilgi vermiştir

Melda Özdemir, 2007 Türk Kültüründe Dericilik Sanatı isimli makalesinde, dericilik sanatının geçmişten günümüze kadar olan tarihsel gelişimi incelenmiş ve dericiliğin Türk Kültüründeki yeri ve önemi üzerinde durulmuştur.

Mustafa, Özçörekçi, 1988 tarihli, **Deri ve Deri Mamulleri Sanayine Genel Bakış** isimli yayınında Türk deri sanayinin tarihi ve günümüz sektöründeki gelişim hareketleri hakkında ayrıntılı bilgiler vermiştir.

Mustafa, Özçörekçi, Mentеш S., 1999 tarihli **The Turkish Leather and Leather Goods Industry: Current Situation, Problems and Future**, UNIDO Panel Bildirisinde Türk deri sektörünün profili, problemleri ve geleceği hakkında ayrıntılı bilgi verilmiş ve durum analizli yapılmıştır.

Necdet Sakaoğlu ve Nuri Akbayar, 2002 tarihli **Derinin Anadolu da Bin Yıllık Öyküsü** isimli eserinde, dericilik tarihi hakkında bilgi vermiştir.

Nusret Şimdim, 1989 tarihli **Ham Deri ve Genel Dericilik** isimli ders notlarında deri üretiminin tarihçesi ve deri üretimi hakkında bilgi vermiştir.

Yasemin Demet Başeğmez, 2005 tarihli, “**KOBİ`ler Kapsamında Saraciye sektörünün gelişimi ve tasarımın sektörel gelişime etkisi**” isimli basılmamış yüksek lisans tezi, saraciye sektörü ve sorunları hakkında bilgi vermiştir.

Zeynep Gökçesu, 2002 tarihli **Deri Teknikleri** isimli kitabında deri teknikleri basit işlem basamaklarıyla ele alınmış, teknikler yanında tarihçe anlatılmış, ayrıca değişik tekniklerle yapılmış çeşitli deri aksesuarları üzerinde durulmuştur.

1.5. Dekoratif Deri Ürünler Hakkında Genel Bilgi

1.5.1. Tanımı ve Tarihi Gelişimi

Dericilik, ilk insanların giyinmek ve barınmak amacıyla deriden yararlanmaya çalışmaları ile başlamış, ilkçağlardan günümüze örtünme, barınma, değişim aracı, nihayet sanat ürünü olma özellikleri kazanan derinin insan hayatına girişi ateşin keşfinden de eskilere uzanmaktadır. Deri, insanoğlunun taş ve ağaçtan sonra ilk ve en çok kullandığı doğal kaynaklardandır. Deri ürünleri, insanların yaşamsal düzeni oluşturmaya başladıkları dönemde ortaya çıkan, bir anlamda uygarlığın doğuşunu simgeleyen ürünler olup günümüzde yaşamımızın her alanına uzanan ve her türlü ihtiyaca cevap veren bir nitelik kazanmışlardır.

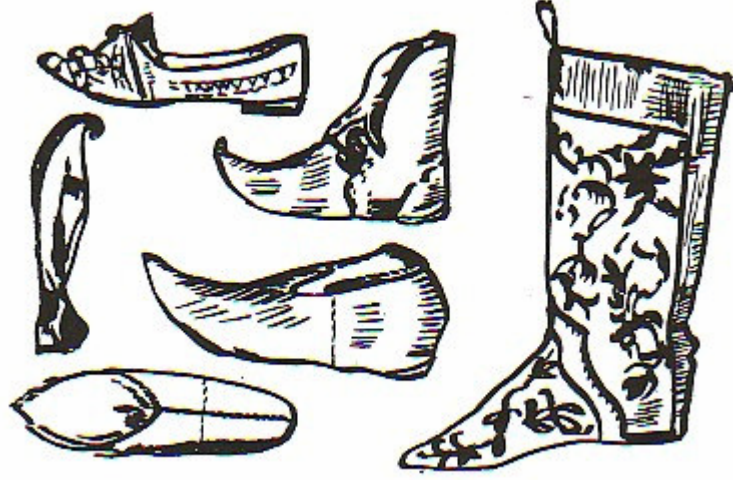
Deri ve deri mamullerinin tarihi geçmişinin, insanlık tarihi kadar eski olduğu bilinmektedir. Kutsal kitaplarımızdan Kuran ve İncil de Hz. Âdem ile

Havva'nın, cennetten çıkarken üzerlerinde deri giysiler bulunduğu belirtilmektedir. İlk çağlarda ise insanların geçimlerini avcılıkla temin etmeleri, avladıkları hayvanların derilerini de örtünme ihtiyacı ile giyim malzemesi olarak kullanmaları, uzun süre bozulmadan, çürümeden muhafazasını sağlayabilmeleri, zamanla bu bilgilerini arttırarak deriye biraz sertlik ve yumuşaklık dahi verebildikleri, bu dönemin kalıntılarında anlaşılmaktadır (Şimdim, 1989: 5).

Türk kültüründe dericiliğin Mezopotamya ve Orta Asya topraklarında başlayan bir ata mesleği olduğu bildirilmektedir (Yelmen, 1998: 226-227). Türkler Anadolu'da dericiliği geliştirmeden önce, erken dönem için; Mezopotamya, Mısır, Hitit, Pers (İran), daha yakın zamanlar için, Yunan, Roma, son olarak da Türklerin Anadolu'ya gelmeden önce Orta Asya bölgelerinde dericilik ile uğraştıkları belirtilmektedir (Sakaoğlu ve Akbayar, 2002: 17-18).

Türklerde deri ve dericilik çok geniş bir konudur. Dericilik, hayvan besleyip yetiştiren kavimlerin ikinci bir mesleği haline gelmiştir. Bu nedenle Türklerde ve özellikle Osmanlılarda dericilik çok ileri düzeye ulaşmıştır. Orta Asya'nın kültür tarihine bakılacak olursa, dericilik, Türkler ile atalarının günlük hayat ve giyiminde birinci derecede rol oynamaktadır (Ögel, 1991: 102).

Eşyaların süslenmesinde desen olarak dövüşen hayvan tasvirleri ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Hun sanatında hayvan tasvirlerinin çok yoğun olarak kullanılmasıyla hayvan üslubu doğmuştur. Hun sanatçıları tek figürü yada bir düzeni iki kez göstermek istediklerinde, deriyi ikiye katlayıp, yapıştırarak kirişle yada yün tire ile dikiyorlardı (Diyarbakirli, 1968 :174).

Şekil-1 Orta Asya'da çizme ve ayakkabı çeşitleri (Ögel, 1991: 128).

Fotoğraf No: 1 Pazırık kurganında bulunan keçe üzeri deri applike eğer örtüsü(www.yenidenergenekon.com)

Selçuklular Döneminde, deri işiyle ilgilenen esnaf, en güçlü ve en etkili yapıyı temsil eden kesimdir. Anadolu Selçukluları'nda sanata ayrı bir önem verilmesi, deriden de son derece değerli ürünlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. 13. yüzyılda, Anadolu'da ortaya çıkan, felsefi kaynaklı tasavvufi ve dini arayışlar, dericiliğin başlangıcından beri toplumun dışladığı debbağların saygınlık kazanmalarını sağlamış, Yüzyılın büyük mutasavvıflarından Anadolu ahiliğinin kurucusu debbağ Şeyh Ahi Evran bu zümrenin piri kabul edilmiştir. Debbağlığın saygınlık kazanması ve iyi bir örgütlenmiş yapıya kavuşması bu dönemde ortaya konan ürünlerinde kaliteli olmasını sağlamıştır. Ahi Evran'ın 20. ve 21. yüzyıldaki kalite kontrolü, rekabet ve standart üretim ilkelerinin tarihteki koruyucusu olduğu ileri sürülmektedir(Yelmen, 2005: 50).

“1330 yıllarında Hac farizasından dönen Faslı gezgin İbn Batuta, Suriye'den bir Ceneviz gemisiyle Alanya'ya gelir. Antalya, Burdur, Gölhisar, Lâdik, Milas, Birgi, Tire, Barçın, Manisa, Balıkesir, Bursa, Gerede, Geyve, Yenice, Mudurnu, Bolu, Kastamonu, Sinop, Konya, Niğde, Aksaray, Kayseri, Sivas, Erzincan, Erzurum şehirlerini ziyaret ederek buradaki Ahiyatül-Fit yan adlı ahi zaviyelerinde konuk olarak kalmış ve bunların ürettikleri mamul deriler hakkında ünlü seyahatnamesinde ayrıntılı bilgiler vermiştir. Bu tarihlerde Anadolu'nun her yerinde dericilik yapıldığı anlaşılmaktadır” (Yelmen, 2005: 211).

Osmanlı Dönemi'nde ise Anadolu'da dericiliğin üst seviyelerde olduğu ve bu sanatın Anadolu'dan Batı ülkelerine geçtiği yabancı kaynaklardan öğrenilebilmektedir. Osmanlı Döneminde üretilen deri ürünleri, o günden bu güne büyük bir birikimin oluşmasına neden olmuştur. Ahilik kavramı ile gelen kalite anlayışının bu dönemde de sürdüğü bilinmektedir. Kaynaklara göre Osmanlı Döneminde dericiler en iyi örgütlenmiş topluluktur. Bu dönemde Ahilik geleneği Osmanlı yapısına göre yeniden düzenlenmiş, esnaf ve zanaatkârlar, kendi uğraş alanlarına göre “loncalar” biçiminde örgütlenmişlerdir (Yelmen, 2005: 206).

Osmanlı Dönemine ait kültür ve sanat değeri taşıyan, ince işçilik ve güzel süslemeleri ile dikkati çeken eserlerden bazıları yurtiçi ve yurtdışı müzelerinde sergilenmektedir. Bu eserlerde Türk toplumunun engin zevk ve yaratıcılıklarını görmek mümkündür (Özdemir, 2007:67).

Fotoğraf No: 2 Topkapı sarayı müzesi koleksiyonlarında yer alan saray işi çizme

(Sakaoğlu, Akbayar 2002:163).

Osmanlı Dönemi'nde en büyük üretim ve tüketim merkezi olarak İstanbul'un Kazlıçeşme semtinde öne çıkmakla birlikte dericilik, Anadolu'nun diğer yerleşim birimlerinde de yürütülmekteydi. Bunlardan; Kayseri, Konya, Erzurum, Manisa, Isparta, Uşak, Sivas, Divriği, İskilip, Antep, Urfa, Tokat, en önde gelenlerdir." Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettikten sonra 1463 yılında Yedikule'den Kazlıçeşmeye uzanan 70 000000 m² lik bir alana, 33 salhane, 360 tabakhane yaptırarak esnafın büyük bir kısmını buraya toplamıştır. Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde de, 17. yüzyılda İstanbul'un çeşitli yerlerinde yaklaşık olarak 700'e yakın tabakhane bulunduğu belirtilmiştir (Yapı ve Kredi Bankası Yayınları, 1977: 1).

"Türkiye'de dericilik, Osmanlı İmparatorluğunun yükseliş döneminde hızla gelişmiş ve Türk derileri dış ülkelerde aranır olmuştur. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda dericilik en parlak devrini yaşamıştır. Osmanlı Döneminde savaş gereçlerinin büyük kısmının özellikle deriden yapılması İstanbul ve Ankara müzelerinde bulunan XVIII. yüzyıla ait savaş elbiseleri, deri hurçlar ve çok sayıda kitap cildi dericilik sanatının ne derece önemli olduğunu göstermektedir" (Yapı ve Kredi Bankası Yayınları, 1977: 82).

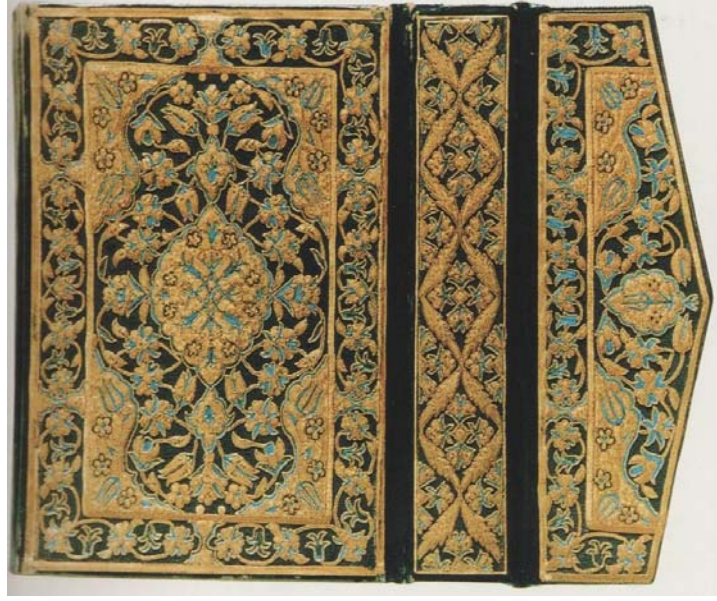

Fotoğraf No: 3 Sultan III. Murat'a ait olduğu bilinen içi krk, dışı süet kaftan (Sakaoğlu, Akbayar 2002:188).

Fotoğraf No: 4 Topkapı sarayı müzesinde bulunan 17. yy. sultan IV. Mehmet'e ait deri eldiven(Görür, 2007:).

Fotoğraf No: 5 Üzeri değerli taşlarla süslü deri kuran cildi(Sakaoglu, Akbayar 2002:197).

Avrupa’da teknolojinin giderek ilerlemesi ve yeni yöntemlerin bulunmasıyla hatta 1737’de bir Fransız hekimin, 1773 yılında ise Philips adında bir İngiliz’in sırf debagat sırlarını öğrenmek için Türkiye’ye geldiği ve başarılı olarak ülkelerinde ödüllendirildikleri belirtilmiştir. Bu dönemde Osmanlı Devleti’nin muhafazakâr ve yeniliklere kapalı tutum izlemesiyle Türk dericiliği gerilemeye başlamış, bu tutum aynı zamanda sektörün ilerlemesini engellemiştir(Yapı ve Kredi Bankası Yayınları, 1977: 1).

19. yüzyılda ise Fransa, Avrupa deri sanayisinde önder duruma gelerek diğer Avrupa ülkelerine yayılmasını sağlamıştır. 1812 yılında II. Mahmut tarafından, askerin ayakkabı, kayış, saraciye eşyaları ihtiyacını karşılamak için Beykoz’da “Tabakhane-i Klevehane-i Amire” adıyla bir fabrika kurulmuştur. Ancak yinede deri sektörü 19.yüzyılda yerinde saymaya devam etmiş hatta gerilemiştir. Bu dönemde Avrupa, dericilikte makine kullanmaya başlamıştır.

Dericilik ve ona bağlı üretim dalları loncalar biçiminde ve geleneksel kalıplarda üretimlerini sürdürürlerken öncelikle devlet bu günkü Beykoz Deri ve Kundura Sanayi İşletmesi’nin temeli olan Debbağhane-i Amire’yi kurmuştur. Tanzimat sonrasında 1861’de kurulan Islah-ı Sanayi Komisyonu’nun çabalarıyla

debbaglar ve saraçlar iki ayrı grup olarak örgütlenmiş fakat önemli bir başarı kazanamamışlardır. 1933'te Sümerbank Deri ve Kundura Müessesesi, 1983'ten sonra özelleştirme kapsamında Beykoz Deri ve Kundura Sanayi İşletmesi adını almıştır (Küçükerman, 1988: 38).

Devletin deri sektöründeki etkinliği, Sümerbank'ın kurulması ile tabaklama çalışmaları ve ayakkabı üretimi, uzun yıllar boyunca deri sektörünün önde gelen etkinliklerinden biri olmuştur. İkinci Dünya Savaşı'nın ilk dönemlerinden (1939) başlayarak, ham ve mamul derilerin çeşitli türlerine büyük talepler olmuştur. O zamana kadar azınlıkların üstünlüğünde olan Kazlıçeşme' deki dericilik, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Kırım'dan göç eden Türkler' in Kazlıçeşme' deki girişimleri ile el değiştirmeye başlamıştır. Türkiye'de 1950 yılından başlayarak daha liberal ve özel sektör yönlendirmeli bir kalkınma ve ticaret politikası uygulamaya başlayınca, deri sektörü önemli ölçüde kalkınmıştır (www.turkishleather.com,2006).

70 yıl boyunca Kazlıçeşme'de faaliyet gösteren İstanbul deri tabakhanelerinin yeni mekânı, olası çevre kirliliği riski ile 1992'den beri Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi'dir. İzmir'de ise Yeşildere' den Menemen organize deri sanayi bölgesine taşınmışlardır. Bu tesislerin en önemli özelliği arıtıma önem verilmesidir. Sektörde tamamlanmış olan 3 organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Bunlar İstanbul-Tuzla Organize Sanayi Bölgesi, İzmir-Menemen Organize Sanayi Bölgesi ve Çorlu Deri Organize Sanayi Bölgesi'dir. İstanbul-Tuzla, İzmir-Menemen ve Çorlu deri işleme bölgelerindeki arıtma tesisleri çevre kirliliğinin önlenmesine katkıda bulunmaktadır. Deri işleme sanayine yönelik olarak Balıkesir-Gönen, Bolu-Gerede, Bursa, Denizli, Isparta, Niğde-Bor, Uşak illerinde organize deri sanayi bölgesi, Isparta-Yalvaç ve Manisa illerinde küçük sanayi sitesi yatırımlarına devam edilmektedir (Bektaş, 2006: 2).

1.5.2. Ürün Çeşitleri

Deriden yapılan eşyaların bugün, daha çeşitli yerlerde ve geniş ölçüde kullanıldığı görülmektedir; türlü ihtiyaçların karşılanmasında deri ve deriden yapılan eşyaların önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Başta ayakkabı ve çizme olmak

üzere çeşitli giyim aksesuarları çanta, cüzdan, kemer vb. diğer birçok önemli ihtiyaç maddeleri çoğunlukla deriden üretilmektedir. Deri sektörünün içinde yer alan saraciye sektörü de deriden kullanım eşyaları üreten bir sektördür.

Uluslar arası tasnif sistemine göre, saraciye eşyası olarak kabul edilen ürünleri aşağıda belirtilen gruplar halinde toplamak mümkündür. Sırası ile:

Seyahat çantaları, spor çantaları ve bavullar (kasalı kasasız), kasalı-kasasız okul evrak çantaları, kadın çantaları, el portföyleri, para çantaları; cüzdanlar, portmoneler, askılı askısız erkek el çantaları, kasalı-kasasız müzik alet kutuları, mücevher ve kıymetli cihaz kutuları, bel kemeri, saat kayışları, koşum ve eğer takımları, tasmalar, avcılık ve spor malzemeleri, büro malzemeleri, sümen takımları, dosyalıklar, kalemlikler, bloknotlar, ajanda vs. hediyelik eşya, süs eşyaları, anahtarlıklar ve diğer benzeri eşyalar (Özçörekçi ve Öngüt, 2006: 137).

Türk deri sanayi, ihracat potansiyeli açısından, Türkiye ekonomisinin lokomotifini sayılan sektörlerden biridir. Toplam imalat sanayi üretimi içerisinde %12'lik payı ile deri sektörü ülke ekonomisine sağladığı katkı açısından onuncu sırada yer almaktadır. Resmi ihracat içerisinde de ortalama %2,8'lik bir payı bulunmaktadır. Kayıt dışı ticaretin de eklenmesiyle bu değer %10'a yükseldiği tahmin edilmektedir.

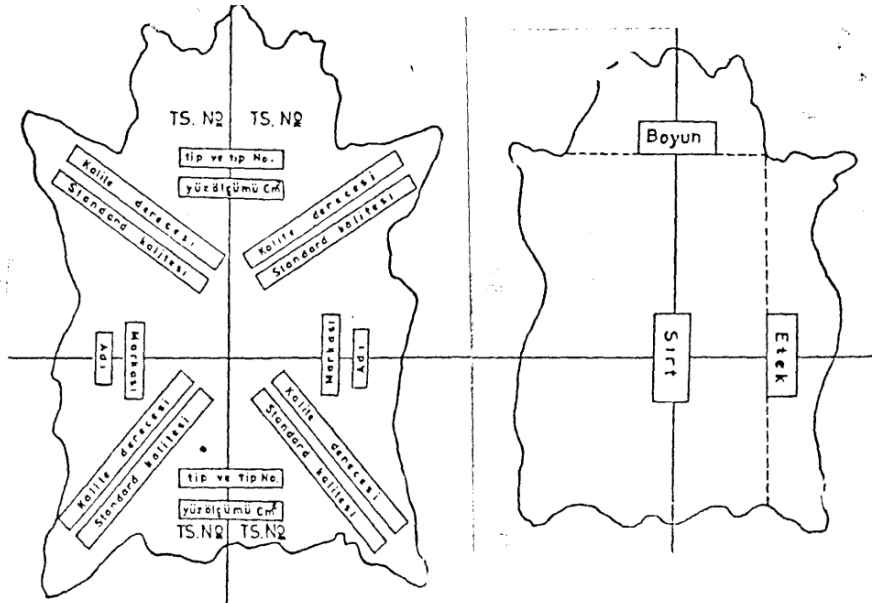
Günümüzde deri birçok alanda kullanılan, pahalı bir malzemedir. Teknoloji ile birlikte işleme şekilleri de gelişmiştir. Günümüzde işlenen deriler birçok eşyanın yapımında kullanılmaktadır. El sanatları açısından derinin kullanımı düşünüldüğünde de kullanılmayacağı ya da oluşturulamayacağı ürün yok gibidir. Saç tokasından küpesine, bileziğinden kolyesine kadar tüm takılar, eldiven, ayakkabı, etek, pantolona kadar tüm giysiler, bireyin kullanımına uygun olarak üretilebilir. Ev, iş yeri gibi mekânlarda kullanılmak üzere deriden albümler, saksılar, vazolar, çiçeklikler, gazetelikler, abajurlar, panolar, sehpalar, resim çerçeveleri, peçetelikler, paspaslar, yolluklar, halılar, duvar ve masa saatleri, perdeler, masa, yatak ve sehpa örtüleri, minderler, yastıklar, masklar, sepetler, masa, sandalye, mobilya kaplamalarında deri çok rahatça kullanılabilir (Tunç,1997:4). Bugün giyim sanayiinde, möblecilikte, döşemecilikte de kullanılmaktadır.

Kürklerin yanında deri pardösü, ceket ve elbiseler şıklık ve zarıflığın sembolü olarak mağaza vitrinlerini süslemektedir. Yine deriden yapılmış ayakkabılar, çantalar, bavul ve valizler, anahtarlık, cüzdan, kemer gibi benzeri ürünler bulunmaktadır. Yapılan deri ürünlerinde işlevselliğin yanı sıra, dekoratif olma özelliği de aranmaktadır. Dekoratif ürün denildiğinde, ürünün işlevselliğinden çok süsleyici özelliği olması ön plandadır. (Sözen,1994,65)

1.5.3. Kullanılan Hammaddede ve Özellikleri

Deri; Bütün canlı yaratıklarda vücudu her tarafından örten ve üzerinde bulunduğu canlının (Irk. cins, yaş, mevsim, gıda, bakım) şartlarına göre birbirinden farklı karakterlere sahip bulunan koruyucu bir tabakadır (Eker, 1966:5).

Ham dericilik mezbahalardan veya başka kaynaklardan elde edilen evcil hayvan derileri ile av hayvanları derilerinin taze olarak veya tuzlama, kurutma vs. gibi işlemlerle konserve ederek bozulmasını önleyecek gerekli tedbirleri almak suretiyle imalata hazırlama sanatıdır(Özdemir, 1996:4). Bugün ham deri, et üretiminin yan ürünleri arasında değer bakımından et üretimi maliyetini düşüren birinci derecede önemli olan bir yan üründür (D.P.T.M. 1991:2).

Şekil 2: Mamul Deri Üzerine Vurulacak İşaretler ve Yerleri

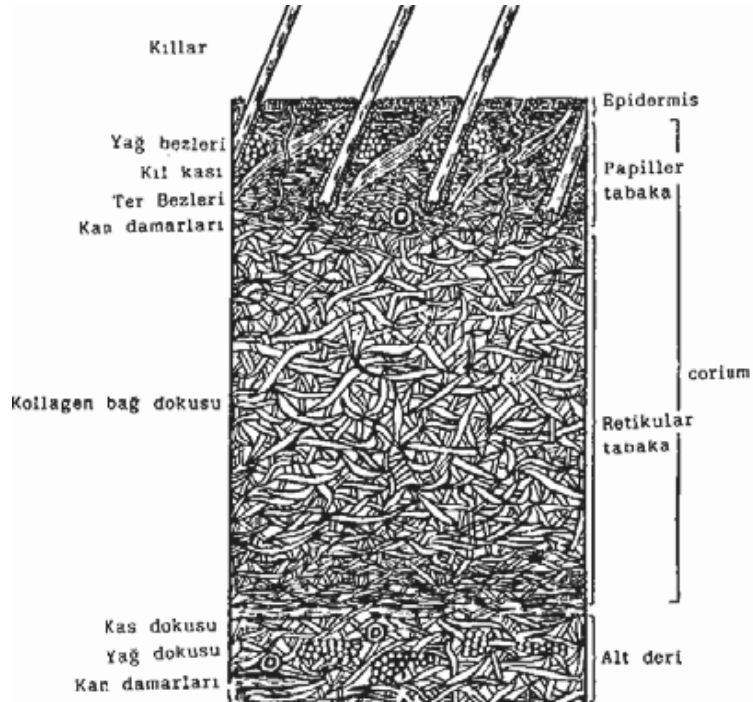
(www.deriteorisi.googlepages.com, 2009).

Zaman içinde teknolojide gelişmelere bağlı olarak yeni malzeme türlerinin üretimde kullanıldığı gözlenmektedir. Bu malzemeler çoğu zaman her ne kadar sağlam, üretimde fire oranını düşürmekte ve maliyet avantajı sağlasa da, deriden yapılmış olan ürünler diğer malzemelerden yapılmış ürünler arasında özel bir yere sahiptir (Özçörekçi ve Öngüt, 2006: 137).

Hayvandan yüzülen ve tabakhanelerde işlenmeye hazır olan deriye ham deri, işlendikten sonra ortaya çıkan deriye ise mamul deri denir. Ham deri hayvanın vücudunu kaplar, ısı farklarına ve çeşitli dış etkenlere karşı onu korur, deri bu halde iken, en değerli yeri sırt bölümüdür. Bu bölümün ticaretle kullanılan adı **krupon**'dur. Derilerin değeri genellikle sırt bölümünün öteki parçalara oranı ile ölçülür, derinin eteklerine bacaklarına ve boynuna oranla sırt bölümünün çok olması onun değerini artırır. Sırt bölümü çok olan deriye özlü deri denir"(Büyük Lügat Ansiklopedisi, 1981: 5. 214).

Deride genel olarak 3 tabaka bulunur.

- Epidermis (en üst tabaka)
- Derma veya Corium (Orta tabaka)
- Subcutis (Bağ dokusu, kan damarları, kaslar)

Şekil 3: Derinin Katmanları (www.deriteorisi.googlepages.com, 2009).

Deri üretiminde kullanılan kısım *corium* tabakasıdır. Hücreler ve bu hücreleri birbirine bağlayan liflerden oluşan bu dokunun özelliğini lif yapısı belirlemektedir. Örneğin lif yapısı buzağıda sıkı, koyunda yağlı ve gevşektir.

Ham deriler büyük bacak ve küçük bacak olmak üzere 2 türdür.

-Büyük Bacak Deriler, manda, boğa, at, deve, öküz ve inek gibi hayvanların derilerinden elde edilen derilerdir. Taban astarı, kayışlık, kromlu kösele, kösele, vaketa, gibi ürünlerin hammaddesini oluşturan sığır derileri bu sınıftandır. Bu tür derilerin değeri hayvanın yaşadığı bölgeye, durumuna ve özelliklerine bağlıdır. Özellikle ılıman iklimlerde yetişen hayvanların derileri değerli olur. Sıcak ve kuru iklimlerde deri zayıf, ince soğuk ve rutubetli iklimlerde sık dokulu ve kalın oluşur. Ayrıca hayvan ne kadar gençse, deri o derece sıkı yapılı, lifleri ince, yüzeyi düzgündür ve işlenmesi kolaydır (Başğmez, 2004: 80).

-Küçük Bacak Deriler, koyun, kuzu, keçi, oğlak vb küçükbaş hayvanların derisidir. Bu deriler, sahtiyan, meşin, astarlık, kitap cildi, eldiven, maroken derilerinin ham maddesi olur. Ayrıca vidala ve değerli derilerin yapımında kullanılan dana derilerini de bu sınıftan saymak gerekir.

Deri hayvandan yüzüldüğü andan itibaren ısı ve mikroorganizmaların etkisiyle kokması ve bozulmasının engellenmesi amacıyla; tuzlama, kurutma, veya her ikisinin karışımı bir ön işlemden geçirilmektedir. Kullanılacağı alana göre istif ve ayrımı yapılmaktadır. Derilerin mamul hale gelebilmesi için bir seri işlemden geçirilir. Bu işlemler başlıca; hazırlama, sepileme ve bitirme (finisaj) işlemleri olarak gruplandırılmaktadır (Gökçesu, 2002:17).

Ülkemizde, deri sanayi bölgeleri deri işlemeciliğinin bir dizi kimyasal işlem gerektirmesi nedeniyle şehir yerleşiminden uzak yerlerde kurulmuştur. Bunlar sırası ile; İstanbul Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi, İzmir Menemen Organize Deri Sanayi Bölgesi, Çorlu Organize Deri Sanayi Bölgesi, Gerede, Bursa, Denizli, Manisa, Uşak, Bor'dur.

1.5.4. Kullanılan Araç Gereçler

Ayarlı Zimba (Çarklı Zimba) : Çanta, kemer, ayakkabı vb. yapımında deriye istenilen büyüklükte delikler açmada kullanılan ve bir eksenin döndürdüğü, penseye benzer araç. Deride özellikle kenar birleştirme ve deri yüzey süslemelerde kullanılır (Gökçesu, 2002:21).

Şekil-4 Çarklı Zimba (Gökçesu, 2002:21).

Biz: Deri içlerinde dikiş yapılırken iğne geçirilecek yeri delmek için kullanılan, ağaç saplı, ucu sivri, çelikten yapılmış bir alettir (Tekin, 1993:51-56).

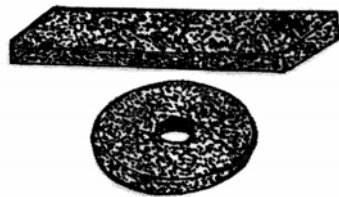
Şekil-5 Biz (Gökçesu, 2002:21).

Bıçak: Bir sap ve ona bağlı madeni bölümden oluşan araç (Gökçesu, 2002:22).

Şekil -6 Bıçak (Gökçesu, 2002:22).

Bileği Taşı: Kesici araçları bilemeğe yarayan ince taneli çok sert bir taş (Gökçesu, 2002:22).

Şekil -7 Bileği Taşı (Gökçesu, 2002:22).

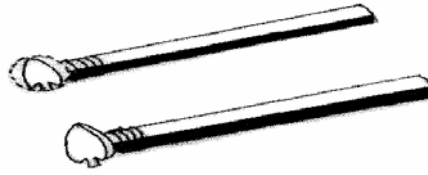
Çekiç: Çivi çakmak, madenleri dövmek, şekil vermek işlerde kullanılan, bir sap ile dövülecek madeni bölümden oluşan araç(Gökçesu, 2002:23).

Şekil -8 Çekiç (Gökçesu, 2002:22).

Çelik Cetvel: Üzerinde ölçü birimleri işaretlenmiş, çelik metalden yapılmış, uzunluk ölçmeye yarayan ve deriyi düzgün kesmede kullanılan alettir.

Çelik Kalem: Deri yüzeyi süslemede kullanılan, uç kısmının yüzeyi çeşitli kabartma desenlerle bezenmiş metal çubuk(Gökçesu, 2002:23).

Şekil -9 Çelik kalem (Gökçesu, 2002:23).

Delgi Zımba: Tahta, taş, deri vb. üzerinde delik açmaya yarayan, çekiçle vurularak kullanılan çelik alet (Gökçesu, 2002:24).

Şekil-10 Delgi zımba (Gökçesu, 2002:24).

Deri Kesim Bıçağı (Falçata) : Metal bir yay ve çelik bıçaktan oluşmuştur. Deri kesim işlerinde kullanılır. Yaylı kısmın sivri ucu, çizim ve yüzey süslemelere de kullanılır(Gökçesu, 2002:24).

Şekil-11 Deri Kesim Bıçağı (Gökçesu, 2002:24).

Deri Tıraş Bıçağı: Tek parçadan oluşan bir ucu yuvarlak, diğer ucu keskin çelik bıçak. Kalın derilerin kesiminde ve inceltme(tıraşlama) işlemlerinde kullanılır(Gökçesu, 2002:24).

Şekil-12 Deri tıraş bıçağı (Gökçesu, 2002:24).

Eğre: Bıçakların açma, bileme işlemlerinde kullanılan yüzü çizgi çizgi, sert, ensiz, ağaç saplı çelik araç(Gökçesu, 2002:24).

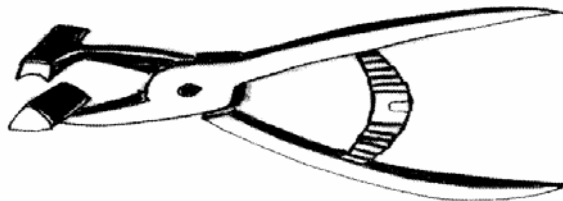
Şekil-13 Eğre (Gökçesu, 2002:24).

Masat: Bıçakların bileme işleminden sonra, bıçakta kalan çapakların temizlenmesinde kullanılan araç(Gökçesu, 2002:25).

Şekil-14 Masat (Gökçesu, 2002:25).

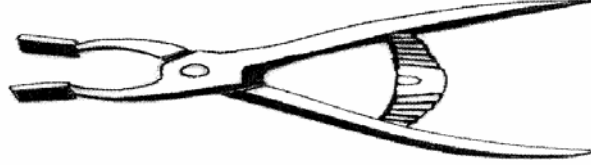
Fermuar Açacağı : Çanta klipslerinin ağzını açmada kullanılan bir tür kısıkaç(Gökçesu, 2002:24).

Şekil-15 Fermuar açacağı (Gökçesu, 2002:24).

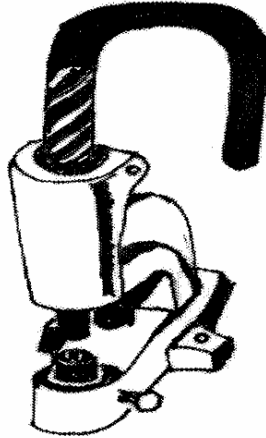

Fermuar Kapatacağı (Basabas) : Klips çantaya geçirildikten sonra klipsi sıkıştırma aleti(Gökçesu, 2002:25).

Şekil-16 Fermuar kapatacağı (Gökçesu, 2002:25).

Fermejüp, Zımba(Açık-Kapalı) Basma Aleti: Zımba ile açılan deliklere yerleştirilen ve birbirine geçerek tutturuldukları kenarı kapamaya yarayan erkek ve dişi iki parçadan oluşan madeni yada plastik tutturucuyu sıkıştırmaya yarayan alet (Gökçesu, 2002:26).

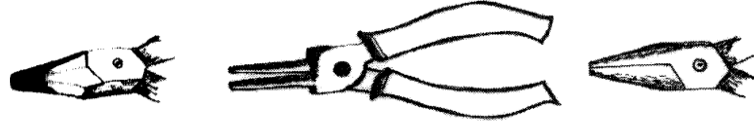
Şekil-17 Fermejüp, Zımba(Açık-Kapalı) Basma Aleti (Gökçesu, 2002:26).

Kemik: Sertleştirilmiş yumuşak derilerin kenarlarının kıvrılmasında kullanılır (Gökçesu, 2002:27).

Şekil-18 Kemik (Gökçesu, 2002:27).

Kargaburnu: Tel bükmede kullanılan, uçları düz, yarım veya yuvarlak koni biçiminde olan ve küçük elle tutulması zor cisimleri tutmaya yarayan metalden bir tür kışkaç(Gökçesu, 2002:27).

Şekil-19 Kargaburnu (Gökçesu, 2002:27).

Keski: Değişik biçimleri olan, çelikten yapılmış, ağaç, taş, metal, deri vb. üzerinde delik ve kanallar açmaya ve kesmeye yarayan, üzerine çekiçle vurarak yürütülen araç(Gökçesu, 2002:27).

Şekil-20 Keski (Gökçesu, 2002:27).

Kauçuk: Bazı petrol atıklarının birleşimiyle elde edilen, üzerinde deri kesimleri yapılan plaka halinde satılan siyah, beyaz ve kirli sarı renkleri mevcut olan dayanıklı esnek maddedir(Gökçesu, 2002:27).

Maket Bıçağı: Kâğıt deri vb. malzemelerin kesiminde kullanılan, değişik boyları mevcut olan, keskin kısmı köreldikçe ucu kırılarak yenilenen bir araçtır (Gökçesu,2002:28).

Şekil-21 Maket bıçağı (Gökçesu, 2002:28).

Mala: Çanta ağızlarını klipse yerleştirmeye yarayan, yassı demir ve tahta bir saptan oluşan, uçları genellikle kare ve üçgen şeklinde olan araçtır. (Gökçesu,2002:28).

Şekil-22 Mala (Gökçesu, 2002:22).

Makas: Bir eksen çevresinde hareket edebilecek şekilde çapraz olarak birleştirilmiş, iki kol arasına yerleştirilmiş her hangi bir şeyi kesmeye yarayan araç(Gökçesu,2002:28).

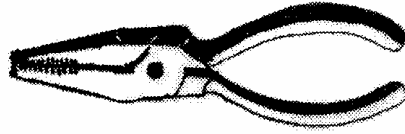
Şekil-23 Makas (Gökçesu, 2002:28).

Oyma Kalem: Metal uç ve tahta sap olarak iki parçadan oluşan bir araçtır. Deri yüzeyini süslemede, deseni kazıma, kaldırma, oyma işlemlerinde kullanılır(Gökçesu,2002:29).

Şekil-24 Oyma Kalem (Gökçesu, 2002:29).

Pense: Telleri kıvrıma, küçük vida ve somonları sıkıştırmaya, çıkarmaya yarayan çeşitli biçim ve büyüklükte kısıkaç(Gökçesu,2002:29).

Şekil-25 Pense (Gökçesu, 2002:29).

Pergel: Yay ve çember çizmekte ve ölçmekte kullanılan birer ucunda birbirine eklenmiş iki metal çubuktan oluşan ölçü ve çizim aracı (Gökçesu,2002:29).

Şekil-26 Pergel (Gökçesu, 2002:29).

Rulet: Döndürüldüğünde sıralı izler bırakan, saplı, dişli küçük demir çark(Gökçesu,2002:29).

Şekil-27 Rulet (Gökçesu, 2002:29).

Tel Kesme Pensi: Metalden yapılmış çubuk ve levhaları kesmeye yarar. İnce kalın telleri kesen çeşitli boyları mevcuttur(Gökçesu,2002:30).

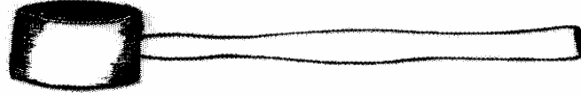
Şekil-28 Tel Kesme Pensi (Gökçesu, 2002:30).

Tornavida: Çelik uçlu olan bir alet vidaları döndürüp yürütmek için başlarındaki kentiğe uygulanır. Ucu yassı ve düzdür(Gökçesu,2002:30).

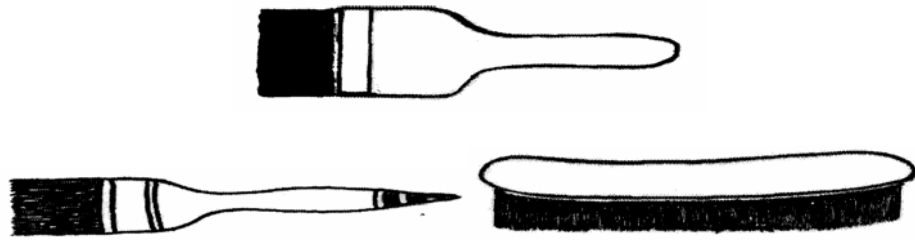
Şekil-29 Tornavida (Gökçesu, 2002:31).

Tokmak: Ağaçtan yapılmış, başları lastikli veya lastiksizdir.

Şekil-30 Tokmak (Gökçesu, 2002:32).

Fırça: Derilerin yüzeylerine yapıştırıcı (solüsyon) sürmede, boyamada ve parlatmada kullanılır. Suluboya, yağlıboya, ayakkabı fırçası gibi çeşitleri vardır(Gökçesu,2002:31).

Şekil-31 Fırça (Gökçesu, 2002:31).

Deri Dikiş İğneleri : Çeşitli büyüklükte, bir ucu keskin diğer ucu delikli çelik alet. Deri ve kürk dikiminde kullanılır. İğnelerin uçlarının keskin olması, deriyi yararak iğnenin batmasını kolaylaştırır. Aynı zamanda deriye zarar vermeden dikmeyi sağlar.

Şekil-32 Deri dikiş iğneleri(www.hementeslimal.com).

Saya İğnesi: Bir ucu sivri, diğer ucu yuvarlak ve delikli, büyük çelik iğne. Zımba veya biz ile delinmiş derilerin süs dikişlerinde ve ayakkabı el dikişlerinde kullanılır(Gökçesu,2002:31).

Şekil-33 Saya iğnesi(Gökçesu,2002:31).

Makineler Deri işlerinde pek çok makine kullanılmaktadır. Makinelerin yardımıyla kesme, inceltme, boyama, birleştirme, süsleme ve fermejüp, zımba gibi işlemleri daha kolay, pratik ve hızlı yapılmaktadır.

Deri dikiş makinesi, parçaları birleştirme ve süs dikiş yapma amacıyla kullanılan motorlu sanayi tipi makinelerdir (Gökçesu, 2002:33-38). Bunlar; kesim , inceltme, traşlama, baskı, fermejüp ve dikiş makineleridir.

Fotoğraf No: 6 Kemer kesme makinesi.

Fotoğraf No: 7 Lazerle kesme makinesi.

Fotoğraf No:8 Deri inceltme makinesi.

Fotoğraf No:9 Deri tıraş makinesi.

Fotoğraf No: 10 Tıraşlanmış deri.

Fotoğraf No: 11 Fermejüp makinesi.

Fotoğraf No: 12 Klişe baskı makinesi.

Fotoğraf No: 13 Deri dikiş makinesi.

Fotoğraf No: 14 Gomalak

1.5.5. Yapım ve Süsleme Teknikleri

Deri organik bir hammaddedir. Elde şekillendirme teknikleri; doğal karakterini ve işlevini değiştirmeden deriyi güzelleştirmek ve biçim kazandırmak için uygulanan beceriye dayalı tekniklerdir. ve suyla ıslatıldığı zaman anında yumuşar. yüzeyin üstüne renkli, renksiz çizme, boyama, kesme, kakma, kabartma, dövme, yakma, işleme vb. tekniklerle form verme sanatına süsleme denir (Akar, Keskiner, 1978:10).

Aplike Tekniği: Düz yada desenli bir kumaştan kesilmiş, motifleri veya parçayı başka bir kumaşın üzerine, değişik iğne teknikleri yardımı ile tutturma, yapıştırma, kapama, tatbik etmedir (Köklü,2002:166). Aplike tekniği uygulanırken fon kumaşı ve Aplike (kapama kumaşı) olmak üzere iki tip kumaş kullanılmaktadır. Üç çeşit uygulama tekniği vardır, Bunlar; kapalı applike (kapama applike), açık applike (düz applike), enkrüste applike (araya geçirme) dir. Bu teknikler düz ya da kabartılarak uygulanabilir ve applike kumaşını tutturmada çeşitli nakış iğneleri ile birlikte kullanılabilir.

Fotoğraf No: 15 Aplike tekniği (Birinç, 2009:82).

Mozaik Tekniği Mimaride kullanılan mozaik sanatları tekniğine dayanır. Fon üzerine malzemelerin gömülerek, kazılarak ya da düz fonun üzerine konarak mozaik şekilleri getirilecek şekilde yapıştırılması işlenmesi ya da dizilmesi işlemidir (Artam, 1998:285).

Kabartma Tekniği Kabartma tekniği birkaç yöntemle uygulanabilir. Bunlar : - Ucu sivri madeni bir aletle ıslatılmış derinin sıkıştırılarak şekillendirilmesiyle yapılan kabartma tekniği - Kabartılacak motif ya da fonun altına veya üstüne yardımcı malzeme dikilerek tutturulan içine pamuk dolgu maddeleri konularak yapılan kabartma - Kösele gibi kalın derilerde oyma, kabartma ve kakma teknikleri kullanılarak yapılan kabartma - Kabartma tekniğinde ayrıca aplike ve işleme teknikleri yardımcı olarak kullanılmaktadır.

Kaplama Tekniği: Her hangi bir malzemenin üzerine yumuşatılmış deriyle kaplama içine denir. Kutu, sandık, vazo vb. gibi malzemelerde uygulanır.

Fotoğraf No: 16 Akif şenoğlu' na ait kaplama kutu

İşleme : “Pamuk ya da ipekten yapılmış, beyaz yada renkli, kalın ve ince kumaşlar bazen de keçe ve deri üzerine; ipek, yün, keten, pamuk, metal v.b. gibi iplikler kullanarak elde veya makinede iğne veya tığ ile, düz ve kabarık değişik iğne teknikleri yardımı ile yapılan süslemelere denilmektedir.” (Köklü, 2002:1) Derinin kumaş gibi kullanılabilme özelliği, çeşitli işleme tekniklerinin kolaylıkla uygulanabilmesini sağlar. “Birçok önemli kurgandan elde edilen; eğer örtüsü, işlenmiş renkli keçe örtüler, renkli kumaşlar ve mezarın duvarlarına asılan örtülerde

geometrik ve bitkisel bezemelerin yanında hayvan figürleri ile düş ürünü sembolik yaratıklar aynı zamanda insan figürlerine rastlanmaktadır”(Köklü, 2002:2).

Özellikle Osmanlı dönemine ait deri ürünlerin süslemesinde zengin işleme örneklerine rastlanmaktadır. Genellikle ince deri üzerine altın veya gümüş simler kullanılarak işlemler yapılmıştır.

Fotoğraf No: 17 19. yy. Osmanlı dönemine ait deri, işlemeli hamam taşı kılıfı (Sakaoğlu, Akbayar 2002:165).

Günümüzde özellikle giyim aksesuarlarının üzerine, makine ve elde nakış işleri yapılmakta olup bu amaç için kullanılan bazı iğneler şunlardır.

Çöp iğnesi, Pekin iğnesi, Zincir iğnesi, Basamak iğnesi, Maraş işi, Fantezi iğnesi, Aplike (Elde dikerek-makinede dikerek)

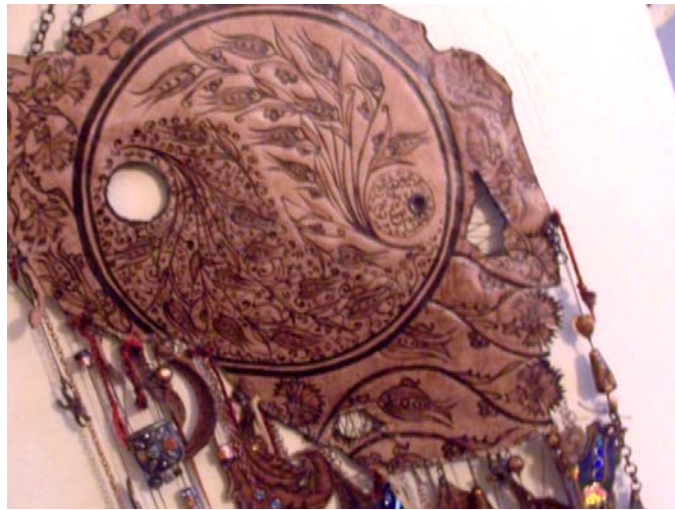

Fotoğraf No: 18 Safiye Güzin İncekaş' a ait nakış süslemeli sehpa

Yakma Tekniği Isıtılmış çeşitli uçların, yüzeyde yakarak meydana getirdiği izlerden oluşur. Yakma makinesi ile yakmak; Hazırlanan desen, deri yüzeyine geçirilir, desen özelliğine göre yakma makinesinin kızgın ucu ile noktalar halinde çizgi oluşturarak veya daireler çizerek yakma işlemi yapılır. Kızdırılmış sivri uçlarla yakmak; Bıçak, biz, burun ütüsü gibi sivri keskin vb. uçların ocakta ısıtılarak derinin yüzeyinde yakma ile desenin oluşturulmasıdır.(Gökçesu, 2002:84)

Aynı zamanda havya denilen elektrikli yakma aleti ile de yakma tekniği uygulanmaktadır.

Fotoğraf No: 19 Yakma Tekniği (Yeşim Ceyhan-Fulya İnce)

Islatarak Şekil Verme Islatılmış köselenin fazla suyunu aldıktan sonra, el aletleri kullanılarak tersinden ve yüzünden kabartma yapılan köselenin yüzeyinde alçak ve yüksek bölümler halinde desenin belirginleştirilmesi işlemidir. Bu işlem mask yapımında yoğun olarak kullanılmaktadır. Islatıldıktan sonra el veya basit aletler yardımıyla şekillendirilen deri daha sonra kurumaya bırakılır (Gökçesu, 2002:89).

Fotoğraf No:20 M. Akif Şenoğlu' ya ait Islatarak şekil verme tekniği ile yapılmış dekoratif duvar panosu

Oyma Tekniği: Belirlenen desen özelliğine göre desenin belirli kısımlarının kesilip çıkarılarak, oyulan kısımlara farklı renkte bir derinin yapıştırılması veya dikiş teknikleriyle tutturulmasıyla yapılır. Kalın deride oyma tekniği: kösele, vaketa gibi derilere uygulanır ve buda iki şekilde yapılır. _ Keserek oyma: Hazırlanan desen köseleye çizilir ve çizilen desenin üzerinde kesim bıçağı ile hafifçe kesilir. Köselenin yüzeyi nemlendirir sivri araç ile kesilen desenin üzerinde bastırılarak oyulur. _ Kazıyarak oyma: Hazırlanan desen köseleye çizilir. Desenin özelliğine göre linol oyma uçlarını kullanarak desen belirgin hale getirilir. Desen oyma uçlarıyla deriyi kazıyarak oluşturulur(Gökçesu, 2002:85-86).

Baskı Tekniği: Baskı tekniği olarak adlandırılan çalışmalar; klişe baskı, yıldız baskı, boyalı baskı, kabartma baskılardır. Deri işlerinde genellikle metal baskı tekniği kullanılmaktadır. Metal kalıpların boyanarak, kızdırılarak, basılma veya üstten vurulması ile çıkıntılar (kabartma) oluşturarak yapılan işlemlerdir. Yıldız baskı;

sıcak demir kalıpların, altın yaprak konulmuş derilerin üzerine preslenmesi sonucunda deri yüzeyinde oluşan yaldızlı desenlerdir. Ciltçilikte yoğun olarak kullanılmaktadır (Gökçesu, 2002:87). Klişe baskı; baskıyı oluşturacak kalıp ve basılacak düz bir yüzeyi (deri, kumaş, kağıt vb) gerektirir. Üzerine klişe levha konularak baskı makinesinde kuvvet tatbik edilir, sıcak ve soğuk olmak üzere iki çeşidi vardır.

Boyama Tekniği: Deri yüzey süslemelerinde; anilin, ekolin, akrilik, kumaş, deri, kuru kalem vb. boyaları kullanılmaktadır. Bunlardan en çok anilin boya kullanılmaktadır ve genellikle açık renk derilerde uygulanır.

Fotoğraf No: 21 Boyama tekniği pano

Kullanılan Diğer Teknikler Gelişen teknolojiye paralel olarak hazır gereçlerle ve çarklı zımba ile yapılan süslemeler gün geçtikçe artmaktadır. Deride kullanılan hazır gereçler şunlardır; Desen özelliğine göre zımba, metal, levha, rozet, kurdele, boncuk, kordon şerit, mumlu ip, sıırım, irili ufaklı zımba uçlarıdır.

Fotoğraf No: 22 Safiye Güzin İncekaş 'a ait hazır gereçlerle süslenmiş sandık

2. KATALOG

Örnek No	: 1
Fotoğraf No	: 23
Ürün Sahibi	: Exotic lamps selection
Bulunduğu Yer	: Exotic lamps selection
Geliş Tarihi	: Haziran 2009
Geliş Biçimi	: İhraç
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Ağustos 2009
Yapılış Tarihi	: Mart 2009
Yapan Kişi	: Bilinmiyor

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Abajur

Boyutlar

Taban Çapı: 25cm.

Yükseklik: 50cm.

Kullanılan Gereçler : Davul derisi, kumaş boyası, vernik, abajur iskeleti, naylon ip

Yapım Teknikleri :Elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Dağlama (yakma), boyama

Kullanılan Renkler : Kırmızı, kahverengi, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek ve yaprak motifleri

Figürlü Bezeme : -

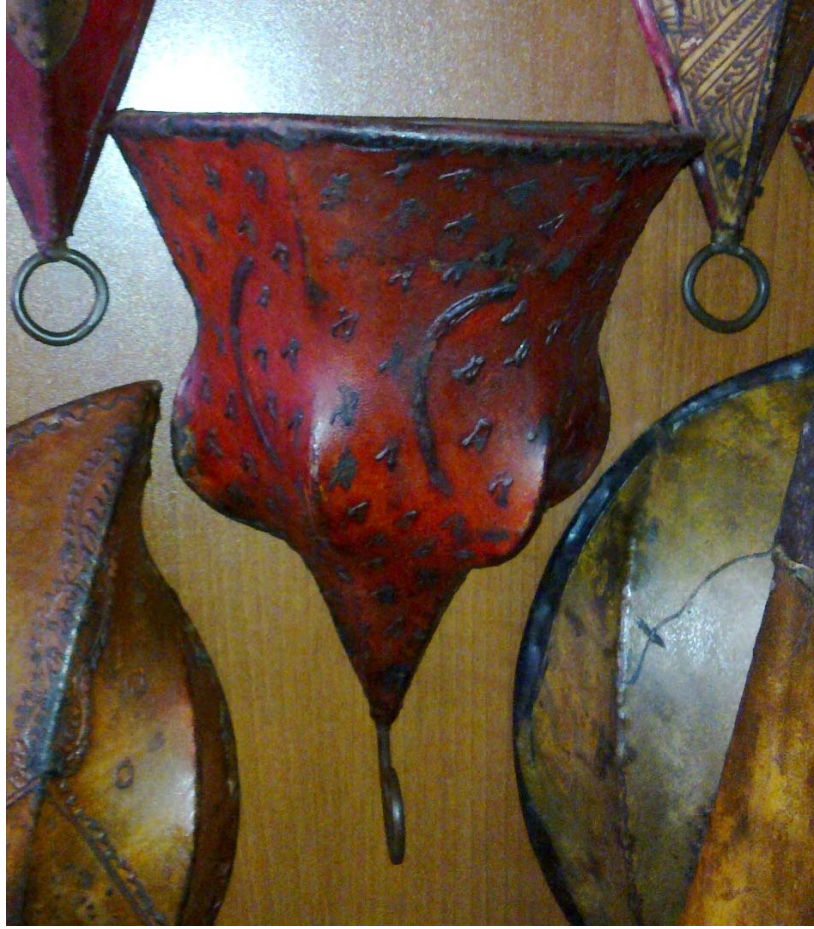
Geometrik Bezeme : Üçgen, dörtgen, yarım daire

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir merkeze oturtulmuş bir motiften ve birden fazla motifin yinelenmesinden oluşan kompozisyonlar kullanılmıştır. Üç parçadan oluşan abajurun her bir parçası üzerinde, merkezde bir dörtgen içerisine yerleştirilen yedi adet taç yapraktan ve iki adet spiral yeşil yapraktan meydana gelen çiçek motifi bulunmaktadır. Üst kısımda ise, çeşitli geometrik form ve çizgilerden oluşan verev yerleştirilmiş geometrik bordür yer almaktadır.

Örnek No : 2
Fotoğraf No : 24
Ürün Sahibi : Exotic Lamps Selection
Bulunduğu Yer : Exotic Lamps Selection
Geliş Tarihi : Mart 2009
Geliş Biçimi : İthal ürün
Ürünün Yeri : Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi : Ağustos 2009
Yapılış Tarihi : Mart 2009
Yapan Kişi : Bilinmiyor

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Aplik

Boyutlar

En : 30 cm.

Yükseklik: 23cm.

Derinlik: 12 cm.

Kullanılan Gereçler : Davul derisi, kumaş boyası, vernik, abajur iskeleti, naylon ip

Yapım Teknikleri : Elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kırmızı, siyah, kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : Ay, yıldız

Kompozisyon : Süslemede, serbest düzenleme ile yerleştirilen ay ve yıldızlar görülmektedir. Bu ürünün farklı örnekleri mağazada yer almaktadır (Fotoğraf No: 24 a, 24 b, 24 c).

Fotoğraf No: 24 a Exotic Lamp Selection'a ait aplik örneği.

Fotoğraf No: 24 b Exotic lamp selection ‘a ait abajur

Fotoğraf No: 24 c Exotic lamp selection 'a ait lamba

Örnek No	: 3
Fotoğraf No	: 25
Ürün Sahibi	: Pekcan Leather
Bulunduğu Yer	: Pekcan Leather
Geliş Tarihi	: Mart 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Mayıs 2010
Yapılış Tarihi	: Mart 2006
Yapan Kişi	: Pekcan Lather (Cüneyt)
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Çarık-terlik
Boyutlar	
EnxBoy	: 9x27cm.

- Kullanılan Gereçler** : Kösele, deri, süt cila, tahta kalıp, naylon ip
- Yapım Teknikleri** : Islatarak şekil verme, elde dikerek birleştirme, yapıştırma
- Süsleme Teknikleri** : Oyma, boyama, cilalama
- Kullanılan Renkler** : Siyah, kahverengi

Konu

- Bitkisel Bezeme** : -
- Figürlü Bezeme** : -
- Geometrik Bezeme** : Dört kollu yıldız, daire
- Nesneli Bezeme** : -
- Yazılı Bezeme** : -
- Doğa Tasviri** : -
- Kompozisyon** : Süslemede dört kollu yıldız ve daire formları atlayarak sıralamalarla düzenlenmiştir.

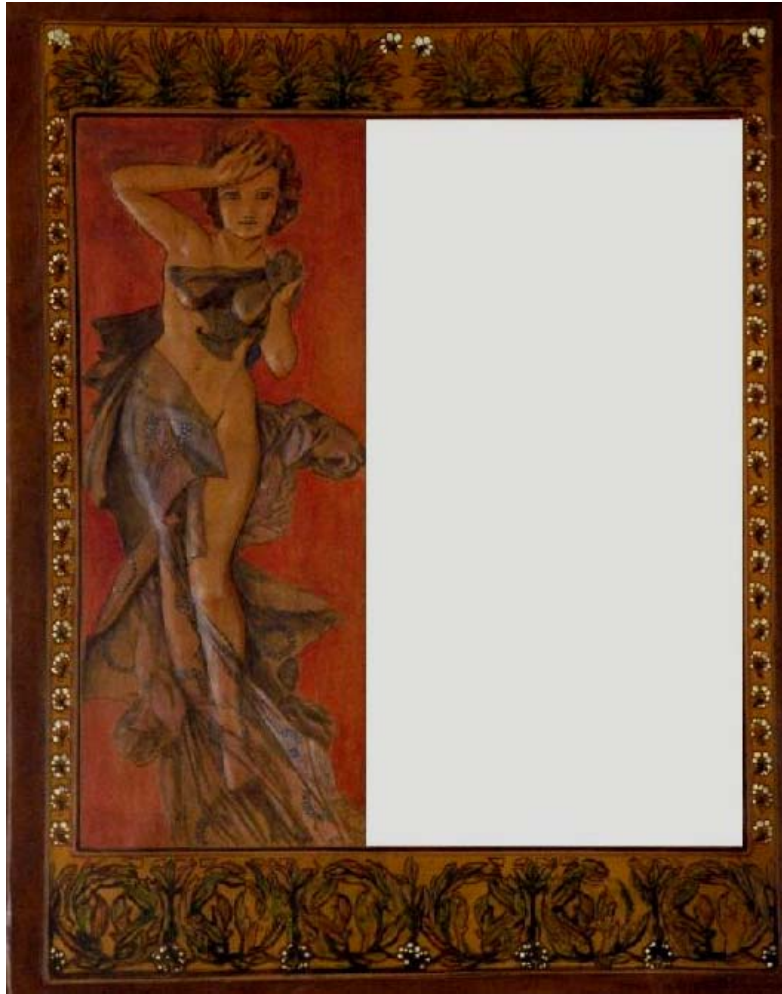

Örnek No : 4

Fotoğraf No : 26

Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Türü	: Ayna
Boyutlar	
	EnxBoy: 78 x179cm.
Kullanılan Gereçler	: Kösele, ahşap, cam ayna, gomalak cila, kumaş
Yapım Teknikleri	: Kabartma, kaplama, keserek şekillendirme, ıslatarak şekil verme.
Süsleme Teknikleri	: Boyama, cilalama
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, açık kahverengi, koyu kahverengi
Konu	
Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: Kadın figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla uzun saçlı çıplak bir kadın figürü aynayı elleriyle tutar biçimde resmedilmiştir. Kadın figürünün elinden bacaklarına doğru inen bir kumaş parçası mahrem yerlerini örtmektedir.

- Örnek No** : 5
- Fotoğraf No** : 27
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir.
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2006

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Türü : Ayna

Boyutlar

EnxBoy: 69x112 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, ayna, ahşap, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma

Süsleme Teknikleri : Boyama, linol aletiyle kazıma, cilalama

Kullanılan Renkler : Kahverengi, yeşil, siyah, kırmızı, açık kırmızı, beyaz, turuncu

Konu

Bitkisel Bezeme : Kıvrım dallar, papatya motifi

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla hareket halinde çıplak bir kadın figürü, aynanın sol tarafında vücudunun belli bölümlerini üstü desenli tül den oluşan bir kumaş parçası ile kapatır biçimde resmedilmiştir. Aynanın üst ve alt kısımlarında kalın bordür içinde düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar şeklinde birbirine girift kıvrım dallar, çiçek ve yapraklar, sağ ve sol kısımlarında ince bordürler içinde düzgün tekrarlarla sıralanmış papatyalar kullanılmıştır.

Örnek No : 6
Fotoğraf No : 28
Ürün Sahibi : Pekcan Leather
Bulunduğu Yer : Pekcan Leاهر
Geliş Tarihi : Mayıs 2005
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi : Mayıs 2010
Yapılış Tarihi : Mayıs 2005
Yapan Kişi : Pekcan Leather (Cüneyt)
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Tür : Çanta
Boyutlar

En: 32cm.

Yükseklik: 30cm.

Derinlik : 7cm.

- Kullanılan Gereçler** : Kösele, post, sıırım, anilin boya, bağlantı halkası, naylon ip, süt cila
- Yapım Teknikleri** : Kesme, delme, elde dikerek birleştirme, makinede dikerek birleştirme
- Süsleme Teknikleri** : Sepet örücülüğü tekniği, boyama
- Kullanılan Renkler** : Kahverengi, beyaz, açık kahverengi

Konu

- Bitkisel Bezeme** : -
- Figürlü Bezeme** : -
- Geometrik Bezeme** : -
- Nesneli Bezeme** : -
- Yazılı Bezeme** : -
- Doğa Tasviri** : -

Kompozisyon : Süslemede sıırımla hazırlanan hasır örgü tekniği, süsleme ögesi olarak çantanın ön yüzeyinde yer almıştır. Doğal formu bozulmamış olan dana postunun, elde sıırımla birleştirilerek kapak kısmını oluşturduğu görülmüştür.

Örnek No : 7
Fotoğraf No : 29
Ürün Sahibi : Osman Kırık
Bulunduğu Yer : Ioma Deri
Geliş Tarihi : Aralık 2009
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi : Nisan 2010
Yapılış Tarihi : Aralık 2009
Yapan Kişi : Osman Kırık
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Tür : Evrak çantası
Boyutlar

En: 42cm.

Yükseklik: 31cm.

Derinlik: 12cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, sıırım, kilit malzemeleri, anilin boya

Yapım Teknikleri : Kalıp çıkarma, kesme, elde makine dikişi

Süsleme Teknikleri : Klişe baskı, elde makine dikişi

Kullanılan Renkler : Kızıl kahve

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : Yarım daire, üçgen

Nesneli Bezeme : Mihrap

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede, kapak kısmının alt kenar köşelerine yarım daire biçiminde ve kilit parçalarının yerleştiği kısımlara mihrap biçiminde kesilerek hazırlanan deri parçaları elde makine dikişi ile birleştirilmiştir.

Örnek No	: 8
Fotoğraf No	: 30
Ürün Sahibi	: Pekcan Leather
Bulunduğu Yer	: Pekcan Leather
Geliş Tarihi	: Eylül 2005
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Mayıs 2010
Yapılış Tarihi	: Eylül 2005
Yapan Kişi	: Pekcan Leather (Levent)
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Çanta

Boyutlar**En :** 25cm.**Yükseklik:** 32cm.**Kullanılan Gereçler** : Deri, kösele, sıırım, mumlu ip, zımba, anilin boya, süt cila**Yapım Teknikleri** : Elde dikerek birleştirme, Şerit örgü tekniği, hazır gereçlerle birleştirme**Süsleme Teknikleri** : Aplike**Kullanılan Renkler** : Kırmızı, açık kahverengi ve koyu kahverengi, beyaz**Konu****Bitkisel Bezeme** : Yaprak (asma yaprağı) motifi**Figürlü Bezeme** : -**Geometrik Bezeme** : -**Nesneli Bezeme** : -**Yazılı Bezeme** : -**Doğa Tasviri** : -**Kompozisyon** : Süslemede, bir motiften oluşturulan bağlantılı sıralamalar kuralıyla yaprak motifi iki farklı yöne doğru düzenlenmiş kompozisyon şeklinde kullanılmıştır. Deri sıırımla şerit örgü tekniğinde sap örülerek çantaya monte edilmiştir.

- Örnek No** : 9
- Fotoğraf No** : 31
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar İsmek
- Geliş Tarihi** : 2009-2010 eğitim öğretim yılı
- Geliş Biçimi** : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü
- Ürünün Yeri** : Üsküdar İsmek
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : 2010
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Gazetelik
- Boyutlar**

En: 40 cm.   **Yükseklik:** 50 cm.

Kullanılan Gereçler : Davul derisi, ahşap iskelet, ekolin boya, akrilik boya, mumlu ip,süt cila

Yapım Teknikleri : Elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Yeşil, kahverengi, mor, eflatun, mavi, türkuaz, cam göbeği, pembe

Konu

Bitkisel Bezeme : Lotus, palmet, rûmî motifleri

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; lotus, palmet ve rumi motifleri birbirlerine girift biçimde birden fazla motifin yinelenmesi ile bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar şeklinde kullanılmıştır.

Örnek No : 10

Fotoğraf No : 32

Ürün Sahibi : İsmek kursiyeri

Bulunduğu Yer : Üsküdar İsmek

Geliş Tarihi : 2009-2010 eğitim öğretim yılı

Geliş Biçimi : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü

Ürünün Yeri : Üsküdar İsmek

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Yapılış Tarihi : 2010

Yapan Kişi : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Gazetelik

Boyutlar

En: 50cm.

Yükseklik: 50cm.

Taban Çapı : 30cm.

Kullanılan Gereçler : Baskılı döşemelik deri, naylon ip, kapalı zımba

Yapım Teknikleri : Aplike, sertleştirme, elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Cilalama, elyafla kabartma, applike

Kullanılan Renkler : Koyu kahve, açık kahve

Konu

Bitkisel Bezeme : Lale motifi

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede yaprakları ile birlikte lale motifi, bir motiften oluşturulmuş ve bir merkeze doğru yönlendirilmiş sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar kuralıyla kullanılmıştır. Sap kısmı kapalı zımba ile üçgen formda birleştirilmiştir.

Örnek No	: 11
Fotoğraf No	: 33
Ürün Sahibi	: Osman Kırık
Bulunduğu Yer	: Ioma deri
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Nisan 2010
Yapılış Tarihi	: 2009
Yapan Kişi	: Osman Kırık
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Kukla

Boyutlar

Yükseklik: : 22 cm.

Kullanılan Gereçler : Yarı şeffaf sığır veya dana derisi, ekolin boya

Yapım Teknikleri : Elde şekillendirme, kesme ve zımbalama

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Siyah, yeşil, kırmızı, turuncu, beyaz, sarı

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Hacivat figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Ürün gölge oyununun baş karakterlerinden biri olan “Hacivat” kuklasıdır. Süslemede; Osmanlı dönemi giyim tarzı görülmektedir. Kuklanın baş, bel ve ayak kısımları hareketlidir.*

---

* Tam bir düzen adamıdır. Nabza göre şerbet verir, eyyamcıdır. Kişisel çıkarlarını her zaman ön planda tutar. Az buçuk okumuşluğundan dolayı yabancı sözcüklerle konuşmayı sever. Perdeye gelen hemen herkesi tanır, onların işlerine aracılık eder. Alın teriyle çalışıp kazanmaktan çok Karagöz’ü çalıştırarak onun sırtından geçinmeye bakar (www.iomaderi.com,2010).

Fotoğraf No: 33a Gölge oyunu karakteri Karagöz kuklası

Fotoğraf No : 33 b Gölge oyunu karakteri Çelebi kuklası

Örnek No	: 12
Fotoğraf No	: 34
Ürün Sahibi	: Osman Kırık
Bulunduğu Yer	: Ioma deri- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2010
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Nisan 2010
Yapılış Tarihi	: 2009
Yapan Kişi	: Osman Kırık
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano
Boyutlar	
Yükseklik	: 22 cm.
Kullanılan Gereçler	: Ekolin boya,
Yapım Teknikleri	: Kabartma ve çizerek şekil verme
Süsleme Teknikleri	: Boyama, hazır gereçlerle birleştirme
Kullanılan Renkler	: Siyah, yeşil, kırmızı, turuncu, beyaz, sarı
Konu	
Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: Zenne figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -
Kompozisyon	: Ürün gölge oyununun yardımcı karakterlerinden biri olan “Zenne” kuklasıdır. Süslemede Osmanlı giyim tarzı görülmektedir. Kuklanın baş kısmı hareketlidir.*

---

* Karagöz oyunundaki bütün kadınlara genel olarak Zenne denir. Salkım İnci, Şallı Natır, Nuridil, Dimyat Pirinci, Şekernaz, Yedi dağın çiçeği Hasırasıçının kızı Rabiş, Cemalifer, Hürmüz Hanım, Dürdane Hanım, Şetaret (Arap halayık), Dilber, Nâzikter(“www.iomaderi.com”,2010)

- Örnek No** : 13
- Fotoğraf No** : 35
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar/İsmek
- Geliş Tarihi** : Aralık 2009
- Geliş Biçimi** : Öğrenci kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir.
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : Aralık 2009
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş/İsmek kursiyeri
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.

Tür : Yer yaygısı

Boyutlar

EnxBoy: 120x180 cm.

Kullanılan Gereçler : Kürk deri, mumlu ip

Yapım Teknikleri : Kalıp çıkarma, kesme, elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Sarma dikiş tekniği

Kullanılan Renkler : Taba, koyu kahverengi, beyaz, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Çintemani

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Ürün birbirine eşit 56 parçadan oluşan bir yer yaygısıdır. Süslemede; bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar biçiminde çintemani motifi görülmektedir..

- Örnek No** : 14
- Fotoğraf No** : 36
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar/İsmek
- Geliş Tarihi** : Aralık 2009
- Geliş Biçimi** : Öğrenci kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir.
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : Aralık 2009
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş/İsmek kursiyeri
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Yer yaygısı

Boyutlar

EnxBoy: 120x180 cm.

Kullanılan Gereçler : Kürk deri, mumlu ip

Yapım Teknikleri : Kalıp çıkarma, kesme, elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Sarma dikiş tekniği

Kullanılan Renkler : Taba, koyu kahverengi, beyaz, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : Daire

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Ürün birbirine eşit olmayan 75 parçadan oluşan bir yer yaygısıdır. Süslemede; bir merkezden düzgün sıralamalarla dağılan kompozisyonlar kuralıyla iç içe daire biçimleri görülmektedir.

Örnek No	: 15
Fotoğraf No	: 37
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi Yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım Görmemiştir.
Tür	: Deri heykel

Boyutlar

En: 31 cm.   **Yükseklik:** 41 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, ağaç kütüğü

Yapım Teknikleri : Islatarak şekil verme, kabartma, keserek şekillendirme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Açık kahverengi, koyu kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

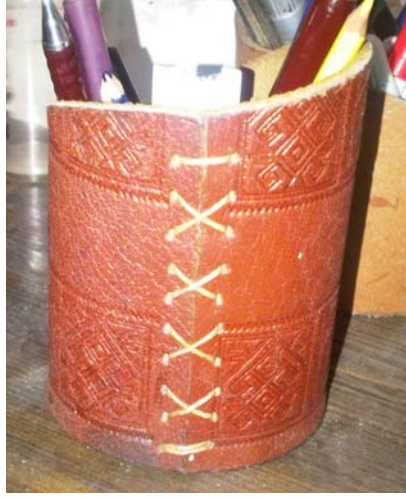
Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Bluz

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla bir ağaç kütüğü üzerinde, vücut hatlarını ortaya koyacak şekilde üst bedeni saran V yakalı, kısa kollu ve yandan bağları bulunan kadın üst giyim kıyafeti “bluz” biçimlendirilmiştir.

Örnek No	: 16	
Fotoğraf No	: 38	
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu	
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi	
Geliş Tarihi	: Şubat 2007	
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.	
Ürünün Yeri	: ARS Sanat Atölyesi	
İnceleme Tarihi	: Mart 2010	
Yapılış Tarihi	: Şubat 2007	
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu	
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.	
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
Tür	: Kalemlik	
Boyutlar		
Çapı	: 10 cm.	Yükseklik: 13cm.
Kullanılan Gereçler	: Kösele çuval ipi	

Yapım Teknikleri : Elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Klişe baskı tekniği

Kullanılan Renkler : Kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Eli belinde, koç boynuzu

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulmuş düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar kuralıyla eli belinde ve koç boynuzu motifleri enine bordür şeklinde kullanılmıştır. Kenar kısmı elde çapraz dikiş tekniğinde birleştirilmiştir.

- Örnek No** : 17
- Fotoğraf No** : 39-39 a
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar/İsmek
- Geliş Tarihi** : Aralık 2009
- Geliş Biçimi** : Öğrenci kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir.
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : Aralık 2009
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş/İsmek kursiyeri
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Kanepe

Boyutlar**En** : 175 cm.**Yükseklik**: 80 cm.**Genişlik**: 100 cm.**Kullanılan Gereçler** : Ahşap kanepenin iskeleti, zig deri, raptiye, akrilik boya**Yapım Teknikleri** : Kalıp çıkarma, kesme, kaplama, hazır gereçlerle birleştirme,**Süsleme Teknikleri** : Transfer, boyama**Kullanılan Renkler** : Açık mavi, koyu mavi, beyaz**Konu****Bitkisel Bezeme** : Ağaç, yaprak, kıvrım dallar**Figürlü Bezeme** : İnsan figürü**Geometrik Bezeme** : -**Nesneli Bezeme** : Gemi, çit**Yazılı Bezeme** : -**Doğa Tasviri** : Dağ, deniz, kar**Kompozisyon** : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralıyla bir kış manzarası koltuğun orta kısmına resmedilmiş, manzaranın kenarları bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyon kuralıyla dilimli yapraklar ve kıvrım dallar ile çevrelenmiştir. Kanepenin sırt kısmı ve minderlerin açık mavi renk tonlarında bir merkezden dağılan kompozisyon kuralıyla ışınlar halinde açılarak renklendirildiği görülmüştür. Parçalar raptiye ile iskelete monte edilmiştir.

Fotoğraf No: 39 a Ürüne ait detay görünümü.

- Örnek No** : 18
- Fotoğraf No** : 40
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2002
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2002
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu

- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Tür : Gaz lambası rafı (lambalık)

Boyutlar

En:19cm.

Yükseklik:57 cm.

Derinlik: 20 cm.

- Kullanılan Gereçler** : Kösele
Yapım Teknikleri : Yapıştırma, kaplama
Süsleme Teknikleri : Boyama
Kullanılan Renkler : Sarı, siyah, kahverengi, açık kahverengi

Konu

- Bitkisel Bezeme** : Hatai, yaprak, kıvrım dallar
Figürlü Bezeme : -
Geometrik Bezeme : -
Nesneli Bezeme : Mihrap
Yazılı Bezeme : -
Doğa Tasviri : -

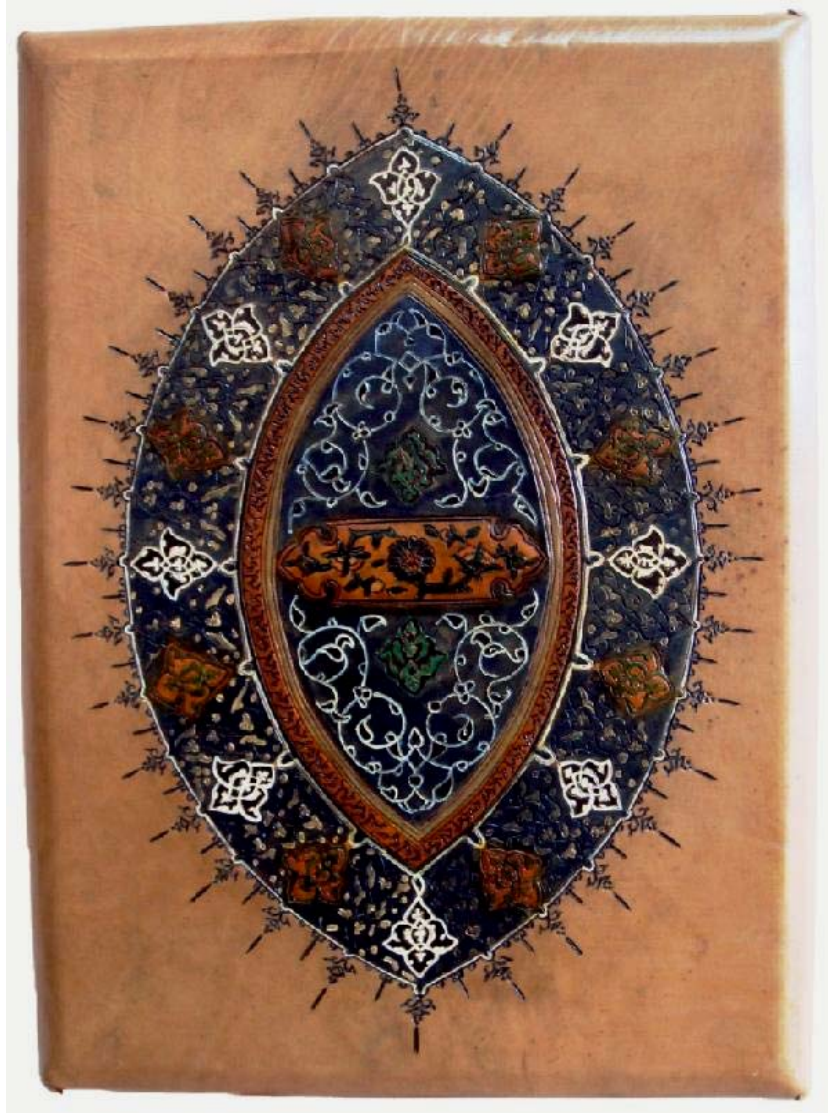
Kompozisyon : Süslemede; bir merkeze doğru yönlendirilmiş bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar kuralıyla hatai motifleri, dilimli yapraklar ve kıvrım dallar birbirine girift biçimde kullanılmıştır. Kompozisyon mihrap formunun üst kısmında daha yoğun olup alt kısımlara doğru sadelik göstermiştir.

Örnek No	: 19
Fotoğraf No	: 41
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2005
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2005
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Deri heykel

Boyutlar**En:** 31cm.**Yükseklik:** 44cm.**Baş Çapı:** 25cm**Kullanılan Gereçler** : Kösele**Yapım Teknikleri** : Kabartma ve kalıp ile şekil verme**Süsleme Teknikleri** : Boyama**Kullanılan Renkler** : Kahverengi ve tonları**Konu****Bitkisel Bezeme** :**Figürlü Bezeme** : İnsan figürü**Geometrik Bezeme** : -**Nesneli Bezeme** : -**Yazılı Bezeme** : -**Doğa Tasviri** :

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla başında uç kısımları hareketli bir kumaş sarılı olan ve bir noktaya hareketsiz bakan bir erkek figürü biçimlendirilmiştir. Ürün masa üstünde sergilenebilecek niteliktedir.

Örnek No : 20

Fotoğraf No : 42

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2007

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2007
Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Onarım Durum : Onarım görmemiştir.
Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 34x47cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikler : Boyama ve çizerek şekil verme

Kullanılan Renkler : Lacivert, bej, kahverengi, beyaz ve açık kahverengi, yeşil, kırmızı, siyah, gri

Konu

Bitkisel Bezeme : Hatai, rumi, palmet, kıvrım dal ve yaprak

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : Zincir, tığ

Nesneli Bezeme : Şemse

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemenin; merkezindeki şemse formun içine hatai ve dal motifleri silindir formun üst ve alt kısımlarına ayna simetri kuralıyla hatai ve kıvrım dal motifleri kullanılmıştır. Merkezin etrafındaki ince bordürde zincir motifi kullanılmıştır. İnce bordürün etrafındaki kalın bordür ise; bir merkezden dağılan düzgün sıralamalarla düzenlenmiş ve motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar şeklinde palmet ve rumi motifleri kullanılmıştır. Şemse motifinin kenar kısımları tığ motifleriyle sınırlandırılmıştır.

- Örnek No** : 21
- Fotoğraf No** : 43
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : Akademi Deri - İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2005
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2005
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Pano
- Boyutlar**
- EnxBoy:** 61x122 cm.
- Kullanılan Gereçler** : Kösele, çerçeve

Yapım Teknikleri : Keserek şekil verme ve kabartma

Süsleme Teknikleri : Ebrû

Kullanılan Renkler : Yeşil, kırmızı, mavi, sarı

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : Osmanlıca “Fâtıkım-ı kema e mert” Türkçe çevirisi;
“Yırtarcasına Çevik”

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; dikdörtgen formundaki merkezine siyah renkte Osmanlıca “Fatıkım-ı kema e mert” (yırtarcasına çevik) cümlesi yazılmıştır. Merkezin etrafındaki ince bordürde mavi ve sarı renklerde battal ebrû uygulanmış, ince bordürün etrafındaki kalın bordürde ise; kırmızı, yeşil, turuncu, mavi tonlarında battal ebrû uygulaması yapılmıştır.

Örnek No : 22

Fotoğraf No : 44

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2006

Geliş Biçim : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2006

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 62x52 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikler : Kabartma,ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kırmızı, yeşil, siyah, beyaz, kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Pir-i reis haritası, kale, cami, pusula

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : Gemi, ada, deniz

Kompozisyon : Süslemede; birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyonlar kuralıyla Piri Reis'in "İstanbul Haritası" kullanılmıştır.

- Örnek No** : 23
- Fotoğraf No** : 45
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2004
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2004
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Türü** : Pano
- Boyutlar**

EnxBoy: 100x94 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Açık kahverengi, koyu kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın, erkek figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon :. Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunumlu kompozisyonlar kuralı ile, birbiri ile öpüşen bir erkek ve bir kadın figürü resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları asimetrik olarak kesilmiştir.

Örnek No : 24

Fotoğraf N : 46

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2006

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2006

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 120x110 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, ahşap

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Sarı, kahverengi, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kaplan figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla hareketsizce bir yöne doğru sabit bakan leopar figürü resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

- Örnek No** : 25
- Fotoğraf No** : 47
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010

Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 71x90 cm.

Kullanılan Gereçler	: Kösele, ahşap
Yapım Teknikleri	: Kabartma, ıslatarak şekillendirme
Süsleme Teknikleri	: Linol ile çizerek şekillendirme ve boyama, kaplama
Kullanılan Renkler	: Siyah, sarı, kahverengi, mavi, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: İnsan kolu, atmaca figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: İp
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: Çöl, ağaç

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar kuralıyla çölde bir erkek figürünün sol kolundaki kolluğa bağlı atmaca figürü resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

- Örnek No** : 26
- Fotoğraf No** : 48
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : Akademi Deri Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir.
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2006
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 68x83 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Beyaz, siyah, kahverengi, yeşil

Konu :

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : At figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla baş ve boyun kısmı görülen bir at figürü resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

Örnek No	: 27
Fotoğraf No	: 49
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 112x82 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kırmızı, mavi, kahverengi, beyaz, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : At figürü

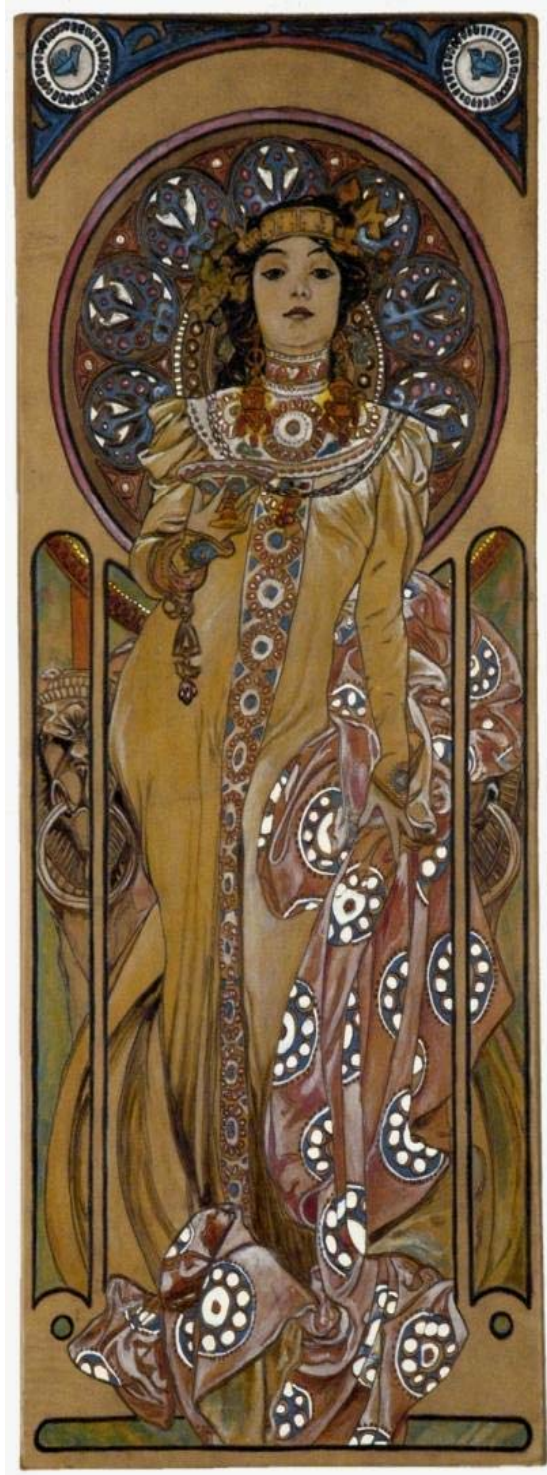
Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : Çim

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla hareket halinde çimler üzerinde koşan bir at figürü resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

Örnek No : 28
Fotoğraf No : 50
Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2005

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2005

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 50x127 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Sarı, siyah, beyaz, turuncu, hardal sarı, mor, mavi, pembe, kahverengi, kızıl kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : Asma yaprağı

Figürlü Bezeme : Kadın, aslan, kuş figürü

Geometrik Bezeme : Daire, üçgen

Nesneli Bezeme : Elbise, taç, küpe, kolye, bileklik, kadeh, rozet, kumaş

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemeyi; İtalyan ressam Alphonse Mucha'nın Art Nouveau sanat akımı etkisi ile 1899 yılında hazırladığı "Moët & Chandon Crémant Impérial" isimli resmi oluşturmaktadır. Panonun merkezinde; üst kısmı daire biçimli

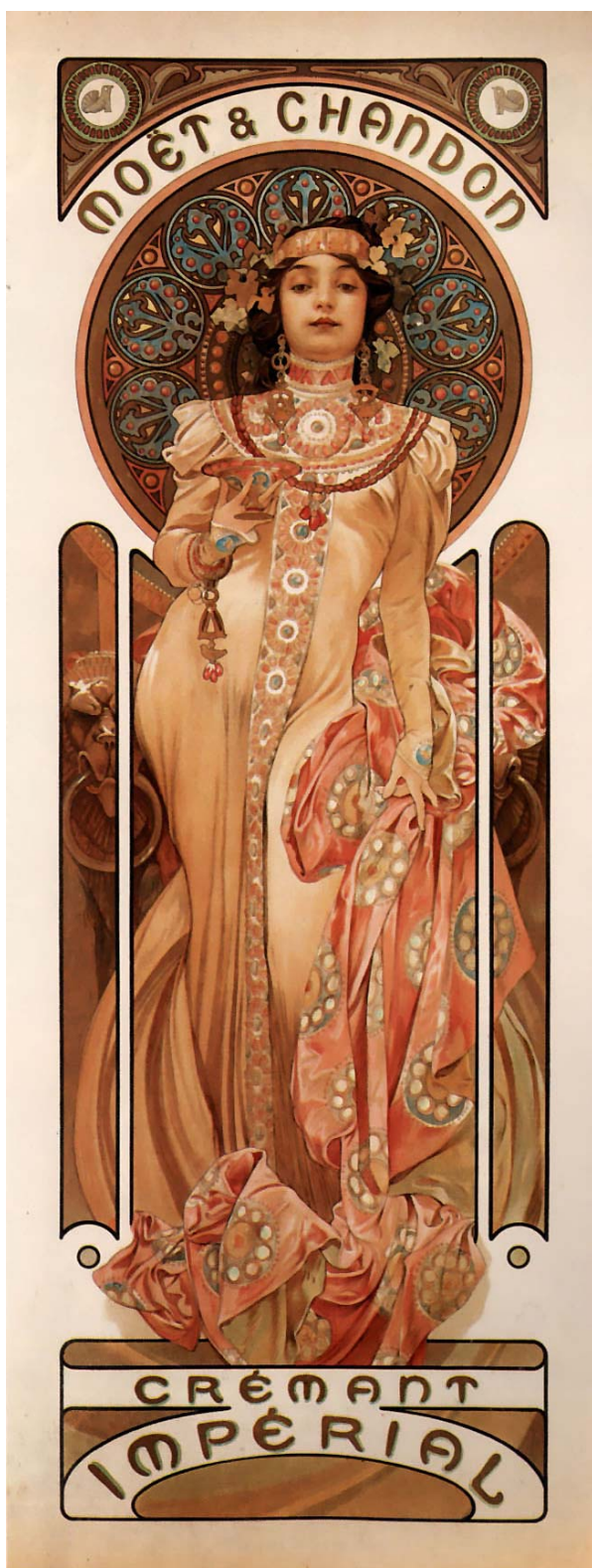

ve alt kısmı ızgaralı platform önünde ayakta ve tek dizi bükülmüş biçimde duran bir kadın figürü görülmektedir. Figür sağ elinde geniş ağızlı bir kadeh, sol elinde ise daire biçimleri ile bezenmiş büyük bir kumaş parçası tutmaktadır. Figürün başında asma yapraklarından bir taç, kulaklarında omuzlarına kadar uzanan geometrik biçimli büyük küpeler, kadeh tutan elinde püsküllü bileklik ve boynundan boncuktan kolye görülmektedir. Figür; dik yakalı, uzun kollu, boyun, roba kısmı ve robadan aşağı doğru bordür halinde bağlantılı düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar kuralıyla bezenmiş geometrik biçimlerle süslemeli ve uzun bir elbise giymiştir. Figürün arkasında yer alan platformun daire biçimli üst kısmında; merkezden dışa doğru düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar kuralıyla tekrar eden, farklı ölçülerde içleri boş ve geometrik bezemeli olarak düzenlenmiş daire biçimleri görülmektedir. Platformun üst kısmı taç şeklinde kıvrım dallar ile süslenmiş olup, sağ ve sol üst bölüme merkezinde kuş figürü bulunan daire biçimli rozetler yerleştirilmiştir. Platformun arka kısmında, sağ ve solda ağızlarında halka tutan iki adet aslan heykeli yer almaktadır. Panonun çerçevesi bulunmamaktadır.

Fotoğraf No: 50a a Mehmet Akif Şenoğlu'na ait pano

Fotoğraf No : 50 b Alphonse Mucha,
 “Moët & Chandon Crémant Impérial”,
 1899, (<http://www.artchive.com/artchive/M/>).

АУТОМНЕ

Fotoğraf No : 50 c Alphonse Mucha,
 “Automne”, 1900, (<http://alphonse-mucha.vide.fr/automne-1900.aspx?id=24024>).

Örnek No : 29

Fotoğraf No : 51

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2007

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2007
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

EnxBoy: 60x110 cm.

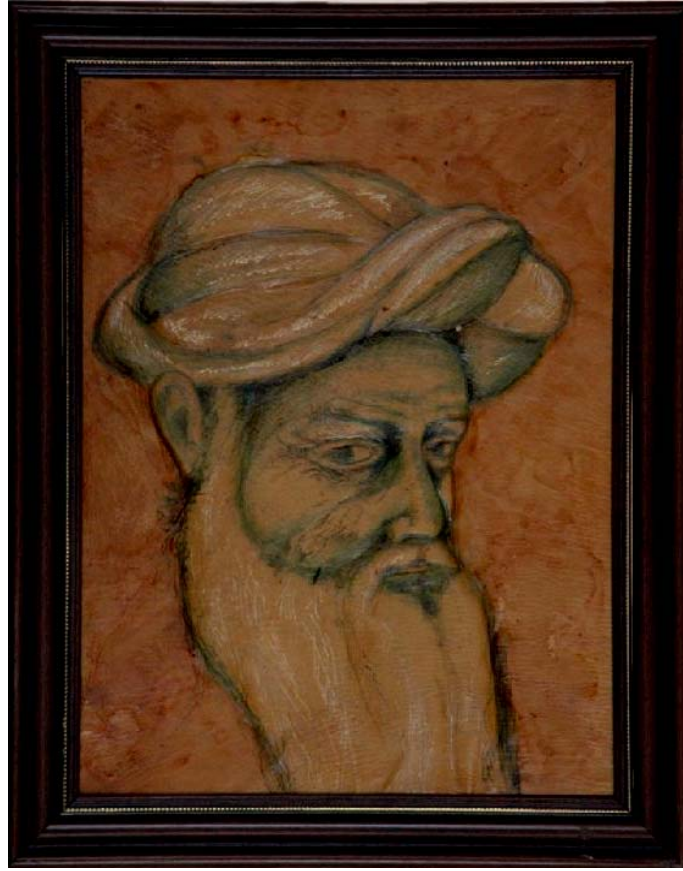
Kullanılan Gereçler	: Kösele
Yapım Teknikleri	: Kabartma ve ıslatarak şekil verme
Süsleme Teknikleri	: Boyama
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, siyah, beyaz

Konu

Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: Kadın figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla bir kadın figürünün üst bedeni yer almaktadır. Saçı arkada toplanmış ve taç biçiminde saç örgüsü bulunan kadın figürü; vücudu yana doğru eğik biçimde durmakta olup, omuzlarından aşağıya inen bir kumaş parçasını göğüslerini çapraz biçimde örter şekilde resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

- Örnek No** : 30
- Fotoğraf No** : 52
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2007
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 45x58 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Kabartma, çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kızıl kahverengi, yeşil, beyaz, gri

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Mimar Sinan

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla Mimar Sinan'ın portresi resmedilmiştir.

- Örnek No** : 31
- Fotoğraf No** : 53
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010
Yapılış Tarihi : 2006
Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 84x105 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele
Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek şekil verme
Süsleme Teknikleri : Boyama
Kullanılan Renkler : Siyah, kahverengi, sarı, mavi, beyaz

Konu

Bitkisel Bezeme : -
Figürlü Bezeme : Atatürk
Geometrik Bezeme : -
Nesneli Bezeme : -
Yazılı Bezeme : -
Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla Ulu Önder Atatürk' ün portresi, başında kalpak üzerinde takım elbise ile resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

Örnek No	: 32
Fotoğraf No	: 54
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 98x66 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Çizerek şekil verme ve Kabartma

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Beyaz, siyah, kırmızı, kahverengi, yeşil

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : İnsan, at figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede, motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar kuralıyla, çıplak erkek figürleri ve yaban atlarının mücadelesi resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

Örnek No : 33

Fotoğraf No : 55

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2008

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2008
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 50x100 cm.

Kullanılan Gereçler	: Kösele, anilin boya, gomalak cila
Yapım Teknikleri	: Kabartma ve çizerek şekil verme
Süsleme Teknikleri	: Boyama, cilalama
Kullanılan Renkler	: Siyah, beyaz, gri, kırmızı, kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: -
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: Gemi
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: Deniz, güneş

Kompozisyon : Süslemede bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla gün batımında denizde seyir halinde olan yelkenli bir gemi resmedilmiştir. Panonun çerçevesi deri kaplama tekniğinde hazırlanmıştır.

- Örnek No** : 34
- Fotoğraf No** : 56
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2006
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 50x70 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila, ahşap kaplama malzemesi

Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Çit

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla, ahşap çiti tek eliyle tutarak çitlerin arasından bakan, uzun saçlı bir kadın figürü resmedilmiştir. Kompozisyonda çitler ahşap kaplama ile hazırlanmıştır.

Örnek No	: 35
Fotoğraf No	: 57
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 48x65 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, ahşap

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme, kaplama

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Siyah, beyaz, kırmızı, kahve

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

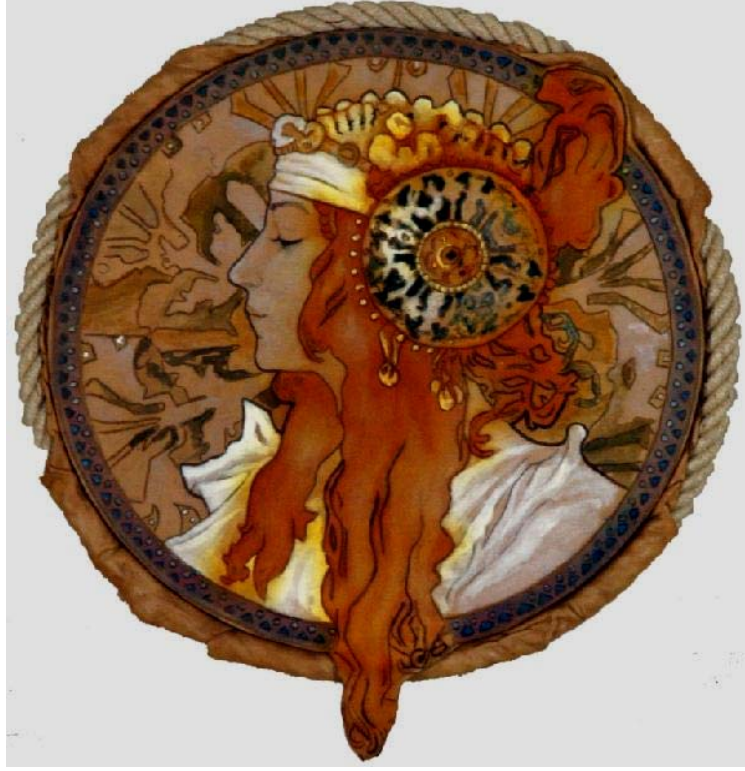
Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla peçe giyinmiş bir kadın figürü resmedilmiştir.

Örnek No	: 36
Fotoğraf No	: 58
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Formu	: Daire
Tür	: Pano
Boyutlar	

Çap: 50 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, ahşap kasnak, anilin boya, gomalak cila, halat

Yapım Teknikleri : Kabartma ve ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Siyah, sarı, kırmızı, beyaz, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : Yeşil yaprak, kıvrım dallar

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : Rozet

Nesneli Bezeme : Başlık, elbise

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Panoda, Art Nouveau sanat akımı öncülerinden

İtalyan ressam Alphonse Mucha'nın 1897'de hazırladığı "The Blonde" isimli tablosu resmedilmiştir. Süslemede; yan profilden bir kadın portresi bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla görülmektedir. Figür uzun kırmızı saçlı figür üzerinde beyaz renkli dökümlü bir kıyafet görülmektedir. Baş kısmında beyaz renk bir bant üzerinde taşlarla süslü bir tepelik ve başın yan kısmında daire biçimli stilize yaprak ve dallarla dolgulanmış, inci püskülleri olan bir rozet bulunmaktadır. Figürün arka zemini daire biçimli bir fon olup, birbirine girift stilize yaprak ve kıvrım dallarla bezenmiştir. Kompozisyonun dış kısmı kalın bir halat ile çerçevelenmiş ve belli bölümleri deri ile kaplanmıştır.

Fotoğraf No: 58 a Alphonse Mucha, “The Blonde”, 1897
(http://www.artcyclopedia.com/artists/mucha_alphonse.html)

- Örnek No** : 37
- Fotoğraf No** : 59
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2006
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2006
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 240 x 190 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Kabartma ve ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Beyaz, kahverengi, siyah yeşil

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Erkek figürü

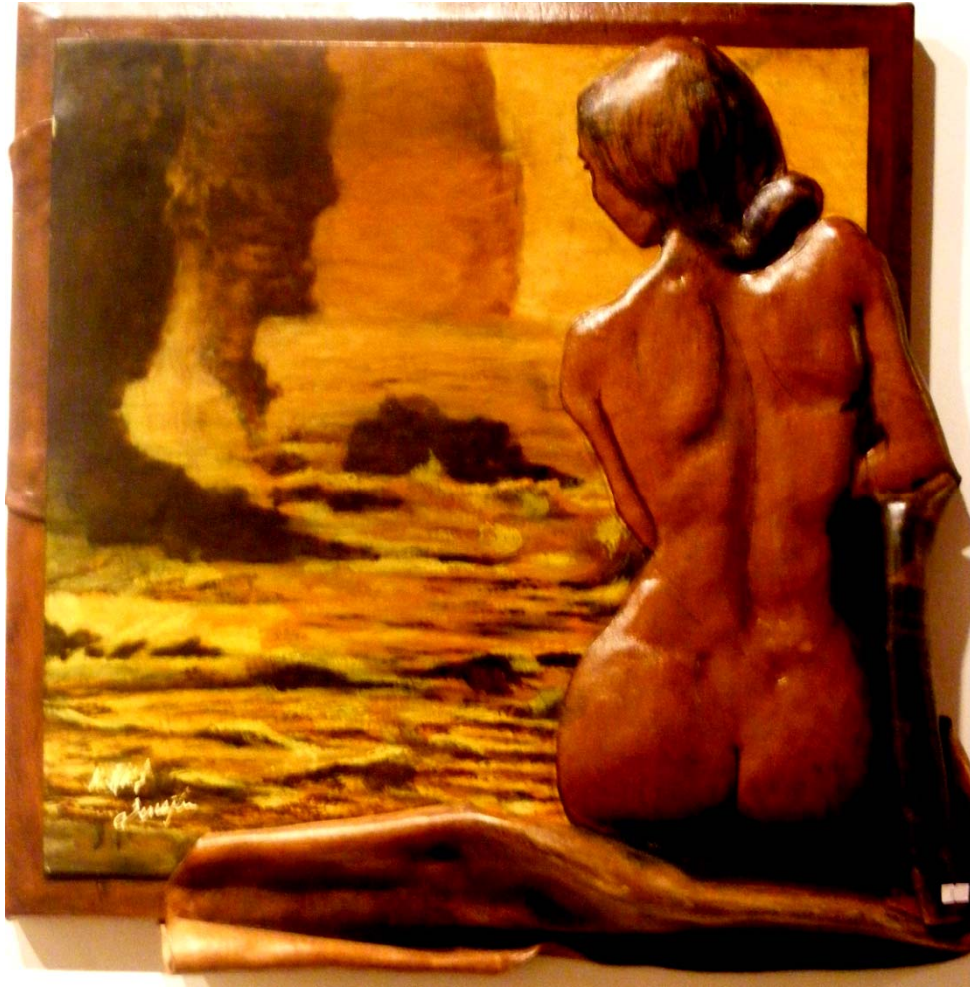
Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Deri, kavaleta (deri kazıma) aleti, ahşap zemin

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyon kuralıyla deri atölyesinde, kavaleta aletiyle derileri temizleyen 3 adet deri ustası resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları asimetrik olarak kesilmiştir.

- Örnek No** : 38
- Fotoğraf No** : 60
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2007

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 120x120 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Islatarak şekil verme, kabartma, çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Siyah, sarı, beyaz, yeşil, kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : Deniz, dağ, gökyüzü, kayalıklar

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla geniş bir pencereden oturur biçimde deniz manzarasını izleyen, arkası dönük, bedeni çıplak, saçlı enseden topuz yapılmış bir kadın figürü resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları asimetrik olarak kesilmiştir.

- Örnek No** : 39
Fotoğraf No : 61
Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi : 2007
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2007
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 52x104 cm.

Kullanılan Gereçler	: Kösele, anilin boya, gomalak cila
Yapım Teknikleri	: Kabartma, ıslatarak şekil verme, keserek şekillendirme
Süsleme Teknikleri	: Boyama, cilalama
Kullanılan Renkler	: Siyah, beyaz, kızıl kahve, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: Kadın figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla kolları ve bacaklarıyla mahrem yerlerini kapatır biçimde oturan bedeni çıplak bir kadın figürü resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları asimetric olarak kesilmiş ve içe ve dışa doğru kıvrılarak hareketlendirilmiştir.

Örnek No : 40

Fotoğraf No : 62

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2007

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2007

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 33x82 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma ve ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Siyah, kahverengi, beyaz, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Deniz, gökyüzü, kayalık

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla deniz kenarında, ayakta duran, saçları rüzgarda uçuşan, bedeni çıplak bir kadın figürü yere bakar şekilde yan profilden resmedilmiştir.

Örnek No : 41

Fotoğraf No : 63

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2004

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2004

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 70x90 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma ve ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Beyaz, açık kahverengi, kahverengi, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede, sırtı dönük ve eli karnında kadın figürü, bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla, vücut hatlarını ortaya koyan transparan askılı bir gecelikle sol yanına bakar biçimde resmedilmiştir. Figürün saçları başın tepesinde topuz biçiminde toplanmıştır.

- Örnek No** : 42
- Fotoğraf No** : 64
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2007
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Pano
- Boyutlar**
- EnxBoy:** 58x115cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma, ıslatarak şekil verme, keserek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Açık kahverengi, koyu kahverengi, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri :

Kompozisyon : Süslemede, bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla yere oturmuş ve arkasına eğilmiş biçimde duran bedeni çıplak bir kadın figürü resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları serbest biçimde asimetric olarak kesilerek içe ve dışa doğru kıvrılmıştır.

Örnek No : 43

Fotoğraf No : 65

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2003

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2003
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano

Boyutlar

EnxBoy: 56x73cm.

Kullanılan Gereçler	: Kösele, anilin boya, gomalak cila
Yapım Teknikleri	: Kabartma ve ıslatarak şekil verme, keserek şekil verme
Süsleme Teknikleri	: Boyama, cilalama
Kullanılan Renkler	: Kızıl kahve, kahverengi, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme	: -
Figürlü Bezeme	: Kadın figürü
Geometrik Bezeme	: -
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -

Kompozisyon : Süslemede, bir motiften oluşturulan kompozisyon kuralıyla yerde oturur biçimde bacaklarını karnına çekmiş, başını öne eğmiş biçimde, bedeni çıplak bir kadın figürü resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları serbest biçimde asimetrik olarak kesilerek içe ve dışa doğru kıvrılmıştır.

Örnek No : 44

Fotoğraf No : 66

Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bulunduğu Yer: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul

Geliş Tarihi : 2006

Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.

Ürünün Yeri : Teşhirdedir

İnceleme Tarihi : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2006

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy:104x152 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele, anilin boya, gomalak cila

Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Kahverengi, siyah, sarı, yeşil

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede bedeni çıplak bir kadın figürü bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kuralıyla, yana doğru eğilmiş, kolları birleşik şekilde resmedilmiştir. Pano deri kaplama tekniğinde hazırlanan deri çerçeve ile çerçevelenmiştir.

- Örnek No** : 45
Fotoğraf No : 67
Ürün Sahibi : Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi : 2007
Geliş Biçimi : Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri : Teşhirdedir
İnceleme Tarihi : Şubat 2010
Yapılış Tarihi : 2007

Yapan Kişi : Mehmet Akif Şenoğlu

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 56x90 cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Kabartma ve çizerek Şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kahverengi, siyah, beyaz, mavi

Konu

Bitkisel Bezeme :

Figürlü Bezeme : Kadın ve erkek figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri :

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunumlu kompozisyonlar kuralı ile bedeni çıplak bir kadın ve bir erkek figürü birbirlerine sarılır biçimde resmedilmiştir. Panonun kenar kısımları asimetric olarak kesilmiştir.

- Örnek No** : 46
- Fotoğraf No** : 68
- Ürün Sahibi** : Fulya İnce
- Bulunduğu Yer** : Ürün sahibinin evi, Beylikdüzü/İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2008
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Evde sergilenmektedir.
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2008
- Yapan Kişi** : Yeşim Ceyhan- Fulya İnce
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Nazarlık pano

Boyutlar

EnxBoy: 40x70cm.

Kullanılan Gereçler	: Kösele, havya, tahta ve cam boncuklar, nazar boncukları, zincir, döküm, sırim, süt cila
Yapım Teknikleri	: Delme, keserek şekil verme
Süsleme Teknikleri	: Yakma, boyama, çizerek şekil verme, hazır gereçlerle süsleme, cilalama
Kullanılan Renkler	: Kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme	: Lale, karanfil motifleri, kıvrım dallar
Figürlü Bezeme	: -
Geometrik Bezeme	: Daire
Nesneli Bezeme	: -
Yazılı Bezeme	: -
Doğa Tasviri	: -

Kompozisyon : Süslemede; daire formu içine deri üzerindeki doğal delikler korunarak, birden fazla motifin yinelenmesi ve bir merkezden dağılan sıralamalarla oluşturulmuş kompozisyonlar kuralı ile lale çiçekleri ve kıvrım dallardan oluşan buketler aşağıya ve yukarıya doğru uzanır şekilde yerleştirilmiştir. Kompozisyonu etrafına süslemeyi tamamlaması için; dilimli yeşil yapraklar, karanfil ve lale motifleri biçimlerinde kesilen kösele parçaları serbest biçimde monte edilmiştir. Panonun alt kenar kısımları delinerek sırimlar ve metal zincirler geçirilmiş ve bu malzemeler; tahta boncuk, cam boncuk (nazar boncuğu) ve metal döküm boncuklarla hareketlendirilmiştir. Üst kısımda, zincirlerden hazırlanmış bir askı bulunmaktadır.

- Örnek No** : 47
- Fotoğraf No** : 69
- Ürün Sahibi** : Veysel Kepenek
- Bulduğu Yer** : Piri Sanat Evi
- Geliş Tarihi** : 2008
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Mart 2010
- Yapılış Tarihi** : 2008

Yapan Kişi : Veysel Kepenek

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 75x85cm.

Kullanılan Gereçler : Ceylan derisi, akrilik boya, anilin boya, süt cila

Yapım Teknikleri : Islatarak şekil verme,

Süsleme Teknikleri : Boyama, çizerek şekil verme

Kullanılan Renkler : Siyah, kahverengi, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : İnsan figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : Kelime-i şahadet

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar kuralıyla hazırlanan ve başı takkeli dizlerinin üstüne oturmuş bir erkek figürü şeklinde Arap alfabesi ile yazılan “Kelime-i şahadet” yer almaktadır.

- Örnek No** : 48
- Fotoğraf No** : 70
- Ürün Sahibi** : Veysel Kepenek
- Bulunduğu Yer** : Pir-i Sanat Evi
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010

Yapılış Tarihi : 2007
Yapan Kişi : Veysel Kepenek
Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 75x85 cm.

Kullanılan Gereçler : Ceylan derisi
Yapım Teknikleri : Islatarak şekil verme, hazır gereçlerle birleştirme
Süsleme Teknikleri : Çizerek şekil verme, boyama, cilalama
Kullanılan Renkler : Kahverengi, siyah, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -
Figürlü Bezeme : -
Geometrik Bezeme : -
Nesneli Bezeme : -
Yazılı Bezeme : Kelime-i Tevhid
Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar kuralı ile ay-yıldız biçiminde Arap alfabesi ile yazılan “Kelime-i Tevhid” yer almaktadır.

- Örnek No** : 49
- Fotoğraf No** : 71
- Ürün Sahibi** : Veysel Kepenek
- Bulunduğu Yer** : Pir-i Sanat Evi
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2007
- Yapan Kişi** : Veysel Kepenek
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 75x 85 cm.

Kullanılan Gereçler : Ceylan derisi, hazır gereçler (metal çivi), süt cila

Yapım Teknikleri : Çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Kırmızı, siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : Arap alfabesi ile “Cevşen” Suresi

Doğa Tasviri :

Kompozisyon : Süslemede; doğal biçimi korunan deri parçası üzerine Arap alfabesi ile yazılan “Cevşen” Suresi yan yana ve kademeli olarak yükselen 3 sütun halinde yer almaktadır. Hazırlanan bu kompozisyon ahşap çerçeve üzerine top başlı metal çivilerle monte edilmiştir. Sanatçı koleksiyonunda “Cevşen” suresinin yer aldığı farklı kompozisyonlarda hazırlanan deri panolarda bulunmaktadır (Fotoğraf No : 49 a) .

Fotoğraf No : 71 a Veysel Kepenek' e ait pano

Örnek No	: 50
Fotoğraf No	: 72
Ürün Sahibi	: Veysel Kepenek
Bulduğu Yer	: Pir-i Sanat Evi
Geliş Tarihi	: 2008
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2008
Yapan Kişi	: Veysel Kepenek
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Pano
Boyutlar	

EnxBoy: 75x85cm.

Kullanılan Gereçler : Vaketa

Yapım Teknikleri : Çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Siyah, beyaz

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Stilize canavar figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : Arap alfabesi ile “Besmele-i Şerife”

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralı ile, dizlerinin üstüne yatmış bir canavarı andıran biçiminde Arap alfabesi ile yazılan “Besmele-i Şerife” yer almaktadır. Çerçeve olarak derinin doğal yapısı korunmuş olup, kenar kısımları siyah renkte tonlama yapılarak boyanmıştır.

- Örnek No** : 51
- Fotoğraf No** : 73
- Ürün Sahibi** : Veysel Kepenek
- Bulunduğu Yer** : Pir-i Sanat Evi
- Geliş Tarihi** : 2008
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2008
- Yapan Kişi** : Veysel Kepenek

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy: 75x 85cm.

Kullanılan Gereçler : Ceylan derisi, akrilik boya,süt cila

Yapım Teknikleri : Çizerek şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama

Kullanılan Renkler : Beyaz, siyah, kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : Erkek figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Deri, kavaleta, önlük, ağaç kütüğü

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralı ile hazırlan ve elinde kavaleta aletiyle ağaç kütüğü üzerinde deri sanatını icra eden bir erkek figürü tasvir edilmiştir.

- Örnek No** : 52
- Fotoğraf No** : 74
- Ürün Sahibi** : Veysel Kepenek
- Bulunduğu Yer** : Pir-i sanat evi
- Geliş Tarihi** : 2008
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Mart 2010
- Yapılış Tarihi** : 2008
- Yapan Kişi** : Veysel Kepenek
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Pano
- Boyutlar**
- EnxBoy:** 75x85 cm.

- Kullanılan Gereçler** : Ceylan derisi
Yapım Teknikleri : Çizerek şekil verme
Süsleme Teknikleri : Boyama, cilalama
Kullanılan Renkler : Siyah, yeşil, kırmızı, mavi, kahverengi

Konu

- Bitkisel Bezeme** :
Figürlü Bezeme : -
Geometrik Bezeme : -
Nesneli Bezeme : Gemi, bayrak
Yazılı Bezeme : -
Doğa Tasviri : Deniz, gökyüzü
- Kompozisyon** : Süslemede; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralı ile, dalgalı deniz üzerinde, batmak üzere olan üç farklı gemi resmedilmiştir. Bu tasvir Preveze deniz savaşından bir sahnedir.

Örnek No : 53

Fotoğraf No : 75

Ürün Sahibi : İsmek kursiyeri

Bulunduğu Yer : Üsküdar İsmek

Geliş Tarihi : 2009-2010 eğitim öğretim yılı

Geliş Biçimi : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü

Ürünün Yeri : Üsküdar İsmek

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Yapılış Tarihi : 2010

Yapan Kişi : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer

Bugünkü Durumu : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Pano

Boyutlar

EnxBoy : 70x90cm.

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Keserek şekillendirme, elde dikiş

Süsleme Teknikleri : Çizerek şekil verme, boyama

Kullanılan Renkler : Yeşil, kırmızı, siyah, beyaz, kahve

Konu

Bitkisel Bezeme : Lale, hatai, gülbezek, yaprak motifi

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : Üçgen, yamuk, dikdörtgen

Nesneli Bezeme : Şemse

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede; zemin olarak bir merkeze oturtulmuş ve birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyonlar kuralıyla 13 parçadan oluşan dikdörtgen bir pano hazırlanmıştır. Deri parçalar şemse formunda düzenlenmiş olup, 4 köşede yer alan parçalar hariç, iç kısımlardaki parçaların boyutları birbiri ile uyum göstermemektedir. Deri parçaların yüzeyine; köşelerde iç kısımları lale, hatai ve gülbezek motifleri ile doldurulmuş dilimli yapraklar ve iç kısımlarda stilize edilmiş farklı biçimlerdeki lale motifleri kullanılmıştır. Parçalar elde dikiş tekniğinde birleştirilmiştir.

Fotoğraf No : 75 a

- Örnek No** : 54
- Fotoğraf No** : 76
- Ürün Sahibi** : Safiye Güzin İncekaş
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar ismek binası- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2009
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : 2009
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.
- Tür** : Pano

Boyutlar**Çap:** 50 cm.**Kullanılan Gereçler** : Kösele ve ahşap çerçeve, ekolin boya, akrilik boya, süt cila**Yapım Teknikleri** : Keserek şekillendirme, hazır gereçlerle birleştirme**Süsleme Teknikleri** : Çizerek şekil verme, boyama**Kullanılan Renkler** : Camgöbeği, kırmızı, yeşil, siyah, kahverengi, altın yıldız**Konu****Bitkisel Bezeme** : Lale ve spiral kıvrım dal motifleri kullanılmıştır.**Figürlü Bezeme** : -**Geometrik Bezeme** : Daire**Nesneli Bezeme** : -**Yazılı Bezeme** : Arap alfabesi ile Allah ve Esmâ-ül Hüsna**Doğa Tasviri** : -

Kompozisyon : Süslemede; merkezde bulunan daire formu içinde bir motiften oluşturulan düzgün ve atlayarak sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyon kuralıyla hazırlanan ve Arap alfabesi ile yazılan “Allah” hattı etrafına, sarmal olarak dizilmiş, aynı ölçüde ve basık daire formları içine Arap alfabesiyle yazılmış Allahın doksan dokuz ismi “Esmâ-ül Hüsna” yer almaktadır. Bu kompozisyonun etrafına 5 adet küçük daire formu düz tekrar kuralına uygun sıralanmıştır. Formların iç kısmı Esmâ-ül Hüsna’dan alınan isimler ve kenar kısımları kırmızı renkte lale motifleri ile süslenmiştir. Bu bordür şeklindeki kompozisyonun ardından, kırmızı lale motiflerinin zig-zag biçiminde dizilmesinden oluşan sade bir bordürle pano tamamlanmıştır. Panonun zemini kırmızı ve beyaz renklerde stilize edilmiş minik çiçeklerin spiral formda yerleştirilmesinden oluşan bitkisel bezemelerle doldurulmuştur. Panonun dış kısımları ise minik dilimlerle sınırlandırılmıştır.

Fotoğraf No: 76a ürüne ait detay görünüm.

- Örnek No** : 55
- Fotoğraf No** : 77
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2007
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Teşhirdedir
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2007
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.

Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.

Tür : Paravan

Boyutlar

En: 222 cm   **Yükseklik:** 176 cm

Kullanılan Gereçler : Kösele, ahşap, menteşe, anilin boya, gomalak

Yapım Teknikleri : Kabartma ve ıslatarak şekil verme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Yeşil, kahverengi, kırmızı, sarı, turuncu, siyah, krem

Konu

Bitkisel Bezeme : Asma dalları ve yaprakları, üzüm ve kır çiçekleri

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : Toprak, göl, dağ ve gökyüzü

Kompozisyon : Süslemede; Art Nouveau sanat akımı etkisi ile bir göl manzarası resmedilmiştir. Manzarada, motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar kuralıyla, dağ, göl kenarı, çiçekler ve ağaçlar, ağaç üzerinde sarmaşıklar, kenarlarda asma dalları ve üzümler tasvir edilmiştir.

Örnek No	: 56
Fotoğraf No	: 78
Ürün Sahibi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bulunduğu Yer	: ARS Sanat Atölyesi- İstanbul
Geliş Tarihi	: 2006
Geliş Biçimi	: Kendisi yapmıştır.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir
İnceleme Tarihi	: Şubat 2010
Yapılış Tarihi	: 2006
Yapan Kişi	: Mehmet Akif Şenoğlu
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	: Paravan
Boyutlar	

En: 182 cm   **Yükseklik:** 153 cm

Kullanılan Gereçler : Kösele

Yapım Teknikleri : Kabartma ve linol ile kazıma

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler :Beyaz,yeşil, kırmızı, mavi, sarı, pembe, turuncu,kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : Asma yaprakları, kıvrım dallar, çan çiçeği, ortanca çiçeği, boru çiçeği, zambak, zeytin dalı, kır çiçekleri, papatya,çelenk, buket

Figürlü Bezeme : Kadın figürü

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : Taç, tüy, elbise ve kitap

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süslemede, Art Nouveau sanat akımı öncülerinden İtalyan ressam Alphonse Mucha'nın 1897 yılında hazırladığı "F. Champenois Imprimeur-Editeur" ve 1899 yılında hazırladığı "La Primevere & La Plume" isimli tabloları kullanılmıştır. Kompozisyonda yer alan kadın figürleri, motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulan, bir motiften bağlantılı ve düzgün sıralamalarla oluşturulmuştur. Kırmızı renge boyanmış ahşap çerçeveden oluşan paravanın yan kanatlarında birbirine eşit iki paça ve ortada daha büyük tek bir parça yer almaktadır. Her bir parçanın merkezine birer adet kadın figürü yerleştirilmiştir. Ortada bulunan parçada; kıvrım dallarla taçlandırılmış, yüzeyi birbirine girift dallar ve ortanca çiçeklerinden çelenklerle dolgulanmış daire biçiminde bir platform önünde kızıl saçlı, omuzlarını açıkta bırakan krem rengi, karpuz kollu uzun bir elbise ile oturan bir kadın figürü resmedilmiştir. Elbisenin göğüs ve göğüs kısmından aşağı şerit biçiminde uzanan beyaz, yeşil, kırmızı, mavi, sarı renklerde süslemeler mevcuttur. Figürün kucağında sayfalarını çevirmekte olduğu bir kitap görülmektedir. Figürün, iki yandan örgülü saçlarının boru ve çan çiçekleri ile taç şeklinde süslediği görülmektedir. Sol parçada çiçeklerle dolgulanmış ve taçlandırılmış daire bir platform önünde, ayakta yere bakan hareketsiz bir kadın figürü eli göğsünün üzerinde, kır çiçekleri, zambak ve papatyalardan çiçek buketini aşağı doğru tutar

biçimde ve yan profilden resmedilmiştir. Kompozisyonda figürün kahverengi saçlarının çiçeklerle dağınık olarak toplandığı ve omuzlarını açıkta bırakan, bol bir elbise ile resmedildiği görülmektedir. Sağ parçada ise, yine çiçeklerle dolgulanmış ve taçlandırılmış daire bir platform önünde, ayakta karşıya bakan hareketsiz bir kadın figürü elinde mavi renkli kuş tüyü ve zeytin dalı ile resmedilmiştir. Figürün açık kahverengi saçları yandan çiçeklerle toplanmış ve üzerinde omuzlarını açıkta bırakan karpuz kollu göğüs ve karın bölgesi süslemeli bir elbise görülmektedir.

Fotoğraf No: 78 a Alphonse Mucha, “F. Champenois Imprimeur-Editeur”, 1897, (<http://artmight.com/Artists/Alphonse-Maria-Mucha-1860-1939/F-Champenois-Imprimeur-Editeur-1897-55-2x72-7cm-3190p.html>).

Fotoğraf No: 78 b Alphonse Mucha, “La Primavera & La Plume Alphonse Mucha”, 1899,(<http://robstevensblog.blogspot.com/2009/08/alphonse-mucha-la-primavera-la-plume.html>).

- Örnek No** : 57
- Fotoğraf No** : 79
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar İsmek
- Geliş Tarihi** : 2009-2010 eğitim öğretim yılı
- Geliş Biçimi** : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü
- Ürünün Yeri** : Üsküdar İsmek
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : 2010
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.

Tür : Paspas

Boyutlar

Çap: 120 cm

Kullanılan Gereçler : Deri

Yapım Teknikleri : Keserek şekillendirme, elde dikerek birleştirme, kırkyama, applike

Süsleme Teknikleri : Kırkyama, applike

Kullanılan Renkler : Sarı, kırmızı, kahverengi, mor, pembe, bordo

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : Daire, üçgen, çarkı felek

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süsleme; birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyon kuralıyla meydana gelmiştir. Merkezde 10 kollu bir çarkıfelek motifi ve etrafında 10 adet aynı ölçülerde eşkenar üçgenler yer almaktadır.

- Örnek No** : 58
- Fotoğraf No** : 80
- Ürün Sahibi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bulunduğu Yer** : ARS sanat Atölyesi- İstanbul
- Geliş Tarihi** : 2003
- Geliş Biçimi** : Kendisi yapmıştır.
- Ürünün Yeri** : Kullanımdadır.
- İnceleme Tarihi** : Şubat 2010
- Yapılış Tarihi** : 2003
- Yapan Kişi** : Mehmet Akif Şenoğlu
- Bugünkü Durumu** : Yıpranmıştır.
- Onarım Durumu** : Onarım görmemiştir.

Tür : Sandalye

Boyutlar

Taban ve Sırtlık EnxBoy: 50x50 cm

Yükseklik: 80 cm

Kullanılan Gereçler : Kösele, sandalye iskeleti

Yapım Teknikleri : Islatarak şekil verme, elde dikerek birleştirme

Süsleme Teknikleri : Boyama

Kullanılan Renkler : Kahverengi, açık kahverengi

Konu

Bitkisel Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Üründe süsleme görülmemektedir. Derinin doğal yapısı ve rengi korunarak hazırlanmıştır. Sırt kısmında kullanılan deri parçası, verev olarak doğal biçiminde kesilmiştir.

- Örnek No** : 59
- Fotoğraf No** : 81
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar İsmek
- Geliş Tarihi** : 2009-2010 eğitim öğretim yılı
- Geliş Biçimi** : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü
- Ürünün Yeri** : Üsküdar İsmek
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : 2010
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım Görmemiştir.
- Türü** : Sandık
- Boyutlar**
- EnxBoy:** 64x35 cm. **Derinlik:** 39 cm.

Kullanılan Gereçler : Zig deri, simli ip, straz taş

Yapım Teknikleri : Kaplama

Süsleme Teknikleri : Sarma tekniği ile işleme

Kullanılan Renkler : Kahverengi, sarı

Konu

Bitkisel Bezeme : Yıldız çiçeği, dilimli yaprak, kıvrım dallar

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süsleme; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralıyla oluşturulmuştur. Kıvrım dallar üzerinde yıldız çiçekleri yeşil yaprakları ile birlikte C biçiminde bir hat üzerine simetrik olarak düzenlenmiştir. Aynı kompozisyonun simetrisi alınarak iki adet halinde sandığın üst kapak kısmında, tek halde ön kısımda kullanılmıştır. Çiçeklerin tohum kısımları, taç yaprakları ve yeşil yapraklarında belli bölümler straz taşlarla süslenmiştir.

- Örnek No** : 60
- Fotoğraf No** : 82
- Ürün Sahibi** : İsmek kursiyeri
- Bulunduğu Yer** : Üsküdar İsmek
- Geliş Tarihi** : 2009-2010 eğitim öğretim yılı
- Geliş Biçimi** : Dekoratif deri aksesuarları kursu ürünü
- Ürünün Yeri** : Üsküdar İsmek
- İnceleme Tarihi** : Mayıs 2010
- Yapılış Tarihi** : 2010
- Yapan Kişi** : Safiye Güzin İncekaş - Kursiyer
- Bugünkü Durumu** : Sağlam durumdadır.
- Onarım Durumu** : Onarım Görmemiştir.
- Türü** : Sandık
- Boyutlar**

En: 64 cm

Yükseklik: 32 cm

Derinlik: 39cm

Kullanılan Gereçler : Zig deri, ahşap sandık, pıt pıt

Yapım Teknikleri : Kaplama, elde dikerek şekillendirme

Süsleme Teknikleri : Hazır gereçlerle süsleme, elde sarma tekniği ile birleştirme

Kullanılan Renkler : Kahverengi siyah

Konu

Bitkisel Bezeme : Lale

Figürlü Bezeme : -

Geometrik Bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Doğa Tasviri : -

Kompozisyon : Süsleme; motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon kuralıyla oluşturulmuştur. Kompozisyonda sandığın ön kısmı üçe eşit parçaya bölünerek her bir parça içine, dip kısımları birbirine bitişik 2 adet lale motifi yerleştirilmiştir.süsleme sadece sandığın ön kısmında kullanılmıştır. Kapak kısmı, baskılı deri ile kaplanarak köşeleri yarım daire biçiminde deri parçaları birleştirilmiştir.

Fotoğraf No: 82 a Safiye Güzin İncekaş' a ait paspas ve yastıklar

3. İSTANBUL'DA DEKORATİF ÜRÜNLERDE DERİ KULLANIMI, ÜRÜN ÖRNEKLERİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Sanatçılar

Mehmet Akif ŞENOĞLU

Akademi deri ve ARS Sanat Atölyesi sahibi Mehmet Akif Şenoğlu 1952 Artvin/ Arhavi doğumludur. Yüksek okul mezunu olan sanatçı 80'li yılların başında bir şirkette ihracat müdürü olarak çalışmıştır. Güzel sanatlar ve akademilerin resim heykel bölümlerinden geniş bir çevresi olan sanatçı, o dönemde köseleyi “ayakkabısının altından tanıdığını” ifade etmiştir. Arkadaşlarının kösele ürünlerini pazarlamasını istemesiyle kösele ürünlerle tanışmış, deri üretimi için Akademi Kösele adında bir atölye kurmuşlardır. İlk iki aylık dönemi form, renk, biçim, denemeleriyle geçirmişler ve iki yüz çeşit boya kullanmışlardır. Şirket yetkililerinin kösele ürünlerde pürüz çıkarmasıyla şirketten ayrılarak deri ürün üretimine yoğunlaşan sanatçı arkadaşlarıyla birlikte, dekoratif ev aksesuarlarından giyim aksesuarlarına kadar her çeşit ürünü çalışmıştır. Ürünleri nakit akışına çevirmek için üç aylık süreçte çeşitli mağazalara numune tanıtımından sonuç alınamamıştır. Ürünlerin satışından vazgeçmek üzereyken 1982 yılının Kasım ayında yılbaşının yaklaşmasıyla siparişlerde patlama yaşanmış 6 kişilik grupları akademi mezunu gençlerle 20 kişiye çıkmıştır. Uzun süre devam eden grup, elemanların çeşitli yerler tarafından keşfedilmesiyle dağılmış, sanatçı, çalışmalarını bireysel olarak devam ettirmiştir.

Fotoğraf No: 83 Mehmet Akif Şenoğlu.

Üretim Tekniği

Günümüzde çalışmalarına İstanbul fıstık ağacındaki 90 m²'lik ARS Sanat Atölyesi'nde 2 yardımcısı ile devam etmekte olan Mehmet Akif Şenoğlu ürünlerini kösele ve vaketa derilerle çalışmaktadır. Ürünlerde kullandığı derileri, deri üreticilerine kendi belirlediği standartlarda yaptırmaktadır. Derinin kalınlığına ve dokusuna göre kendisini yönlendirdiğini belirten sanatçı köseleyi kullanmadan önce, içerisinde pelit özü ve çeşitli tuzlar bulunan bir havuzda uzun süre bekletmektedir. Havuz içerisinde bekleyerek istenilen esneklik ve yumuşaklığa ulaşan deri suyunun, süzülmesi için düz bir yüzey üzerinde bekletilir. Deriler üzerindeki fazla artıkların temizlenmesi için suyla iyice yıkanarak işlenmeye hazır hale getirilir.

Fotoğraf No: 84 Deriye form verme işlemi.

Akif Şenoğlu; canlı modellerden çizdiği eskizlerinin hangi deride hayat bulacağını, deriye dayanan uzun tecrübelerinden bilmektedir. Deriye uygun eskiz deriye geçirilerek belirlenen yerler şimşir kalemler, ahşap oyma uçları ve linol aletleriyle kabartılır. Böylece istenen yerlerine rölyef dokusu verilir ve çalışma oda sıcaklığında kurumaya bırakılır. Ürün anilin boyalarla renklendirilerek en son aşamada gomalak cila ile cilalanır.

Fotoğraf No: 85 Akif Şenoğlu' ya ait eskiz çalışması.

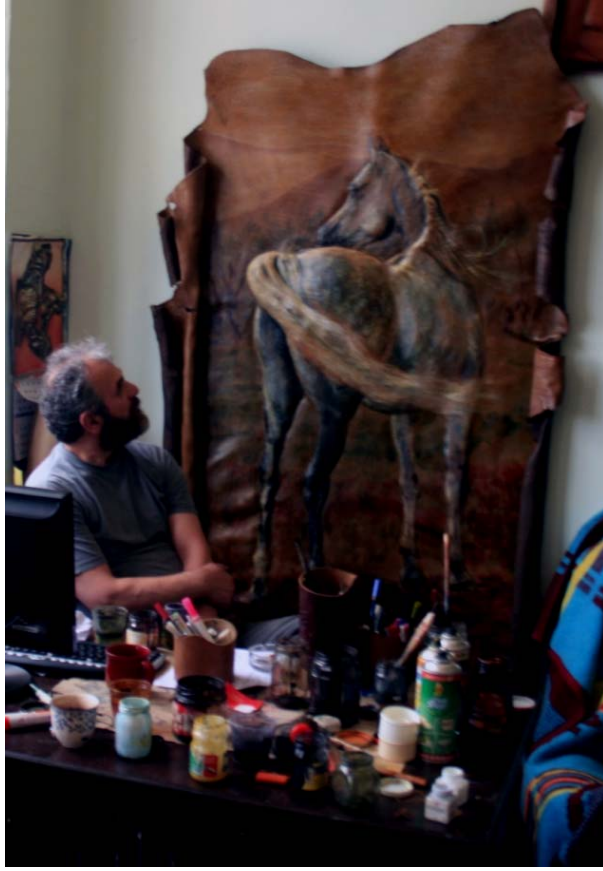
Fotoğraf No: 86 Deriye form verme işlemi.

Fotoğraf No: 87 Derinin renklendirme ve boyama işlemleri

Sanatçı derinin yaşayan bir varlık olduğunu belirterek, kimyasal ve ısıya dayalı, yakarak hiçbir işlem yapmadığını belirtmiştir. 2008 yılında Uşak Üniversitesinde yaptığı bir konuşmada duygu ve düşüncelerini şöyle belirtmiştir:

“Halen deriyi tanımaya, çözmeye ve birlikte iyi ürünler çıkarmaya çalışıyorum. Birlikte diyorum, dil sürçmesi değil, yapacağım işte bazen deri beni yönlendiriyor. Bazen yapmayı istediğim işe veya eskizime uygun deriye rastlamayı bekliyorum. Yersiz bir bıçak kaçığı ikimizin tenini de aynı anda yakıyor. Bu yüzden tuval, çamur gibi cansız bir materyalle değil etkin ve cevval bir yol arkadaşıyla çalıştığımı hissediyorum. Deriyi mümkün olduğunca tek parça kullanıyorum kesmek ve eklemekten hiç hazetmiyorum mümkün olduğunca hiçbir farklı malzeme kullanmadan ürünlerimi bitirmeye çalışıyorum, bu yüzden tabloların çerçevelerini bile deri kaplıyorum”.

Fotoğraf No: 88 Ürünün bitmiş hali.

Akif Şenoğlu, figür çalışmalarının yanında, Pir-i Reis haritaları, hat, ve tezhip çalışmaları da yapmaktadır. Hat çalışmalarını kopya etmekte, tezhip çalışmalarının bazılarını ise kendisi tasarlamaktadır. Çalışmalarından bazı örneklerin Art Nouveau* sanat akımı etkisindeki örneklerden alındığını belirtmiştir.

Akif Şenoğlu Türkiye’de kendisinin tarzında başka sanatçı olmadığını, dünyada ise kendi tarzına yakın çalışan İspanya ve Hollandalı iki sanatçının olduğunu belirtmiştir.

---

* Art Nouveau; zarif, dekoratif süslemelerin ön plana çıktığı, kıvrımların ve bitkisel desenlerin sıklıkla kullanıldığı bir sanat akımıdır. Köklerinin Britanya merkezli Arts&Crafts hareketine dek gittiği söylenen sanat akımı 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başında etkili olmuş, ülkemizde 1900 sanatı ya da Yeni Sanat adlarıyla anılmıştır. Birçok Avrupa ülkesinde bölgesel olarak değişik adlarla anılmış, adlara uygun olarak ta uygulamaların niteliklerinde değişiklikler görülmüştür. Avrupa ve Amerika’yı etkilemiştir. Art Nouveau ismi 1896 yılında Paris’te açılmış olan, dekoratif mobilya ve aksesuar satan bir mağazadan gelmektedir. Devlet salonuna kabul edilmeyen sanatçıların da bu tür eşyaların alım satımıyla ilgilenmeye başlamasıyla akım güçlenmiş ve anti akademik bir nitelik kazanmıştır.

Safiye Güzin İncekaş

İsmek Üsküdar kurs merkezi, deri aksesuarları öğretmenidir. 16 Mayıs 1968 Bursa doğumludur. Derici bir aileden gelen sanatçı, babasının deri taka ustası olması sebebiyle Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi dekoratif ürünler öğretmenliğini bitirmiştir. Sanatçı yüksek lisans yapmaya karar vermiş ve tez aşamasına kadar getirmiş fakat ailevi nedenlerden dolayı bırakmıştır. 1996 yılında İsmek'te çalışmaya başlamış, İsmek'lerin kapatılmasından sonra, arkadaşlarıyla birlikte Üsküdar da deri atölyesi kurmuşlardır. Belli bir süre faaliyette kalan atölyeyi çeşitli nedenlerden dolayı kapatarak İsmek'e devretmişlerdir. Sanatçı 5 yıldır İsmek'te usta öğretici olarak çalışmaktadır.

Ürünlerin yapımında, kesme, yapıştırma, yakma, bıçakla oyma, delme tekniklerini kullanmaktadır. Kumaş boyasını ise deride zamanla kararma yaptığı için tercih etmemektedir. Deriden birçok ürün çeşidi yapılmakla birlikte satışı kolay olan çanta, cüzdan, kemer, toka, telefonluklar, anahtarlık v.b ürünler daha fazla tercih edilmektedir. Ürünlerinde her türlü deriyi kullanmakta ve kullandırmaktadır. Deriyi süslemekte farklı materyalleri çok nadir kullanmaktadır. Ürünlerde kullanılan renkler çoğunlukla kahverengi, yeşil bordo, sarı siyah ve bej rengidir. Bunlar haricinde öğrencilerinin istekleriyle akrilik pembe ve mor tonları kullanmaktadır; fakat doğal boyalar deriyle özdeşleştiği ve deriyi kapatmadığı için daha çok tercih edilmektedir.

Ürün yapımında; desen deri üzerine karbon kâğıdı yardımı ile geçirilir. Desen üzerinde yapılacak ürüne uygun olan kesme veya yakma tekniğiyle çizilir. Kabartılacak olan yerler ürünün arkasından boyutlandırılır. Bazı derilerin ince olması nedeniyle verilen dokuların arkasına pamuk ve silikon uygulanması gerekmektedir. Ürünlerin yapımında kullandıkları deri çeşitleri; kuzu derisi, Fransız köselesi, sahtiyen derilerdir. Deri aksesuarları derslerini Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı modüllere göre takip etmektedir. Derslerde yapılan ürünler öğrenci seviyesine göre değişmektedir. Yeni başlayan öğrenciler çanta cüzdan anahtarlık v.b günlük kullanım eşyaları üretmekte, ileri seviyedeki öğrenciler ise kendi tasarladıkları pano v.b ürünleri çalışmaktadırlar. Ekonomik durumu iyi olan kursiyerler ise ürünlerini daha büyük boyutta özgün çalışmakta diğerleri satışa yönelik ürünleri ortaya çıkarmaktadırlar.

Ürünlerde öğretmenin geleneksel motifleri tercih etmesinin yanında öğrencilerin tercihlerine göre modern motifler de kullanılmaktadır. Ürünlerin satışı için herhangi bir pazarlama yöntemi uygulanmamakta öğrenciler ürünlerini kendi çevrelerine satmaktadır.

Safiye Güzin İncekaş'a göre; "deri çok önemli bir malzemedir. Nerede kullanırsanız oraya yakışan ve gündemden düşmeyen bir malzeme, her dönemde farklı şekilde karşımıza çıkmaktadır. Sanatçının deride en sevdiği özellik öncesinde hayvanı koruyan bir örtü iken hayvanın ömrü bittikten sonra çeşitli aksesuarlar şeklinde hayata kazandırılmasıdır."

Veysel Kepenek

Deri çizim teknikeri ve piri sanat evi sahibidir. Pendik dericilik araştırma enstitüsünde 32 yıl deriyle iç içe bulunarak öğrenci yetiştirmiştir. Sanatçı deriyi giysi ve ayakkabı imalatı dışında resim sanatına ilgisinden dolayı dericinin tuvali deri olmalı diyerek sanatsal çalışmalarında da kullanmıştır. Resim yapılabilecek derileri araştırmaları sonucunda elde eden sanatçı ceylan ve ithal derileri bitkisel tabaklama yöntemiyle işleyerek derideki yağ ve tuz oranını ayarlamış, kokmaya ve bozulmaya karşı dirençli hale getirmiştir. Deri üzerine sanatsal çalışmalar olarak: Osmanlı haritaları, piri reis haritaları, hat sanatı, padişah fermanlarını kök ve natürel boyaların özel karışımlarıyla resmetmiş, uzun süre kalıcı olmasını sağlamıştır. Sanatçının yapmış olduğu piri reis haritaları ABD Boston Üniversitesi, Moskova, Kiev, Güney Afrika, Azerbaycan, Bakü ve yurtiçinde ki sanatseverlerde de bulunmaktadır. Sanatçı çalışmalarına Maltepe de ki Piri Sanat Atölyesinde devam etmektedir.

Fotoğraf No: 89 Veysel Kepenek.

Osman KIRIK

Sanatçı 1970 Bursa doğumlu Lise mezunudur. Gölge oyununu lise yıllarındaki resim öğretmeni Ali Kıyak sayesinde tanımış ve merak salmıştır. Üsküdar'daki atölyesinde deri giyim aksesuarları ve gölge oyunu karakterleri üretmektedir. Sanatçı hammaddesi deri olan ürünlerini natürel ve doğal işlemlerden geçirerek, tamamen el işçiliği ile oluşturmaktadır. Ürünlerinde kullandığı deri kalınlığı tek kat olup 1.8 mm, 2.0 mm veya 2.2 mm olmaktadır. Modelleri kendi tasarımları veya kişinin isteğine bağlı olarak ta değişmektedir. Sanatçı ürünlerin parçalarını kalın iğneyle (saraç iğnesi) 1.8 mm kalınlığındaki mumlu ipele birleştirerek ortaya çıkarmaktadır. Sipariş edilen bir çanta yaklaşık üç, dört günde imal edilmekte modeline göre bir haftayı da bulabilmektedir. Dikiş işlemi bittikten sonra aksesuar takılarak cila işlemi yapılır ve ürün tamamlanır. Ürünlerini İOMA deri adlı internet sitesinde pazarlamaktadır.

Fotoğraf No: 90 Osman KIRIK

Pekcan Leather (Levent PEKCAN)

Deri sanatçısı ve aynı zamanda Pekcan Leather deri mağazası sahibidir. Kardeşi Cüneyt Pekcan ile birlikte baba mesleği olan dekoratif deri sanatına çocuk yaşlarda başlamıştır. Her türlü deri çeşidi ve köseleyi ürünlerin yapımında kullanmaktadır. Deriden ev ve giyim aksesuarı yapmakta olup, mağazanın bulunduğu yerin turistlerin geçiş noktası olması sebebiyle giyim aksesuarlarının satışı daha kolay olmakta, bu nedenle yoğun olarak giyim aksesuarı üretimi yapmaktadır. Deriden dekoratif ayakkabı, çanta, cüzdan, kemer, şapka, mask, abajur, anı defteri vb. birçok deri ürünler imal etmektedir. Eminönü'nde iki adet mağazaları bulunmaktadır.

Fotoğraf No: 91 Pekcan Leather (Levent Pekcan).

Exotic Lamps Selection

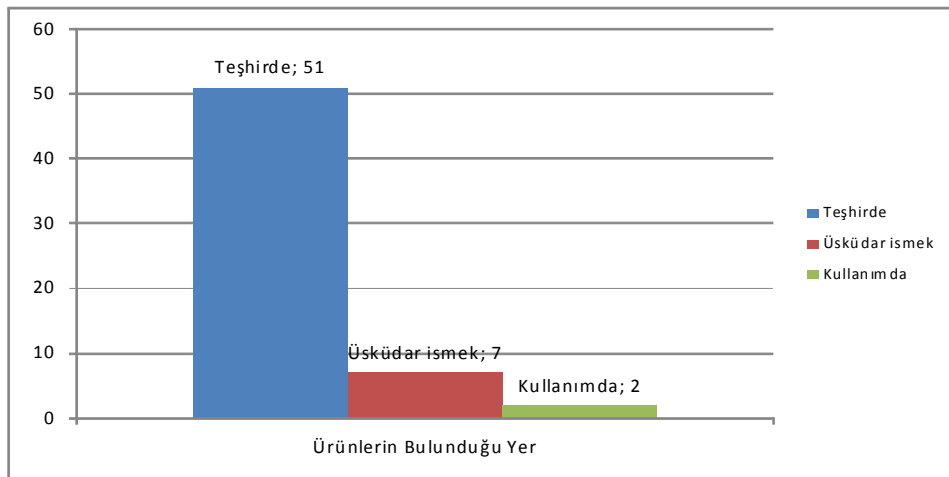
1973 yılında İlhan Sobacı ve Kadir Sobacı tarafından kurulan firma İstanbul'un Fatih ilçesinde 1500 m² alan üzerine kuruludur. Firma bünyesinde geleneksel tarzda iç mekan dekoratif aydınlatma ürünlerin tasarımı, mozaik, telkari, metal çalışmaları, ve orijinal ürünler imal edilmektedir. Deri ürün çalışmaları Hindistan ve Pakistan da bulunan üretim merkezlerinde yapılmaktadır.

Fotoğraf No: 92 Exotic Lamps Selection dükkan iç mekan görünümü.

3.2. Ürünlerin Bulunduğu Yer

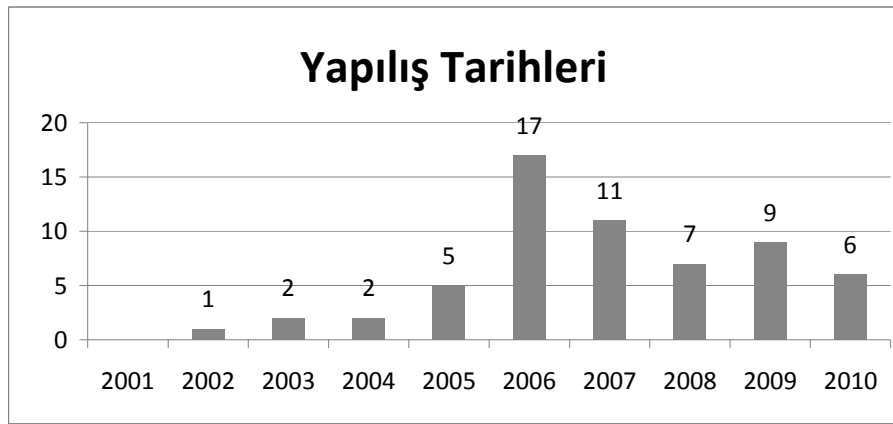
Çalışmada yer alan 60 adet ürünün bulunduğu yerler, ürün sahiplerinin ifadelerine başvurularak belirlenmiştir. Buna göre; ürünlerin 51 adedinin satış için ait olduğu mekanda teşhirde olduğu belirlenmiştir. 7 adet ürün gerektiğinde sergilenmek üzere Üsküdar İsmek' te bulunmaktadır. 2 adet ürün kullanımdadır (Grafik No: 1).

Grafik No: 1 Ürünlerin bulunduğu yer.

3.3. Yapılış Tarihleri

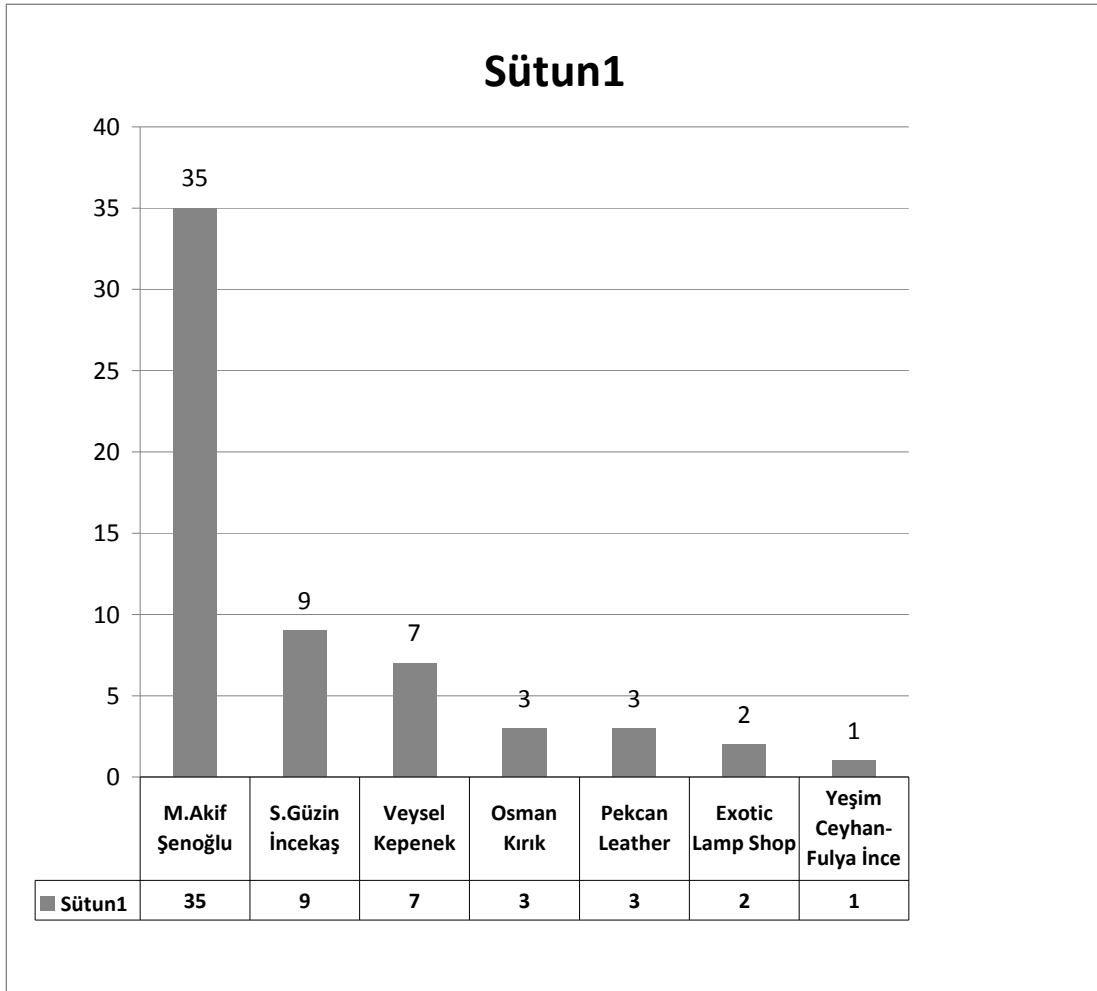
Çalışmada; 60 adet ürünün yapılış tarihi sahiplerinin ifadelerine başvurularak belirlenmiş ve ürünlerin yapılış tarihlerine göre sayı dağılım tablosu oluşturulmuştur (Tablo No: 1). Buna göre; 2002 yılında 1 adet ürün, 2003 yılında 2 adet ürün, 2004 yılında 2 adet ürün, 2005 yılında 5 adet ürün, 2006 yılında 17 adet ürün, 2007 yılında 11 adet ürün, 2008 yılında 7 adet ürün, 2009 yılında 9 adet ürün, 2010 yılında 6 adet ürün yapılmıştır. Ürünlerin en çok 17 adet olarak 2006 yılında yapıldığı belirlenmiştir (Grafik No: 2).

Grafik No: 2 Ürünlerin Yapılış Tarihleri.

3.4. Yapan Kişiler

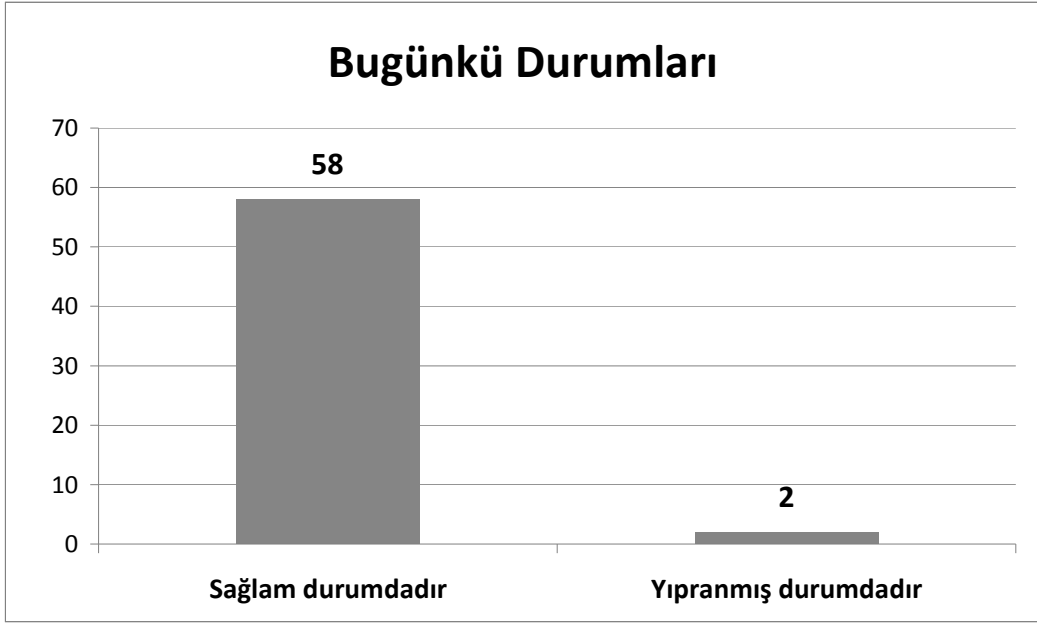
Çalışmada yer alan 60 adet ürünü yapan kişiler, sahiplerinin ifadelerine başvurularak belirlenmiş ürün sahiplerinin yapan kişilerle aynı olduğu gözlemlenmiştir. Bu verilere göre tablo oluşturulmuştur (Tablo No: 2). Buna göre; 35 adet ürünün **Akif Şenoğlu**, 9 adet ürünün **Safiye Güzin İncekaş**, 7 adet ürünün **Veysel Kepenek**, 3 adet ürünün **Pekcan Leather**, 3 adet ürünün **Osman Kırık**, 2 adet ürünün **Exotic Lamp Selection**, 1 adet ürünün **Yeşim Ceyhan&Fulyaİnce**'ye ait olduğu görülmüştür. Buna göre ürünlerin en çok 35 adet olarak **Akif Şenoğlu** tarafından yapıldığı belirlenmiştir (Grafik No: 3).

Grafik No: 3 Ürünleri Yapan Kişiler.

3.5. Bugünkü Durumları

Çalışmada yer alan 60 adet ürünün bugünkü durumları, yapılan gözlemler sonucunda belirlenmiştir. Buna göre; 60 adet ürünün 58 adeti **sağlam** durumdadır. 2 adet ürün ise **yıpranmış** durumdadır (Grafik No: 4).

Grafik No: 4 Ürünlerin bugünkü durumları.

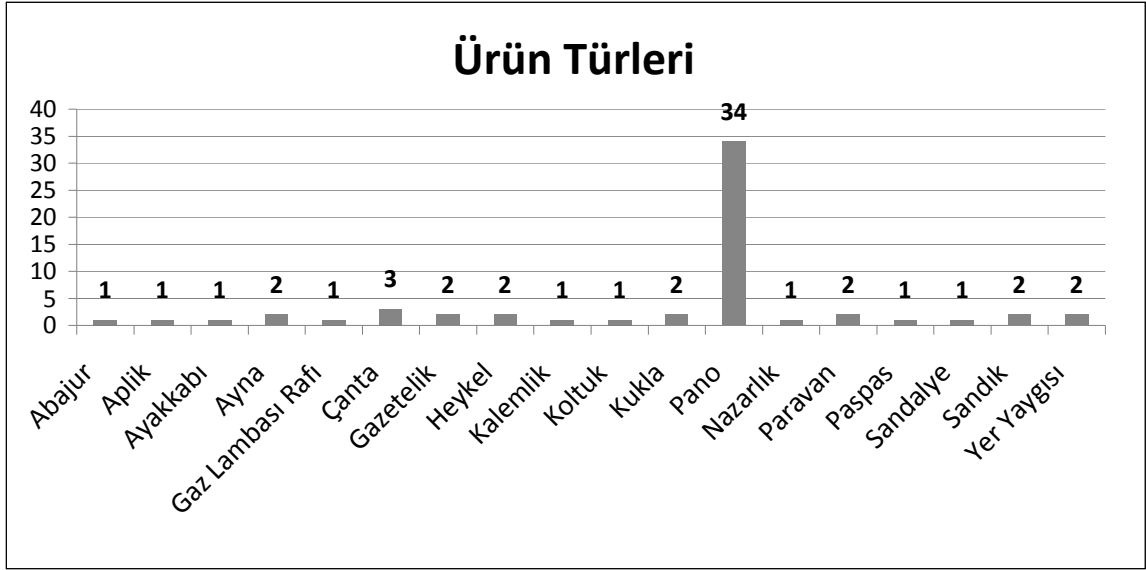
3.6. Onarım Durumları

Çalışmada incelenen 60 adet ürünün tamamının onarım görmediği belirlenmiştir.

3.7. Ürünlerin Türü

Çalışmada yer alan 60 adet üründe türler, deri ev aksesuarları ve deri giyim aksesuarı olarak iki ana guruba ayrılmış, bu başlıkların altında 31 türe ulaşılmıştır. Ulaşılan türlerin sayı dağılımı ile tablo oluşturulmuş, tablolar grafiğe dönüştürülmüştür. Buna göre; ürünlerin tabloya göre dağılımı incelenmiştir (Tablo No: 3). Ürün türlerinin sayısı alfabetik sıraya göre; 1 adet abajur, 1 adet **aplik**, 1 adet **ayakkabı**, 2 adet **ayna**, 1 adet **gaz lambası rafı**, 3 adet **çanta**, 2 adet **gazetelik**, 2 adet **halı**, 2 adet **heykel**, 1 adet **kalemlik**, 1 adet **kanepe**, 2 adet **kukla**, 34 adet **pano**, 1 adet **nazarlık**, 2 adet **paravan**, 1 adet **paspas**, 1 adet **sandalye**, 2 adet **sandık**, olarak belirlenmiştir. Buna göre ürünlerin **34 adetlik çoğunlukla pano** olarak yapıldığı tespit edilmiştir.

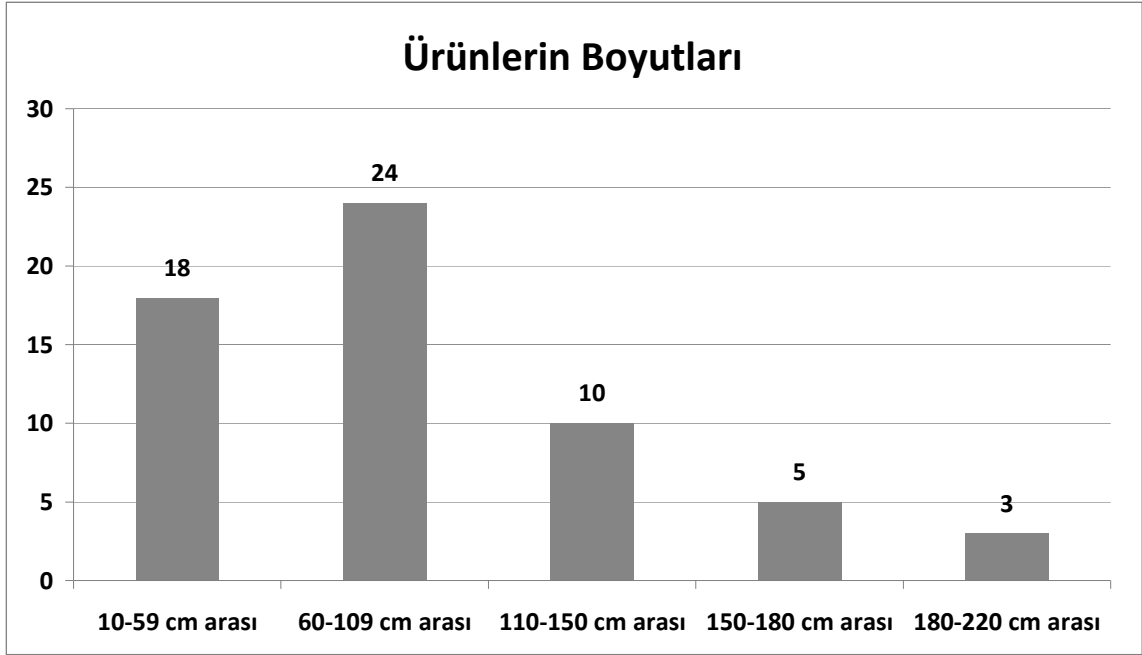
Pano ürünlerin çoğunlukta olmasının nedeni, sanatçıların bu grupta daha özgün tasarımlar oluşturmaları ve bu ürünlerin satışının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır (Grafik No: 5).

Grafik No: 5 Ürün Türleri.

3.8. Ürünlerin Boyutları

Çalışmada yer alan 60 adet üründen elde edilen boyutlar, ile ilgili tablo ve grafiğe bakıldığında ürünlerin **enxboyxçap** ölçüleri cm. olarak değerlendirilmekte ve türlerdeki boyutların en küçük ve en büyük ölçümleri hakkında bilgi edinilmektedir (Tablo No:4). Buna göre; 18 adet ürünün en boy oranının **0-59 cm** arasında, 24 adet ürünün **60-109 cm.** arasında, 10 adet ürünün **110-149 cm.** arasında, 5 adet ürünün **150-179 cm.** arasında, 3 adet ürünün **180- 220 cm.** arasında olduğu görülmüştür (Grafik No: 6).

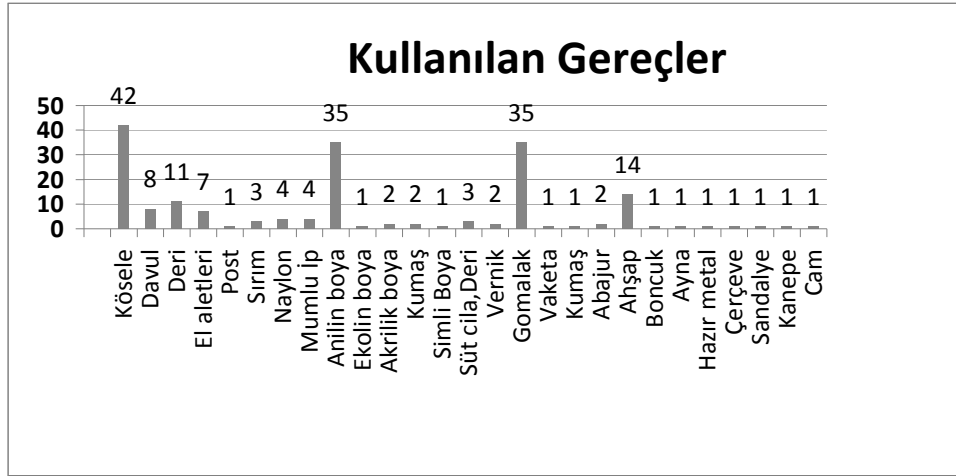

Grafik No: 6 Ürünlerin Boyutları.

3.9. Kullanılan Gereçler

Çalışmada yer alan 60 adet ürünün yapımında kullanılan gereç çeşidi 28 adet olarak belirlenmiştir. Bir üründe birden fazla malzeme kullanıldığı görülmektedir. Ürünlerin yapımında kullanılan malzemeler hakkında, ilgili tablo ve grafik incelendiğinde edinilmektedir (Tablo No: 5). Buna göre; 42 üründe deri **kösele**, 35 üründe **anilin boya**, 42 üründe **el aletleri**, 23 üründe **ekolin boya**, 13 üründe **akrilik boya**, 2 üründe **kumaş boyası**, 8 üründe **yaldız boya**, 8 üründe **vernik**, 35 üründe **gomalak**, 1 üründe **çerçeve**, 3 üründe **süt cila**, 11 üründe **süet, zig deri çeşitleri**, 8 üründe **davul derisi**, 14 üründe **ahşap malzeme**, 1 üründe **hazır metal gereçler**, 4 üründe **mumlu ip**, 3 üründe **sırım**, 4 üründe **nylon ip**, 1 üründe **boncuk**, 1 üründe **ayna**, 1 üründe **post**, 2 üründe **abajur iskeleti**, 1 üründe **sandalye iskeleti**, 1 üründe **kanepe iskeleti**, 1 üründe **kumaş**, 1 üründe **cam** kullanılmıştır. Buna göre **42 adet üründe yapım malzemesi olarak kösele, 35 adet üründe süsleme malzemesi olarak anilin boya** kullanıldığı görülmüştür (Grafik No: 7).

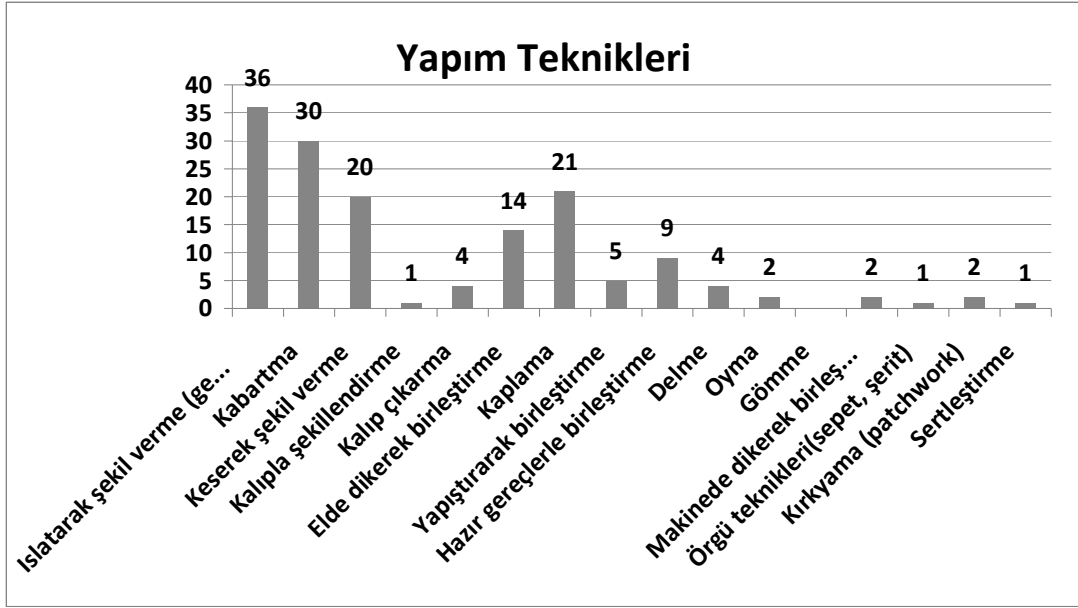

Grafik No: 7 Ürünlerin Yapımında Kullanılan Gereçler.

3.10. Yapım Teknikleri

Çalışmada yer alan 60 adet ürünün yapımında kullanılan teknik çeşidi 16 adet olarak belirlenmiştir. Bir üründe birden fazla yapım tekniği görülmüştür. Ürün türlerinin yapımında kullanılan teknikler hakkında bilgi, ilgili tablo ve grafik incelendiğinde edinilmektedir (Tablo No: 6). Buna göre; 36 üründe **ıslatarak şekil verme**, 30 üründe **kabartma**, 20 üründe **keserek şekil verme**, 14 üründe **elde dikerek birleştirme**, 21 üründe **kaplama**, 9 üründe **hazır gereçlerle birleştirme**, 4 üründe **delme**, 2 üründe **oyma**, 2 üründe **makinede dikerek birleştirme**, 1 üründe **örgü teknikleri**, 3 üründe **kırkyama**, 2 üründe **sertleştirme** teknikleri kullanılmıştır. Buna göre ürünlerde en çok kullanılan tekniklerin; **36 üründe ıslatarak şekil verme**, **30 üründe kabartma** ve **20 üründe keserek şekillendirme** olduğu görülmüştür (Grafik No: 8).

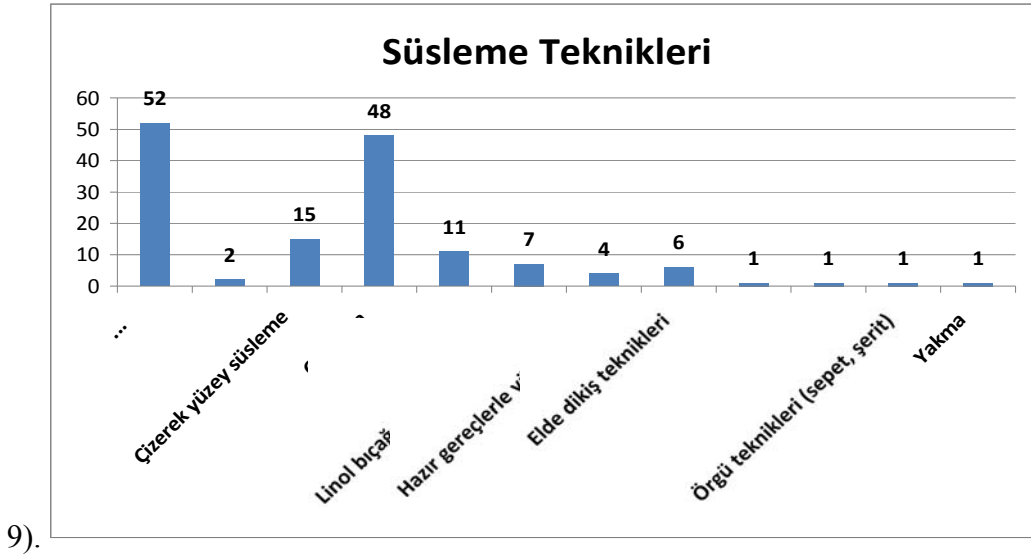

Grafik No: 8 Ürünlerin Yapım Teknikleri.

3.11. Süsleme Teknikleri

Çalışmada yer alan 60 adet ürünün süslemesinde kullanılan teknik çeşidi 12 adet olarak belirlenmiştir. Bir üründe birden fazla süsleme tekniği görülmektedir. Ürün türlerinin süslemesinde görülen teknikler hakkında bilgi, ilgili tablo ve grafikler incelendiğinde elde edilmektedir (Tablo No: 7). Buna göre; 52 üründe **boyama tekniği**, 48 üründe **cilalama**, 15 üründe **çizerek yüzey süsleme**, 11 üründe **kaplama**, 4 üründe **hazır gereçlerle süsleme**, 6 üründe **elde dikiş teknikleri**, 7 üründe **linol bıçağı ile oyma/kazıma**, 1 üründe **aplike**, 1 üründe **krişe baskı**, 1 üründe **örgü teknikleri**, 1 üründe **yakma tekniğinin** kullanıldığı tespit edilmiştir. Buna göre ürünlerde en çok kullanılan süsleme tekniklerinin **52 üründe boyama**, **48 üründe**

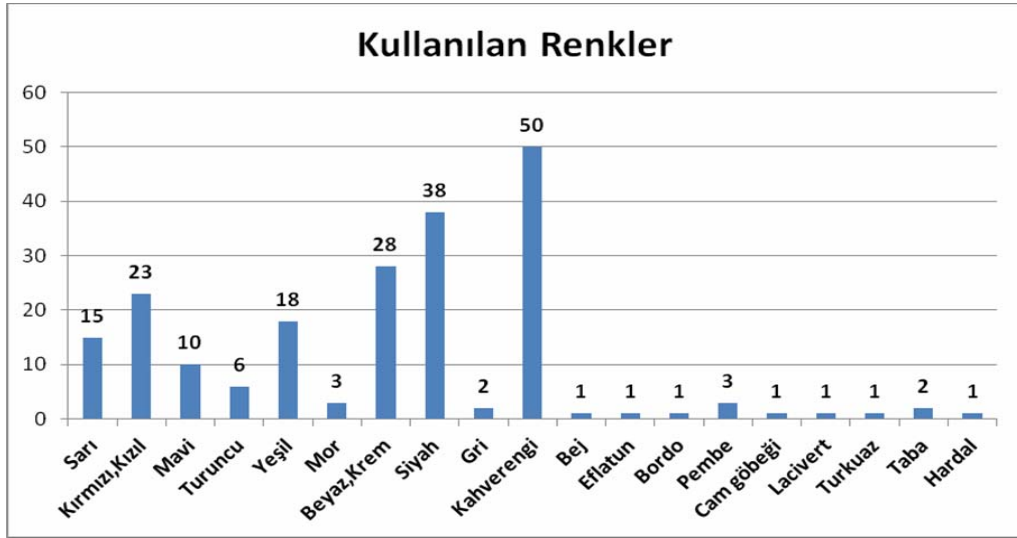
cilalama, 15 üründe çizerek yüzey süsleme olduğu görülmüştür (Grafik No:

Grafik No: 9 Süsleme Teknikleri.

3.12. Kullanılan Renkler

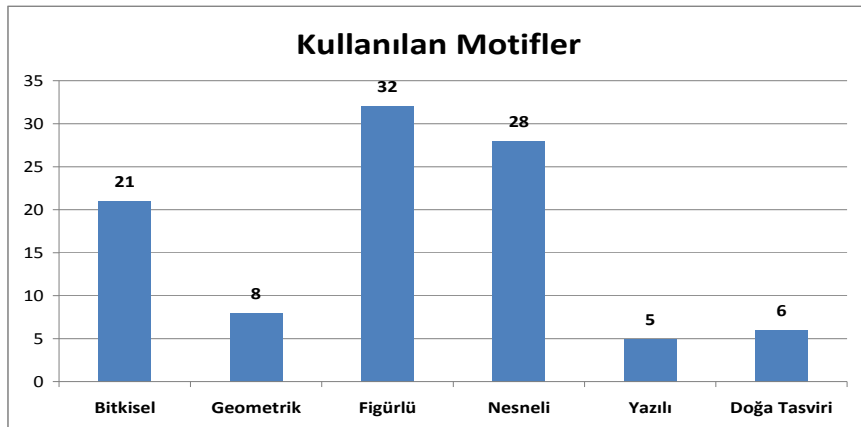
Çalışmada yer alan 60 adet ürünün süslemesinde ana-ara ve nötr renkler kullanılmıştır. Bir üründe birden fazla renk kullanıldığı gözlemlenmiştir. Seçilen renkler ile ilgili tablo ve grafik, ürün görülen renkler ve sayı dağılımları hakkında bilgi vermektedir (Tablo No: 8). Buna göre; 15 üründe **sarı**, 23 üründe **kırmızı**, 10 üründe **mavi**, 6 üründe **turuncu**, 18 üründe **yeşil**, 3 üründe **mor**, 28 üründe **beyaz**, 38 üründe **siyah**, 2 üründe **gri**, 50 üründe **kahverengi**, 1 üründe **bej**, 1 üründe **eflatun**, 1 üründe **bordo**, 3 üründe **pembe**, 1 üründe **cam göbeği**, 1 üründe **lacivert**, 1 üründe **turkuaz**, 2 üründe **taba**, 1 üründe **hardal rengi** kullanıldığı belirlenmiştir. Buna göre ürünlerin süslemesinde **50 adet** ürün çoğunluğu ile en çok derinin doğal rengi olan **kahverenginin** kullanıldığı görülmüştür (Grafik No: 10).

Grafik No: 10 Kullanılan Renkler.

3.13. Kullanılan Motifler

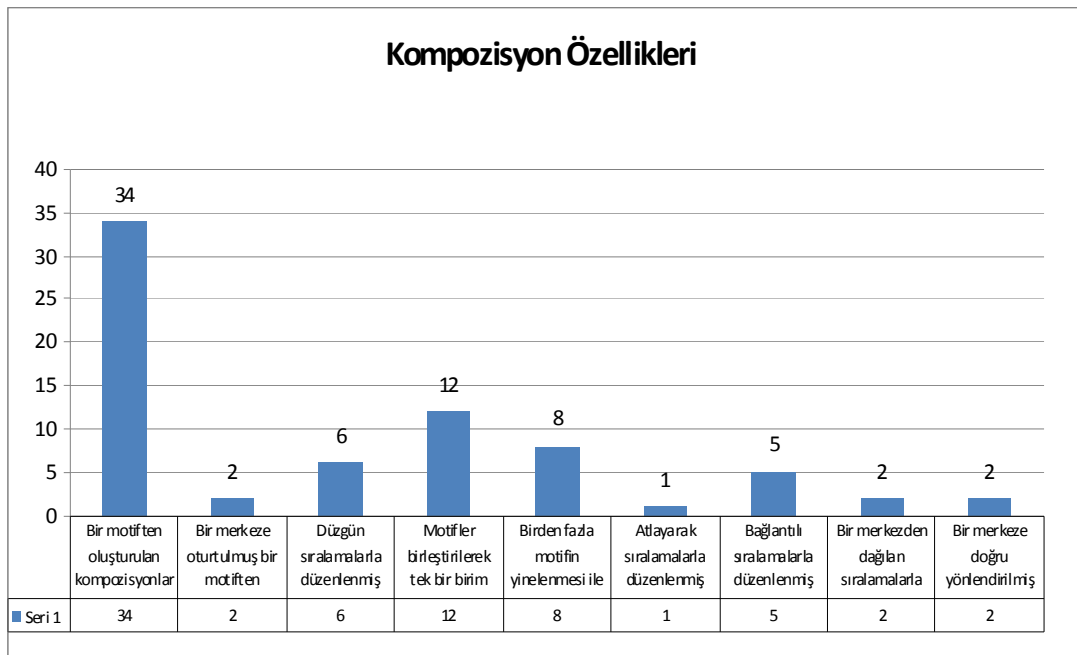
Çalışmada yer alan 60 adet üründe kullanılan motif özellikleri; bitkisel, figürlü, geometrik, nesneli, yazılı, doğa tasviri ve karma bezeme olarak gruplandırılmıştır. Bir üründe birden fazla motif kullanıldığı gözlemlenmiştir. (Tablo No: 9). Bu gruplandırmaya uygun olarak, incelenen 21 adet örnekte **bitkisel motifler**, 8 adet örnekte **geometrik motifler**, 32 adet örnekte **figürlü motifler**, 28 adet örnekte **nesneli motifler**, 5 adet örnekte **yazılı motifler**, 6 adet örnekte ise **doğa tasvirli motifler** kullanıldığı belirlenmiştir. Buna göre 32 adet örnekte **figürlü**, 28 adet örnekte **nesneli**, 21 adet örnekte **bitkisel motiflerin** çoğunlukla kullanıldığı görülmüştür (Grafik No: 11).

Grafik No: 11 Kullanılan Motifler.

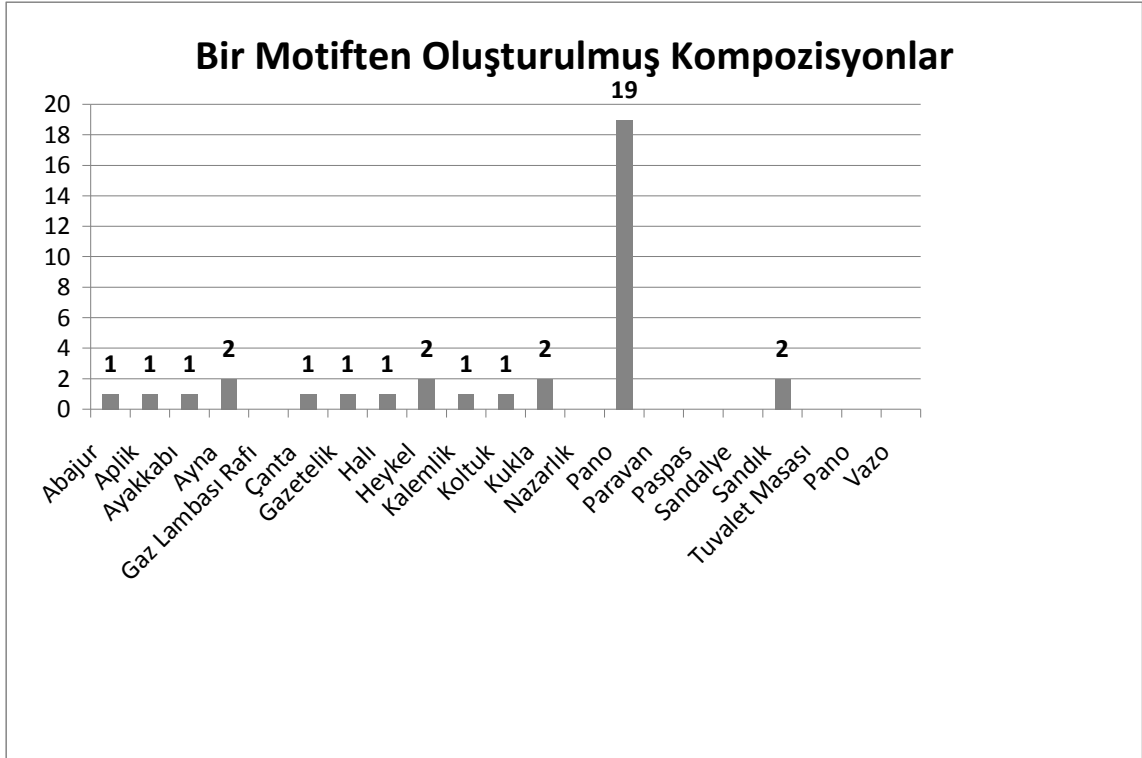
3.14. Kompozisyon

Bu bölüm Ö. Barışta' nın Türk İşleme Sanatı Tarihi isimli kitabında yer alan kompozisyon düzenlerine göre oluşturulmuştur (Barışta, 1995: 32-34). Çalışmada yer alan 60 adet ürün süslemeleri, bir ve birden fazla kompozisyon özelliklerini içermektedir (Tablo No: 10). Ürünlere ait döküm-sayı dağılım tabloları ve grafik incelendiğinde; 34 adet örnekte **bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar**, 2 adet örnekte **bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar**, 12 örnekte **motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar**, 8 örnekte **birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyonlar**, 1 örnekte **atlayarak sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar**, 5 örnekte **bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar**, 2 örnekte **bir merkezden dağılan sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar** ve 2 örnekte **bir merkeze doğru yönlendirilmiş sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar** görülmektedir. Her tür kendi içinde tek olarak değerlendirilmiş, ait olduğu grubun numarasını almıştır. Bu verilere göre kompozisyonda en çok 34 adet örnekte **bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar**, ardından 12 örnekte **motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonların** kullanıldığı görülmüştür (Grafik No: 12).

Grafik No: 12 Kompozisyon Özellikleri.

Bir motiften oluşturulan kompozisyonlar : Ürünlere ait döküm-sayı dağılım tabloları ve grafik incelendiğinde; 1 adet **abajurda**, 1 adet **aplikte**, 1 adet ayakkabıda, 2 adet aynada, 1 adet **çantada**, 1 adet **gazetelikte**, 1 adet **halıda**, 2 adet heykelde, 1 adet kalemlikte, 1 adet **kanepede**, 2 adet **kuklada**, 19 adet **panoda**, 2 adet **sandıkta** kullanıldığı görülmektedir (Tablo No: 11), (Grafik No: 13).

Grafik No: 13 Bir Motiften Oluşturulmuş Kompozisyonlar.

Bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar: 1 adet **panoda**, 1 adet **paravanda** olmak üzere toplam 2 adet örnekte görülmüştür (Tablo No: 12).

Motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar, 1 adet **ayakkabıda** ve 1 adet **kanepe**, 8 adet **pano**, 1 adet **sandıkta** olmak üzere 10 adet üründe görülmüştür (Tablo No: 13), (Grafik No:14).

Grafik No: 14 Motifler birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar

Birden fazla motifin vinenlenmesi ile oluşturulmuş kompozisyonlar

1 adet **gazetelikte**, 1 adet **paspa**, 4 adet **panoda** olmak üzere toplam 6 üründe görülmüştür (Tablo No: 14).

Atlaraarak sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar: 1 adet **ayakkabıda** görülmüştür (Tablo No:15).

Bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar: 1 adet **gaz lambası**, 1 adet **çantada**, 1 adet **gazetelikte**, 1 adet **kanepe**, 2 adet **panoda**, olmak üzere toplam 6 adet üründe görülmüştür (Tablo No: 16).

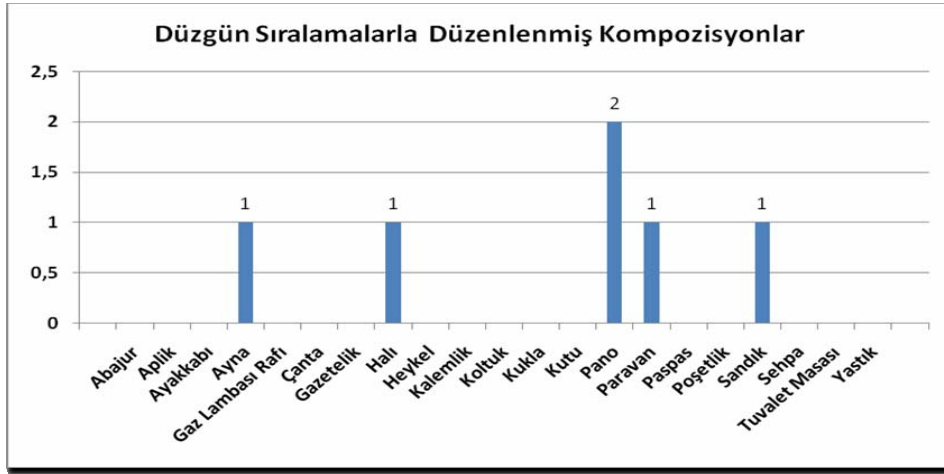
Grafik No: 15 Bağlantılı sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar

Bir merkezden dağılan sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar; 1 adet **gaz lambası rafında**, 1 adet **halıda** olmak üzere toplam 2 adet örnekte görülmüştür (Tablo No:17).

Bir merkeze doğru yönlendirilmiş sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar; 1 adet **gazetelik** ve 1 **gaz lambası rafı** olmak üzere toplam 2 adet örnekte görülmüştür(Tablo No:18).

Düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar; 1 adet **aynada**, 1 adet **halıda**, 4 adet **panoda**, 1 adet **paravanda**, 1 adet de **sandıkta** olmak üzere toplam 8 adet örnekte tespit edilmiştir. İstanbul’ da bulunan ürünlerde görülen motifler, genellikle bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar ve birden fazla motifin yinelenmesi ile oluşturulmuş kompozisyonlar şeklindedir (Tablo No:19).

Grafik No: 16 Düzgün sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar.

4. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Eski çağlardan beri insanların temel gereksinimlerinden giyinme ihtiyacına cevap veren deri ürünleri zaman içinde kullanım amaçları çeşitlenerek tüketicilerin ilgisini çekmeye devam etmektedir. Günümüzde deri ürünleri, doğal görünümü, insan sağlığına daha uygun olmasıyla giyinme, korunma gibi bir temel ihtiyacı karşılaması yanında, pahalı olmasıyla süs, prestij ya da sosyal statü göstergesi gibi amaçlarla da tüketime konu olmaktadır.

Tarihi gelişim sürecinde Anadolu topraklarında farklı kültürlerden pek çok sanat üslubunun ve sanat dalının hayat bulduğu şüphesizdir. Bu yolla günümüzde çok değerli bir kültürel mirasa sahip olduğumuzun bilincini yaşamaktayız. Anadolu insanı doğal hammaddelere kendi estetik zevki ve teknik kalitesini katarak, maddi kültür varlıklarımızı oluşturan el sanatı ürünlerini oluşturmuş ve yüzyıllar boyunca da dünya genelinde anılmasını sağlamıştır.

Bu sanatlardan kökeni Orta Asya kültürüne dayanan dericilik; kullanım açısından ve ekonomik olarak gelir getirmesi açısından öneme sahiptir. Türk tarihinde dericilik alanında, kaliteli işçilik ve süsleme ile savaş aksesuarları, eğer ve koşum takımları ve sanat değeri taşıyan günlük kullanım eşyalarının üretilmesi sağlanmıştır. Bu eserlerden bazıları yurtiçi ve yurtdışındaki müzelerinde sergilenmekte olup, eserlerde Türk kültür ve sanatı özellikleri ile Türk insanın estetik değerlerini görmek mümkündür.

Türklerde dericilik Orta Asya da doğmuş, Türklerin at binen kılıç kuşanan bir toplum olmaları nedeniyle Selçuklu Devleti döneminde debbağ Ahi Evrenin kurduğu ahilik teşkilatıyla Anadolu'nun en ucra köşelerine yayılmış, önemli bir sanat kolu haline gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğu dönemine süregelen ahilikle deri işleme ve süsleme teknikleri yüksek kaliteyle zirveye ulaşmış, deriden sanat değeri yüksek eserler üretilmiştir.

Osmanlı devletinin son dönemindeki batılılaşma hareketinden olumsuz etkilenen deri sanatı Cumhuriyet döneminde fabrika üretimine geçilmesiyle yeniden canlanmış, Cumhuriyetin ilk yıllarında ise babadan oğula geçen ve lonca karakterini muhafaza eden bir iş kolu olarak varlığını devam ettirmiştir. Ancak kalkınma

planlarında sektörle ilgili belirlenen çeşitli özendirici tedbirler sayesinde, kabuk değiştirmeye başlamıştır. Planlı dönemlerde dericiliğe gerekli önem verilmeye çalışılmış, ancak Batı tekniğinin Türkiye'de pahalıya mal olması, kalifiye eleman yetersizliği, eğitim, deri işleme atölyelerinin çok dağınık olması ve çeşitli finansal güçlükler nedeniyle bugün Avrupa ülkelerinin gerisinde kalmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında Anadolu dericiliği ele aldığı 1920-1930 arası dönemde hemen her kasabada deri işlemeciliğinin var olduğu anlaşılmaktadır (Özdemir, 2007:78-79).

Türk deri sanayi gerek üretim değeri, gerekse ihracat potansiyeli açısından ülkemizin sürükleyici sektörlerinden biridir. Sahip olduğu deneyim, rekabet gücü ve yüksek üretim kapasitesi ile sektör dünya devleri ile yarışmaktadır. Diğer taraftan Türk deri sektörü teknolojik açıdan da gelişmiş, teknik bilgi ve donanım da ihraç edebilecek düzeye erişmiştir. Türkiye'de deri ve deri mamulleri sanayi son 15 yılda hızla gelişmesini sürdürmüş ve yurtiçi geniş ham deri kaynaklarının yanı sıra önemli ölçüde ithal hammadde kaynaklarını da kullanarak önemli tutarda deri ürünleri ihracatı gerçekleştirmek suretiyle uluslararası pazarlarla bütünleşmeyi büyük oranda başarmıştır (Pektaş, 2000:21).

Bu bağlamda günümüz deri sektörüne kısaca değinilecek olunursa; tarihsel olarak güçlü bir üretim kültürüne sahip olduğumuz deri ve deri ürünleri sanayi 1980'den sonra dışa açılma politikalarının uygulanmaya başlanmasıyla başta Almanya olmak üzere Batı Avrupa pazarlarına yönelik ihracata dayalı hızlı bir gelişme göstermiştir. Bu dönemde bazı önemli organize deri sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri yatırımlarına başlanmış ve önemli mesafeler kaydedilmiştir. Sektörün kendine özgü özellikleri veya birçok sektöre göre farklılıkları bulunmaktadır.

Bunlar; sektörün temel ham maddesi olan ham deri, kırmızı et üretimi faaliyeti sonucunda ortaya çıkan bir yan üründür. Sektör standart olmayan ve organik özelliğe sahip bir ham madde ile üretimini sürdürmektedir. Hayvan cinsleri itibarıyla, ham derilerin biyolojik, fiziksel özellikleri birbirinden farklılık göstermektedir. Hatta aynı cins hayvanlardan elde edilen ham derilerde bile farklılıklar görülebilmektedir (Özçörekçi, 1998: 45). Türkiye'de kaliteli deri üretiminin sağlanmasında; kesim işleminin mekanik ve tekniğine uygun, hijyenik olarak yapılmasının yanı sıra kesim

ve yüzümde çalışan işçilerin (kasap) kalifiye olması da son derece önemlidir. Ayrıca kaliteli deri üretimine prim verilmesi uygulamaya konabilir(Uysal, 2001: 676).

Aslında halen üretim sürecinde bir mükemmelliğe erişilememesi ya da eksiklikler sektörde araştırma ve geliştirme ihtiyacını beslemekte, yeni teknolojilerin ve tasarımların geliştirilmesine fırsat tanımaktadır.

Günümüzde büyük ve orta ölçekli markalaşmış birçok firmada tasarım ürünü deri ürün üretilmektedir. Çoğunlukla da küçük işletmeler ve merdiven altı atölyeler; tasarımcı, ara eleman eksikliği ve araç gereç alımındaki yüksek vergi oranı nedeniyle ünlü markaların taklit ürünlerini fason olarak üretmekte iç ve dış piyasaya pazarlamaktadır.

Araştırmada, Türkiye deri sektörü kullanım eşyaları grubunda iç pazarda yerini almaya çalışan elle şekillendirilen ve sanat değeri taşıyan İstanbul ili merkezli ürünler yer almıştır. Yaklaşık son 15 yıldır yapımı devam eden ve çoğunluğunun İstanbul ilinde bulunduğu 5 kişi ve 2 işletme ve deri ürünleri incelenmiştir. Yerinde yapılan inceleme, gözlem ve karşılıklı görüşmeler sonucundaki verilerle sonuca ulaşılmıştır.

Bu veriler; *sanatçı ve işletmeler, hammadde, yapım ve süsleme tekniği, tasarım&kompozisyon, üretim ve pazarlama, tanıtım ve dekoratif deri ürünler hakkında düşünceler* şeklindeki başlıklarda toplanmıştır.

Sanatçı ve işletmeler; çalışma kapsamında incelenen 60 adet deri ürün, İstanbul merkezinde bulunan toplam 3 adet deri şekillendirme sanatçısı, 2 adet öğretmen, 2 adet işletme sahibi belgelendirilerek bir araya getirilmiştir. İncelemelere göre deri şekillendirme sanatçısı Mehmet Akif Şenoğlu'nun aktif olarak mesleğini devam ettirdiği ve özgün ürün sayısı bağlamında 36 adet ürünün sanatçıya ait olduğu tespit edilmiştir. Dericilik mesleğini devam ettiren kişilerin “sanatçıların” eğitilmiş ve erkek bireylerden oluştuğu, ürün pazarlamasında yer alan, satış yeri sahibi ve üreticilerin ise konuyla ilgili eğitimlerinin olmadığı belirlenmiştir. Bireylerin bu iş koluna yönelmesinde ekonomik yönden kazanç sağlayacağını düşünmeleri ile dericilik mesleği ve dekoratif deri ürün çeşitlerinin ailede üretilmesi gibi sebeplerin etken olduğu görülmüştür.

Hammadde; deri sanatçılarında kullanılan ana hammaddenin genellikle büyük baş hayvan derilerinden vaketa ve kösele olduğu bunun yanında küçük baş hayvan derilerinden ceylan ve davul (koyun) derisi olduğu belirlenmiştir. Sanatçılardan sadece Veysel Kepenek hammadde olarak kullanacağı derileri kendisi sepileyerek kullanıma hazır hale getirmekte, M. Akif Şenoğlu ise ürünlerinde kullanacağı deriyi istediği kalite ve özelliklere göre hazırlattırmaktadır. Diğer sanatçı, kişi ve işletmeler ise kullanacakları derileri hazır halde işlenmiş olarak satın almaktadırlar. Araştırmada incelenen deri örneklerinde en fazla köselenin kullanıldığı görülmektedir. Bunu vaketa, ceylan ve davul (koyun) derisi takip etmektedir. Bu sonuçlar, her türlü süsleme ve tekniğin rahat uygulandığı deri ürünlerde çabuk şekil alması bakımından tercih sebebi olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Renklendirmede; M. Akif Şenoğlu ve Osman Kırık anilin boya, S. Güzin İncekaş, Pekcan Leather, Exotic Lamp Selection ekolin ve akrilik boyalar, Veysel Kepenek ise kök ve natürel boyaların özel karışımlarıyla kendi boyalarını hazırlamaktadır. Renklendirmede çoğunlukla, köseleyi rahat ve sağlıklı boyadığı ve istenilen renk kontrastlarının kolay oluştuğu anilin boyalar tercih edilmiştir. Cila olarak M. Akif Şenoğlu ve nadir olarak S. Güzin İncekaş gomalak cila kullanmakta, Veysel Kepenek ve Osman Kırık süt cila, diğer iki işletme de ise ürünün kullanımına ve fonksiyonuna göre süt cila ve sprey vernik kullanmaktadır.

Yapım tekniği; M. Akif Şenoğlu ve Veysel Kepenek elde ıslatarak şekil verme ve kabartma Osman Kırık, elde dikerek birleştirme ve keserek şekil verme, S. Güzin İncekaş genellikle kaplama ve dikerek birleştirme olmak üzere, elde ıslatarak şekil verme, kabartma Pekcan Leather, dikerek birleştirme, elde ıslatarak şekil verme, kabartma ve kalıplama tekniklerini uygulamaktadırlar. Exotic Lamp Selection ise ticari amaçlı bir işletme olduğu ve tek tip ürün pazarladığı için inceltilmiş davul derisi kaplama tekniğinde çalışmalar yaptırmaktadır. Buna göre en çok elde ıslatarak şekil verme, kabartma ve dikerek birleştirme tekniklerinin uygulandığı görülmektedir.

Süsleme tekniği; M. Akif Şenoğlu, Veysel Kepenek ve Osman Kırık boyama ve cilamala, S. Güzin İncekaş boyama, hazır gereçlerle süsleme, nakış, applike, kırk yama, ajur Pekcan Leather, sıyrımla örgü, ajur, boyama ve cilalama, hazır gereçlerle

süsleme, Exotic Lamp Selection ise boyama tekniği uygulamaktadır. Ürünlerin süslemesinde en çok boyama ve cilalama tekniklerinin uygulandığı, boyama tekniğinde ise çoğunlukla derinin doğal rengine bağlı kalınarak bir üst değer renk olan kahverengi ve tonlarının kullanıldığı belirlenmiştir.

Tasarım&kompozisyon; incelenen sanatçılardan sadece M. Akif Şenoğlu kendi özgün tasarımları ile ürünlerini oluşturmakta olup diğer sanatçı ve işletmeler geleneksel Türk el sanatları ve ürünlerinden etkilenme ve kopyalama yöntemi ile tasarımlarını hazırlamaktadırlar. Kopya olarak çalışılan özellikle geleneksel hat ve tezhip sanatı tasarımlarında aslına sadık kalınmadığı ve kompozisyonlarda deformasyonlar olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum; kullanılan hammadde, teknik ve uygulama kalitesi ile doğrudan bağlantılı olup, geleneksel bir sanat dalı konumunda olan bu meslek ve özgün sanat değeri taşıyan ürünler için olumsuz bir etki göstermektedir. Gözlemler sonucunda; kolay şekil alabilen ve uygulayıcının yeteneği doğrultusunda tekniği üzerinde gösteren bir hammadde olan derinin, doğal yapısı ve rengi korunarak çoğunlukla üç boyutlu çalışmalarda estetik ve sanatsal değer barındırdığı görüşüne varılmıştır. Kullanılan motiflerde kadın figürleri ilk sırada yer almakta olup, elde şekillendirme ve kabartma teknikleri ile uygulandığında malzeme ile tam bir uyum ve bütünlük sağladığı görülmüştür.

Üretim ve pazarlama; sanatçıların her biri ürün çeşidi, vakit ve çalışma hızı gibi sebeplerden dolayı yaklaşık 1-3 ay arasında, yaklaşık 1-5 adet ürün hazırlamaktadırlar. Belli ürün çeşidi, teknik ve süsleme üslupları dışına çıkmadan üretim yapan her sanatçının, ürün biçimleri ve süsleme özellikleri ayırt edici niteliktedir. Sanatçılar bakımından ürünlerin pazarlamasında bazı sıkıntılar yaşandığı belirlenmiştir. Bunlar; hammaddenin pahalı olması, meslekte çirak yetişmemesi, ürünlerin göze hitap etmesi yanında her kesim tarafından ihtiyaç kabul edilmemesi, yapımının el hüneri ve yetenek gerektirmesi, maliyetli ürünler olması nedeni ile satışlarında sürekli bir hareketlilik yaşanmaması mesleğin geleceği için endişe vericidir. İşletmelerde ise; Pekcan Leather belirlediği ürün çeşidi ve kapasitesi için planlı üretim yapmakta, Exotic Lamp Selection sadece aydınlatmada kullanılan deri ürünlerini Hindistan ve Pakistan da bulunan üretim merkezlerinde yaptırmakta ve yurt içi ve dışında pazarlamaktadır. Sanatçılar ve işletmeler, ürün seçiminde

tüketimdeki arz-talep unsurunu, tüketim boyutunu ve temin edilme kolaylığını dikkate almaktadırlar. Ürünlerin çoğunluğu iç piyasada hammaddeyi tanıyan yerli ve yabancı turistlere pazarlanmaktadır. Ürünlerin pazarlanmasındaki tüketici gözü ile en önemli unsur “fiyat” olmaktadır. Bunu ürün desen, renk ve kompozisyonu, ürün kalitesi, sanat ve estetik değeri takip etmektedir.

Köklü bir geçmişe sahip kültürel el sanatı miraslarımızı korumak, tanıtmak, gelecek kuşaklara aktarımını sağlamak için müze, özel kuruluş ve üniversitelerin işbirliği içerisinde bilimsel ve sanatsal alanda çalışmaları gerekmektedir. Bu kapsamda müzelerde bulunan deri ürün örnekleri yapım ve süsleme teknikleri açısından incelenmeli çeşitli panel, sempozyum ve konferanslarla tanıtılması sağlanmalıdır. Çeşitli yarışmalar ve sergilerle halkın ve kuruluşların dikkati çekilmeli ve üniversitelerin ilgili bölümlerinde bu tekniklerin günümüz örneklerinde kullanılmasıyla özgün ürünlerin üretilmesi gerekmektedir. Özel işletmelerin eğitime verecekleri katkılar kapsamında üniversite atölyelerine araç gereç ve makine teçhizatı sağlamaları ve yaşayan deri sanatçılarının misafir edilmesiyle ürün yapımında kullandıkları farklı teknikleri aktarmaları sağlanmalıdır. Ayrıca bu sanatçılara destek sağlanarak atölyelerde geleneksel ve modern tekniklerin bir arada kullanıldığı ürünler üretilmeli bu ürünlerin etkin tanıtım yöntemleriyle gerek iç gerekse dış pazarda yerini almaları sağlanmalıdır.

Devletin uygun politikalarıyla bu sanatçıların desteklenmesi, sanatçıların ürün ve eserlerinin telif haklarının savunulması, yapılacak düzenlemelerle hammadde ve aksesuar teminindeki vergi oranlarının düşürülmesi gerekmektedir. Orta öğretim kurumlarının günümüz üretim standartlarında eğitim vermesiyle sektörün ara eleman ihtiyacının karşılanması, Çin malı ürünlerin yerli üretici üzerindeki baskısının uygun düzenlemelerle hafifletilmesi sağlanmalıdır.

Dericilik sanatımız alınacak önlemlerle modern çağın değişimlerine ayak uydurarak daha da güçlenecek, gelecek kuşaklara özgün ürünler miras bırakılacak ve kaybolan el sanatlarımız arasına dahil olmayacaktır.

KAYNAKÇA

- AKALIN S. A. YILGÖR, ve N. SEYHAN. (1993). **Ayakkabıcılık Terimleri Sözlüğü**. İstanbul. Boğaziçi Yayınları.
- AKAR,A. ve C. KESKİNER. (1970). **Genel Teknoloji**. Ankara: Güneş Matbaacılık.
- AKER,M. ve , H. BOSTANCIOĞLU, (1985). **Türk Süsleme Sanatlarında Desen ve Motif**. İstanbul. Tercüman Sanat ve Kültür Yayınları.
- ALPARSLAN AKER,S.(2003). **TASARIM Mesleki Resim**. İstanbul. Ya-pa Yayınları.
- ALTUN, G (2007). **Muğla İli'nde Bulunan El İşlemeleri** Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. Anonim., **Umum saraçlar derneği el kitabı**.
- ALTUNTAŞ, Y. (1994). “**El Sanatlarının Dünü Bugünü ve Sorunları**”. Kamu ve Özel Kuruluşlarda Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri. Ankara. Türk Tarih Basımevi.
- ANA BRİTANNİCA **Genel Kültür Ansiklopedisi** (1993). İstanbul. Ana Yayıncılık, Cilt: 13.
- Anonim.,**Türkiye’de Deri Sanayi**, Yapı ve Kredi Bankası Yayınları, İstanbul, Nisan, 1977.
- ARAFRAT, E. R. (1936). **Dericilik ve Deri Boyacılığı**. İstanbul. Muallim Ahmet Halit Kitap Evi.
- ARLI, M. (1987). **Kullandıkları Hammaddeye Göre El Sanatlarının Sınıflandırılması** (Örnekler- Öneriler). III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırması Dönem Yayınları. Cilt: V.123
- AYDIN,N.(1996).**Deri Ev Aksesuarları Üzerine Bir Araştırma**. Yük. Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- BARANDIR, S.(2005). “Deri Artık Her Yerde”. **Art Dekor Dergisi**. İstanbul. Doğan Ofset Matbaacılık. Sayı:143.

- BARIŞTA, Ö.(1988). **Türk El Sanatları**. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 975.
- BAŞKAN, S.(1990). **Türk Sanatı Üzerine Denemeler**. İstanbul. Stad Yayınları
- BEKTAŞ,B(2006).**Deri Sektörü Dış Pazar Araştırması**, T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Ankara,
- BÜYÜKYAZICI, M.(2008).”**Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Müzesinde Bulunan Takılardan Örnekler**”. Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu. Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.
- CİNKÖSE, H.(1993). **Deri teknolojisi**. İstanbul. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü. Deri Teknolojisi(Komisyon) (1994). İstanbul. Milli Eğitim Basımevi.(I. Baskı, Devlet Kitapları).
- D.,P.,T (2005). **Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001–2005) Deri ve Deri Mamulleri Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Yayın no: DPT: 2519-ÖİK: 537, Ankara,.
- D.P.T (2006). **Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007–2013) Tekstil Giyim ve Deri Özel İhtisas Komisyonu Deri ve Deri ürünleri Alt Komisyonu Raporu**, Ankara.
- DAĞTAŞ, Lütfü (2007). **Anadolu’ da Dericilik**. İstanbul, Dönence Basım Yayın. Dergisi. Sayı: 185.124
- Dericilik Tabirleri”. İlim Sanat. Sayı:37.
- DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI(2001). “**Ham Deri ve Kürk**”. Deri
- DİYARBEKİRLİ, N.(1972). **Hun Sanatı**, Mili Eğitim Basımevi, İstanbul.
- DOĞAN,M.(1996). **Büyük Türkçe Sözlük**. Ankara.
- GARGI, Z. (2000). **Orta Asya’dan Osmanlı’ya Türk Deri Sanatı ve Aksesuarları Üzerine Bir Kimlik Araştırması**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi.

- GÖKÇEN, İ.(1945). **Manisa’da Deri San’atları Tarihi Üzerine Bir Araştırma**. İstanbul. C.H.P. Manisa Halkevi Yayınları. Sayı: XIII.
- GÖKÇESU, Z.(2002). **Deri Teknikleri**. YA-PA Yayınları, İstanbul.
- GÖRÜR , S.(2007). **İstanbul İl Piyasalarında Bulunan El Yapımı Dekoratif Deri Ev Ve Giyim Aksesuarları Üzerine Bir Araştırma Yüksek Lisans Tezi** Ankara.
- GÜLER, M. (1994). **Kösele ve Köseleden Yapılan Dekoratif Ürünler**, Kültür ve Sanat, Eylül, 51-53.
- GÜLER, M., ALPARSLAN, E. (2008). “**Dericiliğin Tarihsel Gelişimi ve Katı’ Tekniği ile Üretilen Bazı Ürünler**”. Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu. Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.125
- GÜLER, M., KAMILOĞLU, E. İ. (2008). “**Türk Tarihinde Derinin El Sanatlarında Kullanımı ve Bazı Deri Yüzey Süsleme Teknikleri**”. Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu. Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.
- KANBAY, H. (1993). “**Derinin Öyküsü**”, Art Dekor Aylık Dekorasyon ve Sanat Dergisi, (7):82-88.
- KATLI, T.(1997). **İç Anadolu Bölgesi Etnografya Müzelerinde Bulunan Deri Ürünleri Süsleme ve Kompozisyon Özellikleri Üzerine Bir Araştırma**. Doktora Tezi. Ankara.
- KAYABAŞI, N., ÖZDEMİR, M.(2004). “**Derinin El Sanatları İçerisindeki Yeri ve Kullanım Alanları**”. I. Ulusal Deri Sempozyumu. İzmir.
- KODALAK, Nüzhet.(2000). “Türk Deri Sanayinin Değişen Pazar Stratejileri. İstanbul”. **Deri Leather Fashion**. Sayı: 63.
- KORKUSUZ, Süheyla.(1992) **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- KÜÇÜKERMEN, Ö. (1998). **Geleneksel Türk Dericilik Sanayi ve Beykoz Fabrikası**,Sümerbank Yayınları, İstanbul.

Matbaacılık.

MEYDAN LAROUSSE BÜYÜK LUGAT VE ANSİKLOPEDİSİ (1970). İstanbul.

Meydan Yayınevi C:3.

MEYDAN LAROUSSE BÜYÜK LUGAT VE ANSİKLOPEDİSİ.(1983). İstanbul.

Meydan Yayınevi C: 5

NAS E (2007). **Günümüz Konya’ında Yaşayan Bazı Sanatlar -Ağaç İşleri, Toprak İşleri, Taş İşleri, Tespihçilik, Kitap Sanatları-**. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ÖGEL, B (1991). **Türk Kültür Tarihine Giriş**, G.Ü. İletişim Fakültesi Basımevi, Ankara.

ÖZASLAN, S. (2001). **Geleneksel Sanatlarımızdan Kırk pare-Parça Birleştirme**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

ÖZÇÖREKÇİ, M., ÖNGÜT, E (2006). **Dünyada ve Türkiye’de Deri ve Deri Ürünleri Sanayinin Gelişme Eğilimleri ve Geleceği.**, İktisadi sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Sanayi Dairesi Başkanlığı, Mart, , DPT.,2685

ÖZDEMİR, M. (2005). “**Deri Eşya ve Aksesuarların Dekorasyonda Kullanımı**”, **Standart Dergisi**, (520): 72-82.

ÖZDEMİR.M.(1995). **Ankara İli Piyasalarında Bulunan Dekoratif Deri Ev ve Giyim Aksesuarları Üzerine Bir Araştırma**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

ÖZTÜRK, İ. (2003). **Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş**. İzmir. Dokuz Eylül Yayınları.

ÖZTÜRK, S. (1997). “Dünden Bugüne Türk El Sanatları”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. **Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları**. Sayı: 35.

SAKAOĞLU, N., AKBAYAR, N., YELMEN, H. (2002). **Derinin Anadolu’da Bin Yıllık Öyküsü**. İstanbul: Creative Yayıncılık.

SÖZEN, M., TANYELİ, V.(1994). **Sanat Kavramı ve Terimleri Sözlüğü**. İstanbul. Remzi Kitapevi.

- SUSMUŞOĞLU,E., REŞİTOĞLU, B (1985). **Deri Ürünlerinde Yüzey estetiği Kazandırılması**, Lisans Tezi, Ege üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Tekstil Bölümü, İzmir.
- ŞİMDİM, N., R, (1989). **Ham Deri ve Genel Dericilik**,Trakya Üniversitesi Çorlu Meslek Yüksek Okulu Dericilik Bölümü Ders Notları, Çorlu/Tekirdağ.
- TEKİN, Z. (1993). “Osmanlı Debbağhanelerde Kullanılan Aletler ve
- TOPTAŞ, A. (1998). Deride Kalite Tespiti. İstanbul. Sade Ofset
- TOPTAŞ,A (1993). **Deri Teknolojisi**, İstanbul.
- TURANİ, A. (1993). Sanat Terimleri Sözlüğü. İstanbul. Remzi Kitapevi.
- YAKALI, T (1994). **Deri Teknolojisi Yaş İşlemler**,Özen Ofset,İzmir.
- YAKALI, T.(1981). **Deri Teknolojisi**. (Ders Notları). İzmir. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları. Yapı Kredi Yayınları.(1977). **Türkiye Deri Sanayi**. İstanbul.
- YELMEN, H. (1989). “İlk Tabakhane- İlk sepileme Formülü- İlk Sandalet Atölyesi”. **Deri Dergisi**. İstanbul: Sayı: 57
- YELMEN,H (2005). **Türk Dericiliği 2400 Yaşında**, İstanbul, s. 50.**Türkiye’de Deri Sanayi**, Yapı ve Kredi Bankası Yayınları, İstanbul, Nisan, 1977.
- YILDIZ, N. (1987). Tarih İçindeki Deri. Deri Dergisi. İstanbul: **Deri Sanayicileri Dergisi**. Yayınları. Sayı: 40.
- YILDIZ, N. (1993). Eski Çağda Deri Kullanımı ve Teknolojisi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları. No: 31.
- ZİREK, S., ÖZCÖMERT, M.(2003). Ayakkabı Sektör Araştırması. İstanbul. İstanbul Ticaret Odası Yayınları. No: 2003-15
- 07.05.2009, **Anonim**, www.iso.org.tr
- 11.10.2006, **Anonim**, www.turkishshoes.net
- 12.02.2006, **Anonim**, www.turkishshoes.net/RAPOR/Suni_Deri_Raporu.
- 12.10.2006, **Anonim**,www.iskur.gov.tr

15.10.2006, **Anonim**, www.ito.org.tr

18.10.2008, **Anonim**, www.deriteorisi.googlepages.com

18.10.2008, **Anonim**, www.deriteorisi.googlepages.com

25.01.2007 , **Anonim**, www.turkishleather.com

25.01.2007, **Anonim**, www.turkishleather.com

25.02.2007, **Anonim**, www.eldeberan.com

26.02.2006, **Anonim**, www.kobifinans.com.tr.

26.02.2006, **Anonim**, www.turkishshoes.net/RAPOR/Suni_Deri_Raporu.

26.02.2007, **Anonim**, www.expotim.com

EKLER**Ek 1. Gözlem FiŖi rneği****Ek 2. Tablolar**

Fotoğraf

Örnek No :

Fotoğraf No :

Ürün Sahibi :

Bulunduğu Yer :

Geliş Tarihi :

Geliş Biçimi :

Ürünün Yeri :

İnceleme Tarihi :

Yapılış Tarihi :

Yapan Kişi :

Bugünkü Durumu :

Onarım Durumu :

Formu :

Tür :

EnxBoy :

Kullanılan Gereçler :

Yapım Teknikleri :

Süsleme Teknikleri :

Kullanılan Renkler :

Konu :

Bitkisel Bezeme :

Figürlü Bezeme :

Geometrik Bezeme :

Nesneli Bezeme :

Yazılı Bezeme :

Doğa Tasvirli :

Karma Bezeme :

Kompozisyon :

Ek 2. Tablolar

ÖZGEÇMİŞ

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı:	Yeşim CEYHAN	İmza:	
Doğum Yeri:	İstanbul		
Doğum Tarihi:	21.08.1982		
Medeni Durumu:	Evli		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Cihangir İ.O.		İstanbul	1993
Ortaöğretim	M.K.P. İ.Ö.O		İstanbul	1996
Lise	Atatürk K.M.L	El Sanatları	Küçükçekmece	1999
Lisans	S.Ü. Mes. Eğ. Fak.	Ç.Ö.D. öğretmenliği	Selçuklu/KONYA	2004
Yüksek Lisans				
Becerileri:	El Sanatları			

İlgi Alanları:	Tiyatro, Müzik, Sanat Tarihi, Arkeoloji
İş Deneyimi:	Avcılar Halk Eğitim Merkezi 2004-2010 Öğretmen Erenköy Zihnipaşa Pratik Kız Sanat Okulu 2010 Öğretmen Halen
Aldığı Ödüller:	Küçükçekmece AKM 1998 El Sanatları Beceri Yarışması Birincisi Plaket İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Yaygın Eğitim Kurumları “Solo” Yarışmaları Türk Sanat Müziği “Solo” Birincisi, Türk Halk Müziği Solo “ İkincisi ”
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	
Tel:	05056784818
Adres	Madenler mah. Palandöken Cad. Yenişenocak Sitesi A Blok/4 ÜMRANIYE/İSTANBUL yesim_bas1982@hotmail.com

Ürün Türleri		
	n	f %
Abajur	1	2
Aplik	1	2
Ayakkabı	1	2
Ayna	2	3
Gaz Lambası Rafı	1	2
Çanta	3	5
Gazetelik	2	3
Heykel	2	3
Kalemlik	1	2
Koltuk	1	2
Kukla	2	3
Pano	34	57
Nazarlık	1	2
Paravan	2	3
Paspas	1	2
Sandalye	1	2
Sandık	2	3
Yer Yayı	2	3
TOPLAM	60	

Tablo No: 6 Ürün Türleri

